

Motrišta

Na strani 8 donosimo dva članka o istom događaju: o dvije komemoracije "krvavog Uskrsa" 1991 na Plitvičkim jezerima. Prvo je bila Vladina komemoracija, a nakon toga sudionici plitvičke akcije, umirovljeni generali i predstavnici udruga branitelja organizirali su drugi komemorativni skup s kojeg su poručili: "Dok smo mi krvarili, oni su bili u tenkovima JNA".

Ne znamo kako ste vi primili ova dva članka, no naša prva reakcija bila je potpuno nevjerovanje svojim očima da su komemoracije o "krvavom" Uskrsu 1991, podijeljena na dva skupa - "mi i oni" - no više od svega zaprepastile su nas poruke umirovljenih generala, kao i raznih braniteljskih udruga s ovog skupa demokratski izabranoj Hrvatskoj Vladi.

I pitanje se postavlja: kome su to oni poručili, tko su ti "koji su sjedili na tenkovima JNA, dok smo mi krvarili"? Nešto kasnije rečeno je "Ovih dana kažu da smo anonimni. To govore oni koji su ovdje ostavili koridor četnicima da se izvuku, oni koji nikada nisu željeli samostalnu Hrvatsku."

Tko su to "oni"? Mislim da je jasno svim vrapcima na grani da je i ovaj puta ova užasna i lažna poruka upućena predsjedniku Mesiću, premijeru Račanu i ovoj Vladi.

Jasno je kako niti predsjedniku Mesiću niti premijeru Račanu ne pada na pamet da se brane, jer čim se braniš i dokazuješ kako je nešto drugačije, postaješ osumnjičen i potencijalno kriv. No nas sve više i više smeta takvo ponašanje ljudi koji bi svoje radno vrijeme mogli upotrijebiti konstruktivno, a ne za lažno svjedočenje protiv ljudi koji su sada na vlasti.

Pogledajmo malo situaciju u doba "krvavog Uskrsa 1991".

Predsjednik Tuđman je bio vrlo dobro upoznat s tom akcijom, gosp. Mesić je bio tada predsjednikom hrvatske Vlade do 24. kolovoza 1990. Tada je postavljen, umjesto Stipe Šuvara, u Predsjedništvo SFRJ tajnim glasanjem cijele hrvatske Vlade. Onu šaradu o tom tko je i kako postao predsjednikom Jugoslavije znate, pa nećemo o tome, no 3. ožujka 1991, održan je "skup mržnje i užasa" u Beogradu, gdje su "miroljubivi" Beograđani (današnji "demokrati") uzvikivali i nosili parole: "Obesiti Tuđmana", "Obesiti Mesića", "Ubiti Špegelja", "Ubiti Boljkovca", "Hoćemo oružje" itd. Dva dana kasnije, 5. ožujka hrvatski predsjednik u Predstavništvu SFRJ Stipe Mesić napustio je sjednicu Predsjedništva. Nekoliko tjedana kasnije, 30. lipnja Ustavni predsjednik Predsjedništva SFRJ Stipe Mesić uputio je Štabu Vrhovne komande u Beogradu, Saveznom Izvršnom vijeću, predsjednicima i vladama republika, Vijeću EZ-a i KESS-a te domaćoj i svjetskoj javnosti odluku i priopćenje: "Budući da ratne aktivnosti u Sloveniji još uvijek traju i u svezi s odlukom Štaba Vrhovne komande SFRJ o mobilizaciji rezervnog sastava JNA u nekim dijelovima zemlje, kao ustavni predsjednik Jugoslavije i član Predsjedništva koje po Ustavu obnaša funkciju vrhovnog komandanta JNA odlučujem: 1/ da Štab Vrhovne komande JNA odmah obustavi sve vojne akcije u Sloveniji... 2/ da se sve vojne jedinice odmah povuku u vojarne u cijeloj zemlji; 3/ Naređujem Štabu Vrhovne komande JNA da hitno povuče svoju naredbu o mobilizaciji". Mesić je izjavio da je prisiljen na takve mjere zbog upornog sprječavanja članova Predsjedništva SFRJ iz Srbije i Crne Gore da se to Predsjedništvo konstituiira u skladu s Ustavom SFRJ". 2. kolovoza iste godine predsjednik Stipe Mesić zahtijeva povlačenje JNA u kasarne na području Hrvatske, s čime se nije složio srpsko-crnogorski blok. I samo još jedna informacija koju su izgleda umirovljeni generali zaboravili: predsjednik Mesić je bio član HDZ-a, desna ruka predsjednika Tuđmana, predsjednika Hrvatske u tim danima.

Okrenimo se malo premijeru Račanu i pogledajmo što je on radio u to kritično doba: pođimo od 1989: 13. prosinac 1989 za novog predsjednika CK SKH izabran je Ivica Račan; 22. siječanj 1990: na 14. Kongresu SKJ došlo je do raskola, komunisti iz Slovenije napustili su Kongres, a nakon što je vođa srpskih komunista Slobodan Milošević zahtijevao da "kmiji" Kongres nastavi s radom, predsjednik SKH Ivica Račan zatražio je da se Kongres prekine, a nakon što nije udovoljeno njegovom zahtjevu, cjelokupna delegacija SKH odbila je sudjelovati u daljnjem radu, nakon čega je Kongres ipak prekinut. 6. veljače Milošević je optužio Hrvatsku i Sloveniju za podršku kontrarevolucionarima i teroristima na Kosovu; ožujak 30. 1990, na sjednicu CK SKJ nije došao nitko iz Hrvatske ili Slovenije; 10. svibnja 1990 održan je sastanak oko mize predaje vlasti između dosadašnjih najviših funkcionera u Hrvatskoj, dakle Ivice Račana i drugih, i predsjednika Tuđmana, Stipe Mesića i drugih. 1. lipnja 1990 na zajedničkoj sjednici starog i novog izvršnog vijeća Sabora Hrvatske obavljena je primopredaja vlasti, čime je nova Vlada s predsjednikom Mesićem preuzela svoje dužnosti.

Mislimo da je ovo dovoljno. Od kuda nam podaci? Iz knjige "Kronologija rata, Hrvatska 1989. - 1998., Bosna i Hercegovina", izdavač HIC, na čelu s Ante Beljom.

Pitamo mi vas sada, da li su zaista "oni bili na tenkovima JNA"?

Strašno je to da prisutni na tom drugom komemorativnom skupu, a mnogi od njih su zastupnici bilo u Saboru, bilo u Županijskom domu, trate svoje vrijeme iskričljavanjima istine, lažima i napadima na sadašnje Vladine čelnike. Svatko od njih ima pravo na neslaganje s Vladom, no nitko nema pravo na laži, pa ni heroji Domovinskog rata. Gore navedene činjenice ne podupiru njihove tvrdnje i umjesto da se bave onim za što imaju mandat: da budu jaka opozicija, konstruktivna kritika Vlade, da pomognu u ekonomskim odlukama, da zajedno s Vladom (koja zaista mnogo puta griješi u svom radu) učine nešto za poboljšanje života prosječnog građanina Hrvatske - oni lažima napadaju ljude koji su se borili za Hrvatsku kao i Vi ili mi, i ne dozvoljavaju im raditi ono za što imaju mandat.

Strašno je i to koliko ta grupa ljudi koja je nazvala u Plitvicama hrvatsku Vladu izdajicama itd. smatra da smo mi ostali Hrvati budale, koji se ne sjećamo kako je tekao rat. Mi stalno govorimo kako svatko od nas ima svoju ulogu u ovoj našoj prelijepej, ali vrlo siromašnoj i umornoj hrvatskoj kući. Da nije bilo premijera Račana koji se borio sa CK SFRJ i predao mirmo vlast pobjednicima na izborima, HDZ-u s predsjednikom Tuđmanom na čelu; da nije bilo predsjednika Mesića koji je zastupao interese Hrvatske gdje god je to bilo moguće u ono teško doba i borio se sa Srbima, i na kraju da nije bilo predsjednika Tuđmana i tih hrabrih generala, koji su predvodili najstrašniju i posljednju bitku za Hrvatsku - gdje bi mi bili danas?

I štovani "drugi" skupe na Plitvicama, naša vam je poruka da se vjerojatno prva hrvatska žrtva Josip Jović koji je ubijen na Plitvicama tog užasnog dana, na krvavi Uskrs 1991, vjerojatno okreće u grobu kad sluša kako izokrećete istinu, a možda je još veća bol u srcu prve žrtve četničkih horda da se "Mi" dijelimo na "vi" i "mi".

Tako mi mislimo.

Dr. Ivan Hrvoić
Valentina Krčmar

Cijena \$2.00

Broj 80 - 15. IV. 2001.

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal

(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte

U OVOM BROJU:

- Najnovije iz BiH
- Srbi upet "ugroženi"?
- Dva skupa na Plitvicama?
- Imamo auto - kravatu
- Alkari se ipak ne odriču Mesića
- Vukovar nikad više grad?
- Uhićenje Miloševića
- Ima li još živih Hrvata u srbijanskim logorima?
- Uskršnji običaji Hrvata
- Lijepi naš Kordun
- Muka Gospodinova ili Gospin plač
- Vaša pisma

Vedra i nasmijana budućnost.....

S 30. obljetnice folklornog ansambla "Hrvatska" Miss.

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Damir Borovčak, dr. Darko Desaty,
Vladimir Đurić, Neda Leipen,
Biserka Milinković, Mile Paulić,

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Novi "E-mail": iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :

(905) 738 - 0053

Fax :

(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretpłata :

KANADA: \$60.00

USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.
Pretpłata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :

1/2 page - \$100.00 per issue

\$1,000.00 yearly

\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue

\$500.00 yearly

1/8 page (business card)

\$25.00 per issue

\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Broj 80, 15. travanj. 2001.

Sadržaj:

Pismo urednice.....	2	Uhicenje Miloševića.....	13
Vijesti iz vaših zajednica.....	3	Miloševićeva kci vikala ocu, "Ubij se!"	
Najnovije iz BiH.....	4-5	Svijet napokon otkrio agresora na Balkanu	
Oživljavanje područja od posebne državne		Zapad suglasan da se Miloševiću sudi u	
skrb.....	6	Beogradu	
Na izborima 20 svibnja glasa se samo sa		D. Borovčak, Hello Toronto - ovdje Zagreb....	14
stranačke liste.....	7	Ima li još živih Hrvata u srbijanskim logorima..	15
Petar Stipetić, Za što Haaški sud sumnjiči		Mojim očima (i srcem).....	16
hrvatske zapovjednike.....	7	Uskrs i narodni običaji Hrvata.....	17
Srbi opet "ugroženi"?.....	7	S.S. Kranjčević, Eli! Eli! Lama azavtani?!.....	18
Dva skupa na Blitvicama.....	8	Lijepi naš Kordun.....	19
Kratke vijesti.....	9	Zanimljivosti.....	21
HDZ neće tolerirati paralelno djelovanje		Vijesti iz kulture.....	22
svojih članova		Pretpočeci Hrvatskog narodnog preporoda.....	23
Prijedlog Klubova zastupnika i DC-a		30. godišnjica postojanja "Hrvatske" Miss.....	24
Alkari se ipak ne odriču Mesića!		Događaji iz naše zajednice.....	26
Gospodarstvo, Počinje liberalizirana trgovina		Vaša pisma.....	29
s Mađarskom.....	10	Vaše zdravlje.....	30
Inicijativa, Imamo auto kravatu.....	10	V. Đurić, Dozvol'ite da se obratim.....	31
Turizam.....	11	Motrišta.....	32
Hrvatske plaže čistije od Costa Brave			
Bez putovnice do Dubrovnika		Prilog HRVATSKOJ ISKRI,	
Vukovar nikad više grad?.....	12	Muka Gospodinova	
		Uskršnji običaji u Međimurju	

Urednica piše....

Dragi prijatelji,

Pred vama je uskršnji broj HRVATSKE ISKRE, koji će, nadam se, donijeti vam interesantne članke i obavijesti iz Hrvatske i naše zajednice ovdje u Torontu i okolici. Opet ponavljam, toliko se toga događa, toliko ima lijepih stvari koje bi vam trebalo predočiti, no mjesta nema dovoljno. Kako vidite danas imamo čak i velik prilog "Muku Isusovu", koju je s nama podijelio prijatelj, gosp. Roko Obratov. Još mu jednom velika hvala za ove prekrasne stihove koji su spjevani tako davno, a još i danas se koriste u procesijama u Dalmaciji. Tako, kad već nismo u mogućnosti biti u Hrvatskoj, recimo u Tisnu, ili negdje na nekom otoku, pročitajte ovu prekrasnu molitvu.

Novost! Pojavljuje se nova novina! Pred koji dan došla je obavijest da će izaći 48. broj lista "Fokus" (50 besplatnih brojeva biti će dostavljeno i u Kanadu), urednik je jedan od suradnika HRVATSKE ISKRE gosp. Damir Borovčak. Meni, kao urednici, a vjerujem i svima koji rade u ovim novinama, vrlo je drago da će još netko dolaziti s vijestima na ovo područje. Uredništvu "Fokusa" želim sve najbolje, kako ja to obično govorim: i dobro more!

U BiH nije dobro, to je svima očito. Tamo se situacija sve više i više zakuhava, i bojim se da bi moglo biti vrlo teško. Čitam po raznim novinama razna objašnjenja o "separatistima Croats", na TV gledamo stalno emisije, gdje Hrvate zovu raznim imenima, dok nitko od njih ne objašnjava stvarnu situaciju, kako je došlo do ove krize i da li se jedan narod može marginalizirati, ma koliko malen on bio. Nažalost, i sada, kao i prije, tvrdim da smo mi sami krivi za ovu situaciju, jer da postoji dobar lobby, koji bi mogao svjetskim moćnicima predstaviti pravu situaciju, stalno upozoravati, izvještavati o krizi koja traje već dulje vremena - zar bi došlo do ovoga? Mi Hrvati - bar ovdje u Kanadi - nemamo glasova koji bi govorili za nas, koji bi Ottawu podastrijeli naše probleme, posebno onih ignoriranih u BiH, glasovi naših lobista su zamukli. Najbolji odgovor za to je da na konferenciji Borders na U of T nije bilo nikoga tko bi službeno bio na toj konferenciji, i dignuo službeni glas, kad je zatrebalo. Tamo je bio samo jedan čovjek iz naše zajednice. Kongres se koji puta pita "kako to da nismo "primljeni"? Ako nigdje drugdje - ovo je područje rada Kongresa, i lobista (kojih više nema).

A vama, dragi čitatelji, sretan Vam i svakome blagoslovljen Uskrs.

Valentina

Pišite, kritizirajte, hvalite, iznosite svoje mišljenje - naše su vam stranice otvorene!

Anonimna pisma ne objavljujemo. Važno je napomenuti da sva pisma moraju sadržavati podatke o autoru koji pak, na njegov zahtjev, mogu ostati poznati samo redakciji.

Objavljena mišljenja i gledišta nisu stav Uredništva. Uredništvo pridržava pravo kraćenja, opreme i obrade pisama.

Čitatelji HRVATSKE ISKRE, šalžite nam pisma na uredništvo 1137 Centre Street, Thornhill, Ont. L4J 3M6, Canada ili na i-mail: iskra1@look.ca

Dozvol'ite da se obratim.....

- Dozvol'ite da se obratim redakciji! Evo mene i mogega Matana da nastavimo razgovor! Gdje smo ono stali?

- Pa ti si Titoljube govorio nešto o Josipu Brozu i Stipi Mesiću pa mi se sve čini da ćeš nešto reći i o Franji Tuđmanu.

- Pa slušaj Matane, da Ti ovako kažem, a i vi iz redakcije dobro slušajte da možete sve zapisat'... Evo ja nemam ništa protiv Tuđmana. Ma, ne možeš ga samo tako odbaciti jer pod njegovim vodstvom smo ostvarili državu, ali zato se trebamo osvrnuti na njegove greške. Trebamo uočiti sve njegove pogreške, velike i male, a onda lijepo provesti detuđmanizaciju. On je na primjer provodio kroatizaciju Hrvatske, i zato bi dobro bilo i strateški opravdano najprije provesti dekroatizaciju, a onda tek detuđmanizaciju! Ja to odgovorno tvrdim u ime demokracije, a protiv nacionalista koji nam krnje ugled u svijetu i nanose toliko štete!

- Ali Jugiću Titoljube, tko ne voli svoj narod taj ne može voljeti ni druge!

- Hajde šuti Matane Matiću, znam ja nacionaliste! Oni su svašta u stanju. Kada u narodu splasne nacionalna euforija, oni su u stanju dovesti na vlast i jugoslavene, samo da bi podstakli nacionalizam u Hrvatskoj. Toliko su ti nacionalisti perfidni i prefrigani!

- Za tebe Jugiću su i Hrvati Bosne, koji se bore za ravnopravnost sa druga dva naroda, prefrigani nacionalisti.

- Ma kako da nisu Matane, Matiću moj? Vidiš, Petrić je rekao da neće biti sankcija prema hrvatskom narodu nego samo protiv njihovih lidera. Neće hapsiti hrvatski narod nego samo one koje su oni izabrali, to jest samo te njihove nacionalističke vođe...

- To jest samo onog kojeg hoće!

Za vaš Uskršnji stol Torta "Slatki san"

Krokant: 0,06 kg šećera; 0,06 prženih mljevenih lješnjaka - U tavi rastopimo šećer u svijetli karamel, umiješamo mljevene lješnjake, smjesu zalijemo na namašćenu podlogu i kad se skruti zdrobimo u sitne komadiće.

Krokant biskvit: 6 žumanjaka; 0,03 kg šećera 0,25 l vode; 6 bjelanjaka; 0,12 kg šećera u prahu; 0,1 kg brašna; 0,1 kg zdrobljenog krokanta; 0,05 kg mljevenih oraha i 1-2 žlice ulja. **Priprema:** Žumanjke, šećer i vodu izmiješamo. Bjelanjke i šećer tučemo u čvrst snijeg. Spojimo obje mase i lagano umiješamo suhe sastojke (brašno, krokant, orahe) koje smo prethodno na suho izmiješali. Na kraju dodamo žlicu dvije ulja. Masu izlijemo u kalup (promjera 24-26 cm) i pečemo na 180 C otprilike 35-40 minuta. Kada se biskvit ohladi, prerežemo ga tri puta vodoravno da bi dobili četiri kore, koje možemo malo poskropiti crnom kavom ili likerom od kave. Tortu punimo slijedećom kremom:

Pjenasta krema od bijele čokolade: 0,3 kg bijele čokolade; 0,1 l slatkog vrhnja, 4 žumanjaka; 0,08 kg šećera u prahu; 0,04 l konjaka, 0,4 l slatkog vrhnja. **Priprema:** Čokoladu malo rastopimo na pari. Slatko vrhnje zakipimo i prelijemo preko čokolade. Izmiješamo sa šećerom u prahu i tučemo na pari dok postanu pjenasti, dodajemo konjak i spojimo obje mase. Kada se ohladi (ne sasvim, već mora ostati mlako), lagano umutimo prethodno napravljen slag od 0,4 l slatkog vrhnja. Krenu podijelimo na 4 dije-la. Prvu biskvitnu koru vratimo u kalup gdje smo pekli biskvit, premažemo četvrtinom kreme i to ponovimo još tri puta. Tortu hladimo najmanje 2 sata u hladnjaku. Prije rezanja možemo tortu dekorativno posipati kakaom ili instant kavom u prahu. (100 vodećih hrvatskih restorana)

PREPORUČUJEMO:

Toronto Institute of Spinal Health
Dr. J. Željko Srbelj, D.C., D.Ac.

Uspješno i profesionalno liječenje boli i ozljeda

- o Boli u leđima
- o Glavobolje
- o Vratne boli
- o Upale zglobova
- o Napetost i bolovi mišića
- o Radničko osiguranje
- o Prometne nesreće
- o Športske ozljede

- o Medicinske usluge
- o Kiropraktične usluge
- o Fizikalne terapije
- o Masiranje
- o Akupunktura
- o Snažno gibanje
- o Tjelesne vježbe
- o Yoga vježbe
- o Vježbe sa leđima

"Ručna Medicina za Kralježnicu"
na dvije adrese:

2522A Keele Street
Toronto, Ontario
416 - 244 - 4900

2 Jane Street (kod Bloor St.)
Suite 208, Toronto, Ontario
416 - 760 - 7418

O. Ivo Plenković i vel. Valent Bogadi
u razgovoru

ISKRA" - Broj 80, 15. IV. 2001.

LJEKOVITOST KAMILICE

Među ljekovitim biljem koje se upotrebljavaju kao oficinalne biljne droge, kamilica sigurno zauzima prvo mjesto. Njezina upotreba se održala i pored suvremenih kemoterapeutika, sulfonamida i antibiotika. Kamilica je ne samo najpoznatija, nego i najomiljenija ljekovita biljka u narodu. Ona je znanstveno i najviše istražena i iskušana ljekovita biljka. Široka terapijska upotreba kamilice osniva se na djelovanju prirodnog kompleksa njezinih djelatnih tvari, s vrlo različitim kemijskim struktu-rama, primijenjenog u odgovarajućem terapijskom obliku.

Botanički podaci

Botaničko ime kamilice je *Matricaria chamomilla*. To je jedno-godišnja, od 10 do 80 cm visoka biljka. Iz kratkog korjena izbija stabljika na čijim ograncima nalazimo vrlo rasparene listove, a na krajevima brojne cvjetne glavice. Cvjetna se glavica sastoji od vijenca oko 12-20, bijelih jezičastih i oko 400-500 žutih, cjevastih cvjetova, Iako je kamilica jedna od najpoznatijih ljekovitih biljaka, često se zamjenjuje sa srodnim vrstama tzv. pasje kamilice. Prava kamilica ima *šuplje* i *čunjasto* cvjetišće i po tome se prepoznaje od ostalih vrsta, koje ne nalaze medicinsku upotrebu.

Kamilica cvate od svibnja do lipnja, ali može i do kolovoza, pa čak i u rujnu. To je vrlo raširena biljka, koju kao korov nalazimo na rubovima njiva, uz puteve, na neplodnim zemljištima (vrlo mršava i pjeskovita tla), a najčešće na žitnim poljima. Danas se kamilica mnogo i uzgaja.

Terapijski upotrebljiv dio

Ljekoviti dio su osušene cvjetne glavice, koje su u ljekami poznate kao *Matricariae flos* ili *Chamomillae flos*. Sabiranje cvjeta kamilice vrši se samo po lijepom i sunčanom vremenu, a sabiru se potpuno razvijene cvjetne glavice bez stapke. Sušenje cvjetnih glavica vrši se u hladu i u tankom sloju. Suha kamilica lako navlači vlagu, pa je treba čuvati u dobro zatvorenim kartonskim kutijama.

Kemizam sadržajnih tvari

Za terapiju su najvažnije komponente: eterično ulje i flavonoidi. Glavne komponente eteričnog ulja su: kamazulen, L-bisabolol i njegovi oksidi (A+B), kao i spiroeteri. Ako je prisutan kamazulen, ulje je jače ili slabije plave boje. Flavonoidni glikozidi derivati su apigenina. Prisutni su i kumarini: umbeliferon i herniarin.

Ljekovito djelovanje i upotreba

Upotreba kamilice i njezinih preparata, ne samo što se zadržala do današnjih dana, već je u posljednje vrijeme u porastu. Cvijet kamilice je od davnine i kod nas empirijski upotrebljavani fitoterapeutik, ne samo u pučkom liječenju, već i u medicinskoj praksi. Kod kamilice i njezinih preparata razlikujemo unutarnju i izvanjsku primjenu.

Unutarnja upotreba: kod liječenja svih oboljenja želuca i crijeva, kod grčeva u želucu, upale debelog crijeva, proljeva, katara želuca odnosno upale želuca (gastritis), crijevnog katara (enteritis), nadutosti želuca, kod prejake želučane kiseline (hiperaciditet). Naglašavati ljekovitost kamilice ne bi bilo potpuno, ako se ne bi spomenulo ljekovito djelovanje na čir na želucu i dvanaestercu. U ovim slučajevima ponavljano uzimanje čaja od kamilice u gutljajima, djeluje ne samo na uklanjanje bolova, nego i liječi. Čaj od kamilice (oparak) upotrebljava se i u bolestima bubrega, jetre i žuči. Vlažni i topli oblozi od kamilice uz čaj, liječe bolove i grčeve u mjestu i bolno mokrenje.

Izvanjska upotreba: kod liječenja svih vrsti upala na koži i sluznici. Bakterijska oboljenja kože, uključujući i usnu šupljinu i zubno meso. Kod katara ždrijela i upale pokosnice ispiri se toplim čajem kamilice. Upala mrežnice oka i upale uha liječe se vlažnim i toplim oblozima od kamilice. Topli oblozi ili kupke preporučuju se kod svih rana s pojavom upale, te drugih bolesnih pojava na koži, kao što su otekline, potkožni čirevi, čirevi na potkoljenici, apscesi, te gnojenje ispod nokata. Odlični uspjesi postignuti su u liječenju kamilicom kod upalnih ekcema, poznatih staračkih ekcema, te drugih vlažnih i teško zacjeljujućih ekcema i krasta. Novija istraživanja pokazala su djelovanje u terapiji alergije. Vlažni i topli oblozi pokazali su se učinkovitima u liječenju hemoroida. Ulje kamilice ima selektivno djelovanje na grampozitivne mikroorga-nizme, te posjeduje izrazito fungistatsko djelovanje (u terapiji gljivičnih oboljenja).

Kad se govori o ljekovitosti kamilice, ne smije se zaboraviti djelova-nje na izmjenu tvari kože, odnosno upotrebu kamilice u balneoterapiji i medicinskoj kozmetici. Sjedeće kupke primjenjuju se kod hemoroida i oboljenja malog trbuha. Kupke dojenčadi liječe "dermatitis pelena". Kamilica tako snažno uništava klice, da se povlače gnojna izlučivanja. Poznata je upotreba kamilice u aromaterapiji. Inhalacija s cvijetom kamilice primjenjuje se kod katara dišnih putova. Na taj način može se liječiti i akne vulgaris (prištići). U medicinskoj kozmetici primjenjuje se ispiranje čajem od kamilice, da bi se smanjili ožiljci (prometne nesreće, operacija lica, plastične operacije).

Prema pučkoj medicini može se na teško zacjeljujuće rane i čireve staviti i svježu biljku kamilice, samo ju treba prije stucati ili izvaljati.

Veterinarska upotreba: i bolesne životinje možemo uspješno liječiti oparkom kamilice. Može se davati čaj za uklanjanje grčeva, nadutosti, za čišćenje čireva, ispiranje rana, te kao klistir.

Izrada oparka od kamilice: dvije žlice cvjeta kamilice preliju se s tri decilitra kipuće vode, ostavi stajati 10-15 minuta u poklopljenoj posudi uz povremeno miješanje, a zatim procijedi. Oparak se preporuča za ispiranje, najčešće za izvanjsku upotrebu. Kao čajni napitak po potrebi se može i zasladiti.

Priprema parne kupelji: dvije žlice cvijeta kamilice preliju se vrućom vodom. Pare iznad tekućine se inhaliraju ili se koža s aknama i prištićima podvrgne vrućoj pari.

U ljekarnama i galenskim laboratorijama izrađuju se ljekoviti pripravci kamilice (tinktura i tekući ekstrakt), koje farmaceutska industrija ugrađuje u biljne lijekove, kao što su masti za oštećenu kožu (često u kombinaciji s nevenom), medicinske zubne paste, kreme za ruke i druge pripravke.

Dr. Danica Kuštrak, *Hrvatski kajkavski kalendar, 1997.*

AKNE ILI PRIŠTIĆI

Mnoge osobe u pubertetu pate od akni, koje u najgorim slučajevima ostavljaju trajne i ružne ožiljke, a neke od njih nastavljaju imati prištiće i do svoje 30-te ili 40-te godine života. Zato treba akne liječiti čim se pojave, prije nego li izobličie lice i smanje samopouzdanje mlade osobe. Većina ljudi može izliječiti akne, jer moderna terapija može donijeti dramatično poboljšanje.

U osnovi, akne se razvijaju iz lojnih žlijezda koje se nalaze u papili dlake (udubini oko korjena) pod utjecajem pojačanog lučenja spolnih hormona. Promjene počinju pojačanim izlučivanjem loja (sebuma) i stvaranjem keratina (tvrdi protein) unutar papile. Čepić (comedo) koji zatvori izlaz iz papile sastoji se od sebuma, keratina i mikroorganizama. Slobodne masne kiseline, koje se usput stvaraju, iritiraju stijenke papile. Ako se papila zatvori može doći do upale i formiranja ciste s gnojnim sadržajem (pimple).

Akne variraju od blagih s tamnim čepićima (blackhead) i ponekom cistom (whitehead) do najjačih akni s mnogobrojnim gnojnim cistama, koje pokrivaju lice, ruke, prsa i leđa i na koncu ostavljaju duboke ožiljke. Akne se poboljšavaju tokom ljeta, a vrsta hrane nema utjecaja na njih.

Liječenje akni. Lice treba prati svaki dan nekoliko puta dobrim sa-punom ili *Spectro Jel*-om. Ne treba iritirati kožu abrazivnim sredstvima. Ne preporuča se upotreba kozmetičkih preparata. Kosu treba prati svaki dan i držati ju izvan lica. Frotrir za pranje lica, ručnik, jastučnica i košulju treba često mijenjati. Veliki čepići se mogu istisnuti Schambergovom petljom (loop extractor). Upaljenu cistu ne treba otvarati dok god nema isturenu pustulu. Liječenje *tretinoinom* (krema, džel ili tekućina s Retin-A ili vitaminom A) je često uspješno, ako se akne tretiraju oprezno prije spavanja. Blage akne se mogu lokalno tretirati i dželom s benzoil peroksidom uz dodatak klindamicina ili eritromicina. Trebalo bi piti dosta vode, dovoljno spavati i izbjegavati stres.

Duboke akne treba liječiti antibioticima širokog spektra. Tetraciklin je najučinkovitiji i ima najmanje nuspojava osim što se osoba ne smije izlagati suncu tokom potpune terapije koja traje 6 do 8 tjedana, a možda i dulje. Oralni pripravak cis-retinoične kiseline (*Accutane*) je također pristupačan preko liječničkog recepta. No taj noviji lijek, iako je učinkovit, ima mnoge nezgodne nuspojave, pa se mora uzimati oprezno i uz liječnički nadzor. Terapija traje obično i do 6 mjeseci.

Dr. Darko Desaty

Vijesti iz vaših zajednica

Hrvatska knjižnica i čitaonica

Dobrovoljnim doprinosom, radom, sponzoriranjem, financijskom pomoći, moralnom podrškom te donacijama knjiga, novina i časopisa i promidžbenim uslugama omogućili su i obogatili knjižnicu i čitaonicu:

Hrvatski nogometni klub "Croatia" Toronto

Hrvatski radio programi Ontario

Župa Hrvatskih Mučenika i Župni vjesnik

Generalni Konzulat Republike Hrvatske

Kanadsko-hrvatski kongres

HDZ Toronto

Croata International

HRVATSKA ISKRA

ModernAge Plastics Inc.

Allston meat,

BM Travel,

Continental meat

Mario Škara

Msgr. C. Petranović

D. Bezić

J. Krznarić

Drago i Višnja Geoheli

Ana i Luka Osmokrović

Dr. M. Seidl

R. Šemrov

M. Čosić

Turčić

P. Kirin

D. Brtan

M. Pilinger

Prof. V. Grubišić

I. Rajčić

E. Bušić

B. Mikšić

E. Lang

Mira i Krešo Mayer

I. Kulić

V. Kovačević

S. Mišljenović

Z. Goljak

Z. Lovrić

H. Kovačić

L. Rajić

F. Braj

M. Ridolfo

J. & N. Smeh

M. Kufrin

Z. Posavec

B. Mutnica

V. Bubrin

J.K. Bellins

M. Tovilo

M. Klapić

M. Nikolić

Dr. Heršak

S. Sanader

K. Klinger-Žepić

John Roberts Library

Mississauga Central Library

Tony Strmac

Rudi Kunej

C. Radulović

S. Vajdić i prijatelji

A. Ganza

Ivica Puhalo

Svima velika HVALA!

Generalni konzulat Republike Hrvatske vam predstavlja

SUVREMENE HRVATSKE FILMOVE

KAD MRTVI ZAPJEVAJU, K. Papića	8.04.2001. u 20 h
RONDO, Z. Berkovića	9.04.2001. u 20 h
VIDIMO SE, I. Salaja	16.04.2001. u 20 h
MONDO RONDO, G. Rušinovića	29.04.2001. u 20 h

Jackman Hall, Art Gallery of Ontario

317 Dundas Street West, Toronto (ulaz: McCaul St.)

Projekcijama u ovoj dvorani mogu prisustvovati samo punoljetne osobe

PONOVO SE PRIKAZUJU:

KAD MRTVI ZAPJEVAJU, K. Papića	21.04.2001. u 15 h
--------------------------------	--------------------

Kingsway Theatre

3030 Bloor St. W. Etobicoke, (Bloor/ Royal York)

Ulaznice po cijeni od \$ 8.00 mogu se kupiti sat vremena prije projekcije na blagajni kina

Nemojte propustiti ovu izvanrednu prigodu, pogledajte s nama ove izvrsne filmove!

Za daljnje informacije, nazovite 905-277-9051 ili 416-695-1493

SRETAN USKRS! NEKA USKRSLI ISUS KRIST BLAGOSLOVI SVE NAS, A POSEBNO NAŠE MILE I DRAGE, A DOMOVINI UDIJELI PRAVEDNI MIR I SLOGU I MUDROST SVIM HRVATIMA!

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 80, 15. IV. 2001.

Za bogom gosp. Josipu Marketu

Hvaljen Isus i Marija!

Pogled u oči - čvrst stisak ruke i "Kako ste?"

Pravo, iskreno pitanje sa zanimanjem, brigom i brižno izgovoreno - pa trenutak šutnje kako bi se čuo odgovor, jer važan je odgovor. Nije to upitano tek usput ili iz običaja, ili pristojnosti. Pitanje je niklo i izraslo pravo u srcu. Pravednom, jednostavnom, čistom, Bogu milom srcu. To srce nije štedilo napor ni žrtve u zalaganju za dobro i ne samo vlastite obitelji, već za dobro zajednice, naroda i ljubljene domovine Hrvata.

Miljenik Božji, dragi nam pokojni brat Josip Market izgubio je zdravlje: do te mjere da u vremenu nije više mogao poživjeti. Bolest je slomila tijelo i ovaj život prestao je. Kalvarija je završena. U vječnost, to znamo, jer vjera nas uči, zakoračio je divovskim koracima.

"Blago onima koji su žalosni, jer će se utješiti!"

O milosrdni Spasitelju, pošalji Tvoje Anđele da Tvoga umrloga slugu Josipa Marketa povedu do mjesta i odmora, svijetla i mira, gdje suza nema više, ni boli, da se raduje ljubavi i pravednosti Stvoritelja, Spasitelja i Duha Svetoga koji sve obnavlja i svime upravlja.

Supruzi Ljubici, sinovima Josipu i Anti, te kćerki Valentini-Marijani kršćanska sućut od hrvatske zajednice, koja će ga nositi u srcu

DA LI ZNATE ?

Kanadska federalna vlada ima novu internet stranicu za informacije, formulare, programe:

Government of Canada recently launched the redesigned and fully bilingual Canada site <http://www.canada.gc.ca> which allows easier access to information about Government programs and services.

The major groups are under following headings:

- Canadians (people living in Canada)
- Canadian Business (individuals involved in or with commerce in Canada)
- Non-Canadians (potential immigrants, visitors and foreign students)

For information regarding seniors can be accessed directly by going on <http://www.seniors.gc.ca>

There is also an internet site for all training package at http://publiservice.gc.ca/training/gol-ged/menu_e.html

Attention:

The new red light cameras have been put up everywhere so drive carefully!!! These are the red light cameras for Brampton and Mississauga:

Bovaird and Dixie
Steeles and Goreway
Steeles and Dixie
Derry and hwy 10
Derry and Dixie
Dundas and Dixie

Eastgate Pkwy. and Cawthra Rd. (Near the 403)

If you get caught with these you will get a \$198 ticket so watch out.....

Biserka Milinković

U roku 24 sata raspušta se HVO

MOSTAR, 28. ožujka - Vodstvo Hrvatskoga narodnog sabora (HNS) jučer je izdalo proglas u kojemu je preporučilo pripadnicima Hrvatskog vijeća obrane (HVO) privremeno raspuštanje. Takva odluka vrijedit će "do konačnog razrješenja putem političkih pregovora bosanskohercegovačke političke krize i postizanja potpune ravnopravnosti hrvatskog naroda s druga dva naroda, kako bi se konačno HVO u budućoj zajedničkoj vojsci BiH mogao pojaviti kao punopravna sastavnica". Vodstvo HNS-a vlast Alijanse ocijenilo je za Hrvate nedemokratskom, neustavnom, i nelegitimnom, a sve smjene i imenovanja koja poduzima tzv. ministar Vlade Federacije- nezakonitima.

U proglasu je naglašeno kako je do raspuštanja HVO-a došlo i zbog "SFOR-ovih prijetnji nasilnim ostvarenjem nezakonitih smjena i imenovanja". Kaže se da će "hrvatski časnici preferirati slobodu i dostojanstvo svoga naroda pred bilo kakvim materijalnim obećanjima i ponudama". Upozorava se kako se trenutna politička pitanja ne smiju nikakvim djelovanjem pripadnika HVO-a pretvoriti u sigurnosna pitanja.

- Mi ćemo odluku HNS-a posve provesti za 24 sata - kazao je Mijo Jelić, zapovjednik Prvoga gardijskoga zdruga (u prijevodu HVO-a). Jelić kaže kako su i vojnici zaključili da je to privremeno raspuštanje do političkog rješenja jedini način da se sačuva hrvatska komponentu u BiH.

- Ne možemo svojom nazočnošću dopustiti potpunu integraciju Vojske Federacije suprotnu Daytonu i Ustavu od strane Alijanse i nehrvatske vlasti -

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH Wolfgang Petritsch, oličen ovoga puta u svome glasnogovorniku Olegu Milišiću, licemjerno je na jučerašnjoj tiskovnoj konferenciji u Sarajevu pozvao «sve Hrvate pripadnike Vojske Federacije da ostanu lojalni svojim legalno izabranim komandantima, te da se ne uključe u trenutne političke rasprave». Ovakve izjave radi točnog informiranja javnosti zaslužuju komentar.

Visoki predstavnik je nepoštivanjem izborne političke volje Hrvata u BiH izravno prekršio Daytonski mirovni sporazum i onemogućio uspostavu vlasti sukladno demokratski izraženoj političkoj volji Hrvata kao konstitutivnog naroda u BiH. On je izravno sudjelovao u inauguriranju nelegitimne i nelegalne vlasti pa upravo stoga ne treba očekivati, premda se gebelsovski trudio, da će Hrvate uvjeriti kako su "Petritschevi komandanti" u Vojsci Federacije i Ministarstvu obrane Federacije i zapovjednici pripadnika hrvatske sastavnice te vojske.

Hrvati u BiH poštuju aksiom demokracije da vlast svugdje u svijetu uspostavljaju izborni pobjednici i svjesni su da ni Ivo Lozančić ni Mijo Anić ne pripadaju izbornim pobjednicima te stoga nisu legalni i legitimni predstavnici Hrvata, a još manje njihovi zapovjednici. Isto se to odnosi i na nelegalnog i nelegitimnog jučer na Zastupničkom domu imenovanog člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskoga naroda Jozu Križanovića.

HRVATSKI NARODNI SABOR BiH, 29.03.2001

917 HRVATSKIH POLICAJACA ODBILO POSLUŠNOST MUP-U FEDERACIJE BIH

MOSTAR,4.travnja (Hina)-Više od devet stotina hrvatskih policajaca Hercegovačko-neretvanske županije odbilo je poslušnost ministarstvu unutarnjih poslova Federacije BiH, kazao je u srijedu u Mostaru ministar unutarnjih poslova te županije.

Dragan Mandić, ministar Hercegovačko-neretvanske županije je na konferenciji za novinare izjavio da je 917 hrvatskih, 10 srpskih i tri bošnjačka policajca ove županije potpisalo proglas kojim odbijaju poslušnost Ministarstvu unutarnjih poslova Federacije BiH. Policajci jednako tako ne priznaju novu federalnu vlast koju čine stranke Alijanse za promjene.

Mandić je objasnio kako to nije napuštanje policijske dužnosti. Policajci će nastaviti redovito obavljati svoje dužnosti poštujući županijski zakon o unutarnjim poslovima i županijski Ustav, kazao je Mandić. "Odsad je naša jedina vlada vlada Hercegovačko-neretvanske županije", rekao je Mandić. Policajci će odgovarati jedino toj vladi, dodao je.

Na upit znači li to da se policajci stavljaju u službu Hrvatskog narodnog sabora Mandić je rekao "mi se stavljamo u službu zakona o unutarnjim poslovima Ustava Hercegovačko-neretvanske županije".

kazao je Jelić te dodao da će vojnici i časnici, dok se ne vrate u obrambeni sustav BiH, primati plaću od 500 DEM.

Pripadnici Trećeg zdruga Vitez napustili su jučer objekt i povukli se kućama. U prostorijama viteškog Trećeg zdruga ostala su samo četiri časnika za odnose sa SFOR-om. Preuzeo ih je brigadir Drago Tomić, novi zapovjednik Trećeg zdruga Vitez, kojega je na tu dužnost nedavno imenovao federalni ministar obrane Mijo Anić. Nakon razgovora s brigadirom Tomićem, smijenjeni zapovjednik Zdruga brigadir Duško Grubešić rekao je: - Ne priznajem ni njegovo imenovanje ni odluke ministra Anića.

Iako je, prema odluci ministra Anića, krajnji rok za primopredaju dužnosti zapovjednika Trećeg zdruga Vitez bio 28. Ožujka, brigadir Grubešić i većina pripadnika toga zdruga odlučili su odmah provesti donešeni zaključak, a Grubešić je rekao da će se aktivnosti odvijati u skladu s odlukama onih koje je "narod izabrao, a to je Hrvatski narodni sabor". Kazao je da se nada kako će se pripadnici Trećeg zdruga Vitez na posao vratiti uskoro. Objekte Trećeg zdruga Vitez jučer je napustilo oko 1900 vojnika, časnika i dočasnika. Gotovo svi uredi zapečaćeni su, a kako smo neslužbeno doznali, odluka o samoraspuštanju hrvatske komponente Vojske Federacije odnosi se i na ročnike. (Večernji list)

Novčarski rat u BiH

Međunarodne organizacije mogle bi ovih dana početi "tihu" provedbu gospodarskih sankcija prema HDZ-u i županijama s hrvatskom većinom koje su izrazile potporu hrvatskoj samoupravi. Prije mjesec dana najavljene sankcije javnim poduzećima u Hercegovini i najjačoj tamošnjoj banci još se nisu počele provoditi, ali zbog panike su nastali poremećaji u poslovanju određenog broja tih poduzeća.

Strah klijenata od mogućih sankcija prvi su praktično osjetili Hercegovačka banka i Hercegovina osiguranje, dvije tvrtke koje bi, prema nekim najavama, trebale najviše pomoći financiranje hrvatske samouprave u BiH. Zbog sve većih špekulacija o mogućim blokadama i akcijama SFOR-a, masovno se povlače ulozii iz Hercegovačke banke.

Gospodarske sankcije tim i drugim poduzećima koja ne budu uplaćivala poreze u federalni proračun najavio je i ministar financija FBiH Nikola Grabovac. On je zaprijetio kako neće tolerirati da hercegovačka poduzeća ne poštuju financijske i porezne zakone. Predstavnici HDZ-a i hrvatske samouprave kažu kako očekuju donatorsku pomoć velikih hercegovačkih poduzeća, a u javnosti su sve glasnije i špekulacije o ponovnom aktiviranju ugašenog Zavoda za platni promet u Mostaru, preko kojeg bi se skupljali prihodi za hrvatsku samoupravu.Zasad su čelnici hrvatske samouprave uspjeli osigurati novac za isplatu umanjenih plaća pripadnicima HVO-a koji su im u gotovo stopostotnom broju iskazali lojalnost i napustili vojarne, ne prihvatajući naredbe federalnog ministra obrane. (VEČERNJI LIST, 02.04.2001)

OZLIJEĐENA ZORA STANIĆ:

Sforovci nisu stali...

U akciji SFOR-a u Tomislav Gradu i upadu u tamošnju poslovnicu Hercegovačke banke najteže je prošla Zora Stanić, novinarka gradskog radija i dopisnica agencije BH-press. Nju je, kako nam je sama ispričala u telefonskom razgovoru, u trenutku kada su sforovci nakon obavljene akcije oko 9 sati napuštali poslovnicu Hecegovačke banke, udarilo i odbacilo jedno njihovo vojno vozilo, od čega joj je napukla desna noga.

Stanicevu su okupljeni građani prenijeli do obližnjeg Doma zdravlja, gdje joj je utvrđeno napuknuće zgloba desne noge i stavljena longeta. – Dogodilo se to na glavnoj tomislavgradskoj ulici, odakle sam pratila sva zbivanja. Sforovci su nakon akcije brzo sjeli u svoja vozila i naglo krenuli. Stajala sam uz cestu među građanima i samo sam osjetila udarac u desnu nogu. Vozilo koje me udarilo nije ni stalo, kao i još jedno koje je bilo iza, iako su sve vidjeli - kazala nam je kolegica Stanić, koja je nakon pružene pomoći puštena na kućno liječenje. (Hina)

Vaša pisma

Svim novinama, medijima, političkim strankama, Saboru i Vladi RH:

Štovana gospodo,

02.03.2001

Zaprepašten sam nastojanjima vladajuće koalicije da hitnim postupkom – izmjenom Ustava Republike Hrvatske - ozakoni diskriminaciju svojih građana. Pokušaji da se pravo glasa državljana RH limitira, kvalificira ili ograniči na temelju bilo kojeg kriterija, ne samo da su suprotni svakoj civilizacijskoj normi, ne samo da takvo nešto spada u područje znanstvene fantastike, nego je to obična podvala. Podsjećam da je pravo glasa, neotuđivo građansko pravo garantirano Opcom Deklaracijom o pravima čovjeka (Ujedinjeni Narodi, 1948).

Prema Vjesniku od 02/03/2001, dogodilo se sljedeće :

«Ministar pravosuda Stjepan Ivanišević izdvojio je (promjenu Ustava) po kojoj se biračko pravo veže uz prebivalište u Hrvatskoj, a ne, kao što se navodi u zastupničkom prijedlogu, da se to pravo veže uz »ostvarivanje prava i obveza u Hrvatskoj«.

Niti po jednom političkom programu stranaka vladajuće koalicije ne može se glasačko pravo vezati ni za prebivalište, niti za ostvarivanje bilo kakvih obveza. Vlada je bez rasprave pustila ovaj necivilizacijski propis u daljnju proceduru. Na sramotu čitave hrvatske demokratske javnosti i na sramotu naših potomaka.

Slobodan sam Vas ovdje podsjetiti na političke Programe stranaka koalicije, kao i one izvan koalicije:

DC: Za Demokratski centar ljudska prava nisu apstraktna kategorija i dnevno politička činjenica..(ona su) zajamčena Opcom deklaracijom o ljudskim pravima i drugim međunarodnim konvencijama... (te se garantira) pravo na jednakost pred zakonom... DC se protivi bilo kakvoj diskriminaciji... Protivi se i davanju privilegija bilo kojem pojedincu ili društvenoj grupi.

HNS: Usmjeravanje razvoja Hrvatske u pravcu države gra-dana, tj. države koja ce se temeljiti na političkoj i pravnoj jednakosti svih svojih građana... Isto tako, najvažnije je zaštititi ljudska i građanska prava onih skupina koje su u određenoj situaciji, iz različitih razloga najugroženije i

A voice of protest

"Yugoslavia - The Avoidable War"

Under this title the public was regaled with a "documentary" by the History channel last Monday (April 2) in which some U.S. officials, journalists, and diplomats discussed "the civil war" in the former Yugoslavia, specifically in Croatia (we all know that it was a defensive war against the Serbian aggression). The presentation could not have been more biased against the Croats, more malicious, more ignorant and incorrect, and more unprofessional

The old clips showed such omniscient "greats" as Lord Carrington, Lawrence Eagleburger, Kenney formerly of the State Department (remember them?), all of whom are notorious for their dedicated admiration for the Serbs and their cause, and for their total lack of knowledge or genuine interest for Croatia and Bosnia-Herzegovina, having had their previous contacts and connections exclusively with the Serbs. The chief commentator in the program was an unnamed, rather unkempt-looking old lady with an English accent and a Serbian physiognomy, and an elderly Serbian man who pontificated a lot. Milosevic was shown many times, mostly among the cheering crowds, in the stance of a heroic ancient Roman orator. Franjo Tudjman was described as a man brought to power with the "nazi German help and support;" he was shown kissing the Croatian flag with the checkerboard sign (that really hurts them!), the centuries-old Croatian coat-of-arms which, they said, "the Croats had taken over from the fascist Ustashe government in the Second World War." And, of course, Tudjman was the one who brought Croatia into an "avoidable civil war," killed thousands and thousands of Serbs, and destroyed Vukovar!!! Thank God, he is dead. On the other hand, the commentators claimed, Dubrovnik suffered hardly any damage (to their great regret, I am sure-N.L.), contrary to what was claimed by the Croats ." Only toward the end of the program it was mentioned in passing, and incorrectly at that, that Croatia was recognized, together with Bosnia, in April 1992! And much, much more. God beware us of such history.

najdiskriminiranije.

HSLS:Svi ljudi imaju jednaka i neotuđiva prava bez obzira na rasu, nacionalnost, vjeru, spol, politička i druga uvjerenja i nazore, socijalni status i sve druge razlike.

IDS: Temelj politike IDS-a su Ljudska prava. Sloboda po-jedinca kao i sloboda savjesti i izražaja individuuma, osnova je svake moderne države i kao takva iznad svakog diskrecijskog prava države nad pojedincem.Ljudska prava su nedjeljiva.Ta pra-va su jednaka za sve Ljude... Ne postoji interes viši od poštivanja Ljudskih prava i ne postoji razlog zbog kojega bi se Ljudska prava mogla kršiti i ograničavati...

LS: Ljudska prava i građanske slobode ne potpadaju pod jurisdikciju zakonodavstava, vec ostaju iznad pisanih prava.

SDP:(Garantira) jednakost u političkim pravima... jednakost svih u socijalnim šansama za političku i društvenu participaciju... jednakost svih građana u ostvarivanju građanskih i političkih prava.

HSP1861:Svi hrvatski državljani jednaki su bez razlike na rasu, boju, spol, narodnost, jezik, vjeroispovijest, svjetonazor, naobrazbu, imovinu te pravni ili društveni položaj.

I tako dalje. Svim ovim nabrojanim i ne nabrojanim strankama su puna usta ljudskih prava i ostalih plemenitih načela, koja ce izdati u svakom trenutku kad im se to učini zgodno radi dnevno političkih probitaka.

Što ce Vaši unuci misliti o Vama? Da se zakoni primjenjuju zavisno o tome kojoj skupini državljana netko pripada ? Hrvatska Narodna Stranka u svom programu garantira «pravnu jednakost svih svojih građana» a ne građana s određenim prebivalištem... Po Vama su ljudska prava «iznad pisanih prava», a ipak ovakvu sramotu bez rasprave puštate u automat za izglasavanje zakona (Zastupnički Dom Sabora).

Gospodo, Vaša programska obećanja ne vrijede niti koliko papir na kojima ste ih napisali.

Krešimir Ganza

All I know is that from now on, I will never believe any of the "Histories" served to the unsuspecting viewers of the History channel. In this case, I believe, they should actually publicly apologize to Croatia.

Neda Leipen

Izvještaj

o posjeti bolesnicima i učesnicima Domovinskog rata u Kliničkoj bolnici Duhova, odjela za psihijatriju

Kontakt osoba, glavna sestra odjela Barbara. U posjeti smo bile gđe. Nada Cervar, Marica Ljubić, Fanda Hervas i Višnja Trdak.Prema dogovoru sa sestrom Barbarom došle smo u 10 sati. Dvorana za razgovore već je bila puna bolesnika, koji su nas dočekali za aranžiranim stolom, s voćnim sokovima, grisinima i jabukama.

Upoznale smo se sa našim dečkima (kako ih mi od '91 zovemo). U početku su bili tihi, te su se polako otvarali i pričali što ih muči i kakvi su im problemi.Većina ih je ogorčena na tešku situaciju u zemlji, neza-poslenost, nerazumijevanje okoline i kad se vrate kući opet se za par mjeseci vraćaju u bolnicu. Svaki bolesnik ima svoju tragičnu stvarnost iz koje se ne može izvući.

U razgovorima smo se zadržale oko 2 sata i obećale da ćemo opet doći sa fotografijama koje smo slikale iza Nove godine. Ukupno je bilo 35 bolesnika.

Višnja Trdak

Preporučujemo

Želite li znati sve o našoj zajednici?
Slušajte radio postaju "Zvuci Hrvatske"
Radnim danom 2.00 po podne; FM 100.7,
Nedjeljom, 12.00 PM; AM 15.40

Svečana proslava 60. godišnjice uspostave Nezavisne Države Hrvatske

Prošle subote, 7. travnja u organizaciji cijele hrvatske zajednice ovog kraja, svih društvenih, političkih i športskih udruga održana je svečana proslava 60. obljetnice prve hrvatske države, Nezavisne Države Hrvatske. Ova važna povijesna obljetnica, označena je u našoj zajednici vrlo dostojanstveno, u društvu cijele zajednice i mnogim gostima.

Svečani program vodio je gosp. Mirko Bukovac, predsjednik Kanadsko-hrvatskog kongresa, sin sada pokojnog, ali vrlo utjecajnog emigranta, čovjeka koji je dao za ovu zajednicu svoju dušu. Mirko Bukovac je jučer dostojno nastavio djelo svog pokojnog oca. Svečani program u prepunoj dvorani Croatie počeo je sa himnama, minutom šutnje i blagoslovom vel. Kecerina i izaslanika muslimanske zajednice, gosp. Seada Solakovića.

Program je za čas prekinut izvrsnom večerom, koju su pripremile kuharice iz Slavonija Catering (Slavica Miletić i Vera Kukolić sa svojim timom), a nakon večere mnogi gosti, kao i predstavnici zajednice pozdravili su ovaj skup, u kojem je bilo mnogo onih koji su bili u stvaranju NDH, prošli kroz Bleiburg, marševe smrti ili pobjegli iz domovine nakon strašnih stradanja.

Vel. Kecerin i Sead Solaković za vrijeme blagoslova

Jedan za drugim redali su se govornici koji su pozdravljali prisutne: gosp. Peter Michen, Ward 5, Etobicoke, koji je donio pozdrave i čestitke gradonačelnika Mel Lastmana, zatim Jim Ross, predstavnik velikog prijatelja Hrvata gosp. Tonyja Rupprechta, koji je "pozdravio svoje hrvatske prijatelje". Predstavnici slovačke zajednice gosp. Marijan Mihalek je rekao u svom kratkom govoru kako bez prve države, svakako ne bi bilo ove druge, i završio govor sa "Neka uvijek živi lijepa Hrvatska domovina!". Predstavnik bugarske zajednice, gosp. Mladenov, govorio je o prijateljstvu dvaju naroda i rekao kako mnogo puta nacionalne zahtjevi diktiraju ponašanje naroda.

Gosp. Mehmed Bašić započeo je govor sa molitvom neka Bog ulije pamet hrvatskom narodu, i da shvatimo kako smo sami krivi za ono što nam se događa, Srbi spominju svoje, dok mi malo ili nikada ne spominjemo svoje velike. Rekao je "Mi smo narod dvije vjere, rimokatoličanstva i islama, i to nas bogati! O Bleiburgu treba stalno govoriti tako da nema niti jednog Hrvata koji neće znati što je Bleiburg" i dodao je kako je Slovenija domovina 146.000 mrtvih Hrvata.

Gost večeri, prof. Mirko Vidović

Gosp. Ante Marković, predsjednik UKH je počeo svoj govor riječima kako je došlo vrijeme da se probudimo i shvatimo kako nitko nije ispravan, ali ispravan je onaj tko misli, radi i bori se za Hrvatsku. Govorio je o teškoćama života izbjeglica, o tome kako sada sa Republikom Hrvatskom trebamo misliti na zajedništvo, a ne na strančarenje. Sead Solaković je u ime Suada Solakovića pozdravio sve prisutne, čestitao svima 10. travnja.

Gosp. Ivica Muhar, predstavnik mladih Kanadskih Hrvata osvrnuo se je na neke povijesne činjenice u svom vrlo elokventnom, podužem govoru, u kojem je govorio kako mladi Hrvati rođeni ovdje razmišljaju o prvoj hrvatskoj državi. prof.

Gost večeri, gosp. Mirko Vidović, pozdravio je skup, čestitajući 10. travnja i ovu veliku obljetnicu, i u svom duljem vrlo interesantnom govoru dao je izvrstan pregled povijesnih događanja prije postanka, za vrijeme samog NDH, kao i o Bleiburgu. Cijeli govor je obilovao mnogim interesantnim podacima, faktima koje su čak i iznenadile mnoge u dvorani, i zaista mi je žao da nisam ovaj govor snimila, jer one podatke koje je prof. Vidović iznio trebao bi čuti svatko, jer je objasnio mnoge povijesne laži dokazima koji su neoborivi.

Večer je završila filmom pozdravnog govora kćerke Poglavnika, Višnje Pavelić, koji nažalost nisam vidjela.

Ova večer, izvrsno organizirana, još jednom je pokazala kako ujedinjena zajednica može zajedno predstaviti dostojanstveno i svečano važne dane hrvatske povijesti. Veliko zadovoljstvo svih prisutnih bio je ples, poznata točka folklornog ansambla ZrinskiFrankopana, sa hrvatskim barjima. Cijela dvorana je klicala mladim plesačima, no velika je šteta da ti mladi nisu plesali negdje u samom početku programa.

Kad sam odlazila dvorana je još bila prepuna ljudi koji su bili emotivno poneseni onim što su čuli. Mnogi su opet obnovili poznanstva, sjetili se onih kojih više nema s nama, a dali su sve od sebe za današnju stvarnost. Gledala sam suze u očima mnogih, sjećanja su bila prejaka za mnoge, tako da je ova večer, u organizaciji cijele zajednice, bila veliki uspjeh. (VK)

Dobro nam došli, vel. Gjuran!

Kriza U BiH

Na osnovi odluke visokog predstavnika o uspostavi privremene uprave u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, u petak ujutro u 8 sati privremena upraviteljica Hercegovačke banke d.d. Mostar Toby Robinson, uz potporu federalnih dužnosnika, SFOR-a i IPTF-a, ušla je u prostorije Hercegovačke banke kako bi osigurala privremenu upravu. Glasnogovornica Ureda visokog predstavnika (OHR) Avis Beneš izjavila je za agenciju Onasa da su djelatnici Hercegovačke banke potpomoćnu grupom građana oko 11 sati upali u prostorije glavne zgrade Hercegovačke banke u Mostaru i pretukli službenike privremene uprave banke i Ureda visokog predstavnika. Prema njezinim riječima, službenici privremene uprave i Ureda visokog predstavnika nakon toga su izbačeni iz zgrade te im je ukazana liječnička pomoć.

Napadnuto osoblje

— Najoštrije osuđujemo ljude koji su izvršili napad na osoblje OHR-a i privremene uprave banke. Neki od njih su jako ozlijeđeni i pretučeni. U svakom slučaju tražimo od lokalnih vlasti i od političkih čelnika da djeluju na smirivanje situacije, a od građana da se suzdržavaju od nezakonitog ponašanja.

Inače, i SFOR-ova Multinacionalna divizija Jugoistok priopćila je da "uništavanje okoline u gradovima Medugorje, Grude, Posušje, Široki Brijeg i Mostar dovodi SFOR u situaciju da rasporedi svoje jedinice kako bi zaštitilo osoblje i zgrade međunarodnih institucija u tim mjestima". Maskirani federalni policajci, uz potporu talijanskih karabinjera i pripadnika SFOR-a upali su u petak ujutro u 7.50 sati i u poslovnicu Hercegovačke banke u Medugorju. Odmah nakon ulaza u banku osiguranje je držalo uperene puške u slučajne prolaznike, uglavnom hodočasnike. Kako je akcija tekla, sve više građana okupljalo se oko banke. Nazočni su pokušali na lijep i civiliziran način posredstvom jednog talijanskog hodočasnika zamoliti karabinjere da napuste banku i Medugorje. No, to nije urodilo plodom. Okupljeni građani, njih više od dvije stotine, počeli su spontano vikati, "Via, vial" i nakon toga svi su krenuli prema banci, te prisilili nazočne da napuste zgradu.

Federalni MUP-ovci i revizori bježali su pred masom u vozila karabinjera jer su na njihova dva vozila kojima su došli izbušene gume, a vozilo je bilo "izlijepljeno" jajima. Jednom MUP-ovcu u bijegu je ostala cma kapuljača kojom je bio maskiran.

— Šest ljudi s crnim kapuljačama ušlo je u banku, doživjela sam veliki šok budući da sam bila i sama za šalterom. Iza njih ušli su karabinjeri i sforovci. Dvoje je pričalo na našem jeziku, i kad su me dobro isprepadali, i kad sam jedva ostala na nogama, kazali su mi kako će izvršiti reviziju poslovanja banke. Pomislila sam, sva preplašena, kako su to pljačkaši – ispričala nam je djelatnica Hercegovačke banke Valerija Čarapina, koja je nešto iza 10 sati s ostalim djelatnicima izašla iz banke sa suzama u očima.

U Hercegovini stanje stabilno

MOSTAR, 7. travnja - U Mostaru i Hercegovini, nakon nemira u petak, u subotu je je stanje mirno i stabilno, priopćili su u Uredu za odnose s javnošću SFOR-ove višenacionalne divizije za jugoistočni sektor. U blizini mostarskog hotela Ero u subotu prije podne raspoređeno je više SFOR-ovih oklopnih transportera s vojnicima pod punom ratnom spremom.

U petak se ispred hotela Ero, u kojem je smješten područni ured visokog međunarodnog predstavnika za BiH, okupilo mnoštvo demonstranata koji su prosvjedovali zbog odluke visokog predstavnika o uspostavi privremene uprave u Hercegovačkoj banci na čelu s gospođom Toby Robinson. U predvečernjim satima SFOR je iz hotela Ero evakuirao osoblje međunarodnih organizacija. SFOR je potvrdio kako je u petak u nemirima u Mostaru lakše ozlijeđeno 18 pripadnika stabilizacijskih snaga. Dužnosnici mostarskog područnog ureda visokog predstavnika su izvjestili da je u tim događajima ozlijeđeno (pretučeno) više djelatnika tog ureda kao i njihovih kolega iz sarajevskog ureda Visokog predstavnika koji su jučer boravili u Mostaru nakon odluke o uspostavi privremene uprave u Hercegovačkoj banci. Županijsko ministarstvo unutarnih poslova Hercegovačko-neretvanske županije izvijestilo je da su u petak ozlijeđena i 3 pripadnika tog ministarstva te dva građanina, a oštećeno je i mnoštvo vozila.

Generalni direktor Hercegovačke banke Ivica Karlović izjavio je u petak kako je u akciji međunarodnih snaga iz Uprave Hercegovačke banke u Mostaru te iz više poslovnica diljem Federacije BiH odnesena obimna dokumentacija banke. Odluku Visokog predstavnika u uspostavljanju privremene uprave Hercegovačke banke na čelu s Toby Robinson, glasnogovornik banke Milan Šutalo je ocijenio kao suspenziju pravnog sustava. "Po zakonu o bankama Agencija za bankarstvo Federacije BiH je jedina institucija ovlaštena za uvođenje i poduzimanje kaznenih mjera protiv bilo koje banke", rekao je Šutalo.

On tvrdi kako Hercegovačka banka nije kršila zakon. Direktor Karlović je odbacio kao neistinite informacije da Hercegovačka banka ima tajni račun HDZ BiH na kojem se nalazi 54 milijuna maraka, rekavši kako je to

— Ovo je stravično! Mnogi ljudi iz Austrije ne mogu mijenjati šilinge u banci, ovo je strašno. Ovo stvara lošu sliku o Medugorju i ovdašnjim bankama. Ovdje ljudi dolaze moliti, a ne žele gledati pištole i puške - kazao nam je austrijski hodočasnik Franz Gollowitsch koji je 258 puta dosad dovodio hodočasnike u Medugorje. Ovoga puta s njegova dva autobusa došlo ih je iz Graza 85.

U policijskoj postaji u Čitluku u Medugorju kazano nam je kako je iz IPT-a iz Čapljine pola sata nakon "upada u banku njima javljeno da će SFOR i federalni MUP blokirati banku, ali ni tada im nisu kazali gdje".

Blokirano svetište

Reagirali su ubrzo taksisti i ostali građani, te priprečili prolaz, tako da je promet u Medugorju bio blokiran cijelo vrijeme trajanja akcije. Hodočasnici i građani koji su se kretali pješačkim stazama bili su zaprepašteni. Ubrzo se okupilo nekoliko stotina ljudi. Čuli su se i povici: "Okupatori!", "Idite u Italiju!", "Ovo su fašisti!", "Ovo je Mussolini!", "Bando talijanska, branite svoj narod" i slično.

I dok su se čuli ovi povici, nazočni građani, žene, djeca i ostali jajima su nemilice zasipali vozila federalnog MUP-a i vozila karabinjera. Talijanski hodočasnici bili su postideeni ovom akcijom i uglavnom su bez zadržavanja išli prema svetištu, a i sami karabinjeri su izgledali jako potišteno. Tri terenska vozila međunarodnih snaga i federalnog MUP-a prevrnuti su i porazbijana u središtu Gruda tijekom prosvjeda protiv upada SFOR-a u poslovnicu Hercegovačke banke.

Tijekom jutra teretnim su vozilima blokirani svi prilazi Grudama te samo središte grada, iako nije rečeno je li netko preuzeo odgovornost za blokade.

— Morete jedino letiti! Blokada je službena, ali, ne znam tko je postavio - dok smo iz smjera hrvatske granice prilazili Grudama rekao nam je jedan od prolaznika.

Prema priči službenica Hercegovačke banke u Grudama koje su željele ostati anonimne, sforovci su u poslovnicu upali oko 7 sati, odmah nakon otvaranja banke, i to navodno s maskama na glavi. Ubrzo je u središtu grada počelo okupljanje većeg broja građana, dok je kasnije masa, od nekih tisuću ljudi, posebno burno reagirala dok su vojnici međunarodnih snaga iznosili dokumentaciju iz banke.

Transporteri i terenska vozila te nekoliko desetaka SFOR-ovih vojnika ostali su do popodnevnih sati blokirani u središtu Gruda, a povremeni incidenti i nasrtaji na SFOR-ova vozila prošli su bez ozljeda. Grude je nadlijetao i helikopter međunarodnih snaga oko 13 sati kada su i prevrnuti spomenuta vozila. (Slobodna Dalmacija, 6. Travnja)

"Čista laž". "Mi smo banka sa 20 milijuna maraka kapitala, 24 dioničara privatnih tvrtki s područja Federacije BiH, a 2,5 posto vlasnik banke je Crkva", objasnio je vlasničku strukturu Hercegovačke banke njen generalni direktor Ivica Karlović. Dodao je da je cilj SFOR-ove akcije zastrašivanje dioničara, klijenata i štediša.

Potpredsjednik Hrvatskog sabora Zdravko Tomac izjavio je u petak navečer u televizijskoj emisiji Odjeci dana, komentirajući događaje u Mostaru, da i bosanskohercegovački Hrvati i međunarodna zajednica vuku poteze koji nisu "mudri". "Ja mislim da najprije nije bila mudra odluka da Hrvati jednostranim akcijama izazivaju međunarodnu zajednicu, a isto tako nije mudra odluka međunarodne zajednice da odgovara istom mjerom i da zaoštrava situaciju", rekao je Tomac.

U Mostaru su u petak u sukobu oko Hercegovačke banke, koju predstavnici međunarodne zajednice optužuju da služi za financiranje nezakonitih paralelnih tijela vlasti, ranjena 3 policajca, 2 civila i 18 pripadnika SFOR-a. Do sukoba je došlo nakon što je Visoki međunarodni predstavnik za BiH Wolfgang Petritsch uspostavio privremenu upravu Hercegovačke banke i na mjesto upraviteljice postavio Toby Robinson. (Hina, Vjesnik, 8. travnja)

Folklorni ansambl "Hrvatska" u plesu

PREMIJER I MINISTRI U KNINU O MJERAMA ZA GOSPODARSKO OŽIVLJAVANJE PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

KNIN - Vlada je na jučerašnjoj sjednici, održanoj u Kninu, utvrdila niz mjera za gospodarsko oživljavanje područja posebne državne skrbi. Tim su mjerama na mjestu događaja zadovoljstvo izrazili gradonačelnik Josip Odak, župan Gordan Baraka, predstavnik Srpskog demokratskog foruma Ratko Gajica, a predsjednik Zajednice prognanika Josip Kompanović, vidjevši mjere koje je Vlada predložila za ekonomsku revitalizaciju Knina, odmah je ministre pozvao s istim zadatkom - u Baranju.

Cilj je Vlade da što više ljudi ostane i opstane na područjima posebne državne skrbi. Stoga je na jučerašnjoj sjednici Vlada, među ostalim, preuzela obvezu da će svim građanima koji do 1. svibnja budu imali rješenje o pravu na obnovu kuće omogućiti preseljenje u svoje domove do kraja iduće godine. Računa se da će tom obvezom država zbrinuti još 35.000 stanovnika kojih je imovina stradala u ratu. I onima koji pravo na obnovu steknu nakon 1. svibnja, Vlada se obvezala pomoći za najviše godinu dana.

Rok za iseljenje iz tuđe imovine

Ministarstvo obnove mora do 30. svibnja završiti reviziju rješenja o davanju u posjed tuđe imovine. Obveza je tog ministarstva također poništiti ona rješenja koja nisu u skladu s propisima. Protiv korisnika tuđe imovine koji se u propisanom roku ne iseše stambena komisija mora pokrenuti postupak prisilnog iseljenja.

Poštovanje privatne imovine i prava na povratak visoki je politički prioritet Vlade, a vraćanje kuća i stanova samo je jedan od načina da se to postigne. Puno je više vremena Vlada jučer potrošila na paket gospodarskih mjera da bi povratnici i stanovnici područja posebne državne skrbi, gdje se sad prosječna stopa nezaposlenosti procjenjuje na 60 posto, imali od čega živjeti.

Javna će poduzeća tijekom ove godine na tim područjima investirati 704 milijuna kuna. Hrvatske vode otpisat će dugove na ime naknada za zaštitu voda u visini 132 milijuna kuna. HEP će dugove kucanstava pretvarati u obročnu otplatu. Međutim, Vlada je jučer prihvatila i zaključak prema kojem od 1. travnja neće biti ni za koga takvih pogodnosti, nego će svi morati redovito plaćati obveze.

Prema jučer prihvaćenim mjerama aktivne politike zapošljavanja na područjima posebne državne skrbi, uz subvencije za nova radna mjesta u visini 125 milijuna kuna, zaposlilo bi se blizu 6000 stanovnika s područja posebne državne skrbi. Vlada se također odlučila na novi program javnih radova koji bi trebao donijeti posao za 1200 nezaposlenih.

Ministri na vojničkom grahu

Poduzećima iz siromašnih krajeva bit će oprosteno oko 280 milijuna kuna duga. Takva financijska potpora mora biti iskorištena za revitalizaciju i brzu privatizaciju, rečeno je na jučerašnjoj sjednici. Vlada je zadovoljna aktivnostima HBOR-a na tom području, ali je krajnje nezadovoljna Hrvatskom garancijskom agencijom, pa je Ministarstvo obrta dobilo zadatak u idućih 30 dana predložiti mjere za veću učinkovitost HGA.

Hrvatima koji se žele vratiti u BiH bit će ponudena izravna pomoć vrijedna 20 milijuna kuna, u građevnom materijalu. Hrvatska će BiH ponuditi međudržavni sporazum o povratku izbjeglih, što će biti pravni okvir za provođenje te mjere.

Na jučerašnjoj sjednici bili su, osim predstavnika lokalnih vlasti, i direktori hrvatskih javnih poduzeća, te Hrvatskog fonda za privatizaciju.

Socijalnu pomoć od 150 kuna primao i bivši ministar!

Vlada je u Knin došla sa socijalnim programom koji uključuje pakete hrane za 125.000 ljudi, subvencije za struju i novčanu pomoć. U paketima hrane vrijednim od 36 do 45 kuna bit će po 2 kg brašna, 0,5 kg šećera, 2 konzerve, 0,5 kg riže, 0,2 kg marmelade i redovna porcija ulja. Subvencije za struju bit će 50 kuna po prvom članu obitelji i 10 kuna za svakog idućeg člana. Ministarstvo rada odlučilo je ponešto revidirati dosadašnji sustav novčane pomoći koju je primalo 35.000 osoba, ali bez obzira na imovinski status. Tako se dogodilo da je pomoć od 150 kuna primao i jedan bivši ministar. Da bi socijalna pomoć bila veća, a da bi došla u prave ruke, 8220 osoba ostat će bez dosadašnje pomoći od 150 kuna, ali će oko 15.200 osoba dobiti pravo na pomoć po osnovi socijalne skrbi od 400 kuna.

PREMA PREDLOŽENOM ZAKONU

Pokretanje proizvodnje u Vukovaru - bez carine

Vlada je u suradnji s nekoliko zdravih hrvatskih poduzeća pripremila osam projekata oživljavanja postojeće i pokretanja nove proizvodnje za kninsko područje. Utvrđen je i prijedlog zakona o obnovi i razvoju Vukovara. Na temelju tog zakona bit će osnovan fond za obnovu Vukovara koji će se baviti odobravanjem zajmova za obnovu i razvoj gospodarstva, savjetovanjem ulagača itd., a financirat će se iz proračuna, donacija i kreditnih izvora. Zakon o Vukovaru među ostalim predviđa oslobađanje od carina za pokretanje proizvodnje, povrat 50 posto doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje zaposlenika, pravo na stipendije za studente iz Vukovara. (Večernji list, 30.3.)

nike na učenje našeg Isusa Krista i uz ostalo rekao da ne zaboravimo na svoju subraću u domovini, posebno one potrebne u Kninu, koji su gladni, a prijeti im i iseljenje

"Treći Brat", u izvedbi odraslih i djece župe Presvetog Trojstva

Poslije Sv. Mise u punoj župskoj dvorani bio je zajednički ručak kome su prisustvovali i uveličali ga i gosti, časne sestre iz Seneca, SAD, VIČ. Ivica Lozić, Mississauga, VIČ. Valent Bogadi- Toronto, kao i časne sestre iz Toronta i Norvala.

Poslije izvrsnog ručka, prisustvovali smo nečemu novome - igrokazu "Treći Brat" koji su izveli "odrasli" iz naše župe a koje je pripremila i uvježbala Sr. Krešimira. Glumci tog premijernog igrokaza bili su Branko Nemet, Tomo Pašalić, Lorenc Krešić i Željko Jerbić. Uz muziku i sudjelovanje "velikog" i "malog" zbora, kojeg su uvježbali VIČ. Ilija i Sr. Smiljana ugodno smo se zabavili.

Fr. Ilija Petković, župnik Presvetog Trojstva, Oakville, u pozadini Fr. Ivica Lozić, Mississauga, VIČ. Ivo Plenković, dominikanac iz Dubrovnika i Sr. Krešimira iz Oakville-a, sjede Časne Sestre iz West Seneca - Buffalo, N.Y.

Sav prihod od posebne kolekte; kao i ručka i tombole, čije su nagrade dobivene od pojedinaca - ide u korist potrebnih u Kninu..

Evo još jedne potvrde kako se pozitivnim radom i slogom može puno toga napraviti za one najpotrebnije. Neka Bog naplati svojim dobrom sve napore i rad onih koji su sudjelovali u toj humanitarnoj akciji.

Biserka Milinković

SPOMEN

U subotu, 31. ožujka u Varaždinu je u 80. godini života preminuo Fra. Filip Gajski, franjevac u mirovini. Za mnoge od vas čitatelja to je samo jedan svećenik ali za nas Karlovčane, bivše članove zbora mladih župe Presvetog Trojstva u Karlovcu on je bio mnogo više. Kad je došao u našu župu šezdesetih godina, odmah je "oživio" dječju misu, a i osnovao pjevački zbor mladih. Pod njegovim duhovnim i muzičkim vodstvom ta naša

šaćica mladih družila se i pjesmom slavila Boga. Uveo je i "turneje" pa smo tako zajedno putovali vlakom, autobusom u druge župe i posebne proslave u okolici Karlovca ali i po Zagorju, Sloveniji, Mariji Bistrici, Trsatu, Istri.

Bila su to vremena kad je komunizam vladao kad su se nedjeljom organizirali ostali društveni, omladinski susreti, sastanci, a mi? A mi smo se držali zajedno, na vjeronauku, misama, probama, druženjima i putovanjima. I u vlaku, i u autobusu i pješačeći, molitvom i pjesmom čuvali smo našu vjeru i svijest da smo Hrvati.

Od takvih uspomena dvije su mi posebno ostale u sjećanju.

Prvo propovijedi Fr. Filipa. On je znao 'dirmuti' do dubine duše svoje vjernike. Sjećam se da je jednom u propovijedi o majčinoj ljubavi rasplakao ne samo majke nego i da smo se mi mladi (teenagers) zamislili o tome. Bila je to istinita priča o majci koja je spasila svoje dijete na jedan dramatičan način - žrtvujući svoj život. Bio je pravi propovijednik koji je u svoje propovijedi unio dramu i osjećaje do te mjere da je "punio" crkvu i znao rasplakati cijelu crkvu..

Drugo, od mnogih posjeta i putovanja ostalo mi je u sjećanju naše "hodočašće" u kartuzijanski samostan - Pleterje - u Sloveniji. Morali smo podosta pješačiti od željezničke stanice do samostana. Seoski put nas je vodio kroz obrađena polja i vinograde do samostana. Kartuzijanski muški red je "strogi" red, a mi djevojke smo imale pristup samo u samostansku kapelicu i još neke "vanjske" prostorije.

Sjećam se kad su nam pričali o tom redu kao i povijesti tog samostana kako je za vrijeme korizme dio "odricanja" podpuna zabrana govora osim u slučaju mise i nekih službenih potreba, obavijesti. Rekli su nam i to da su to većinom veoma školovani ljudi koje je evo Bog 'pozvao' da se 'odreknu' svijeta i radom, postom, molitvom, proučavanjem Sv. Pisma i pisanjem rade na Božjoj slavi....

Sjećam se i toga da su nam rekli da sve što trebaju rade sami, počevši od pravljenja cipela do rada u polju, kuhanja kao i svega što je potrebno za opstanak jedne takove zajednice. Kruh koji sam tada jela, kao i sir i crno vino koje smo dobili kao osvježanje nakon dugog pješačenja ostat će mi uvijek u sjećanju..

I nakon odlaska Fr. Filipa iz Karlovca, on nije ostao zaboravljen. Tako je pred par godina za njegovu 50. godišnjicu svećeništva, bio organiziran autobus iz Karlovca sa njegovim bivšim pjevačima, sada odraslim ljudima, na tu proslavu.

I sada za njegov zadnji ispraćaj zemaljskog života, autobus je krenuo iz Karlovca u Varaždin da se još jednom zahvali svome Pateru Filipu za sve ono dobro što je dao toj našoj grupi.

Biserka Milinković

TUŽNA VIJEST

U rano nedjeljno jutro 1. travnja ove godine, saobraćajna nesreća oduzela je dva mlada života. Vozač automobila Victoria McCabe, 25 godina starosti, ostala je mrtva na mjestu nesreće, a putnik je nešto kasnije umro u bolnici.

Putnik je bio naš dvadesetčetverogodišnji hrvatski mladić iz Mississauga, ALOJZ BIŠČAN. Bio je bio omiljen i društven mlad čovjek pa nije čudo što je imao veliki broj prijatelja i poznanika što se je vidjelo i po broju prisutnih koji su se došli oprostiti s njime i ispratiti ga na vječni počinak.

Alojz je bio radin, sposoban poslovni čovjek. Sa svojim ocem i mladim bratom 22 godine starim Stevenom, vodili su građevinsku tvrtku. Kao mladić pohađao je i hrvatsku školu i pripadao hrvatskoj župi u Mississaugi. Alojz je bio, kao što je i cijela njegova obitelj i ostala rodbina, aktivni članovi hrvatskih zajednica, Mississauga kao i Oakville, Windsora.

Ostala su pitanja bez odgovora - obitelji, mnogobrojnoj rodbini kao i policiji zašto je došlo do te nesreće. Prema pisanju lokalnih novina kao i policije ne zna se razlog zašto je doslo do nesreće i prevrtanja auta. Za sada policija nema indikacije da je alkohol bio u pitanju a da sada nema svjedoka, očevidaca da bi pomogli u otkrivanju razloga te nesreće.

Neka mu dragi Bog udijeli vječni raj a obitelji, rodbini i prijateljima utjehu i snagu u ovim teškim trenucima.

Biserka Milinković

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

Preporučujemo

GENERALTURIST TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS
IN CROATIA

General Turist Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agancije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uređuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7, FM od ponedjeljka do petka od 14:00-15:00, te nedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40AM)
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Rd., Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com Fax: (905) 602-8899

Dopisnica HRVATSKE ISKRE, gđa. Biserka Milinković

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 80, 15. IV. 2001.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 80, 15. IV. 2001.

BORDERS

Pod radnim naslovom "Borders", na University of Toronto 30. i 31. ožujka održana je konferencija "graduate students" o perspektivama država nasljednica bivše Jugoslavije.

Među donatorima koji su omogućili ovu konferenciju ima i srpskih imena, pa vjerojatno zahvaljujući tome među govornicima se našao i predstavnik "European Movement of Serbia". On je, uz gošću iz Ljubljane, bio jedini predavač s područja o kojem je riječ.

Uz predavače iz Toronta, Montreala, Londona i Kitchenera došli su i oni iz Pittsburgha, Californije i Texasa. Teme su bile interesantne, a izlaganja poučna iz više aspekata i tu organizatori zaslužuju pohvalu. Ujedno nam se nameće misao da bi se slično tome moglo organizirati nešto i na podstrek hrvatskih studenata u Torontu.

Većina predavanja su bila dobro pripremljena i uz puno poznavanje materije, kao što je to na pr. bilo predavanje Mieczysława P. Boduszynskog (Californija, Berkeley), koji je u svojem istraživanju materije, dakle za svoj research, boravio jedno vrijeme u Zagrebu i uz to prokstrario gotovo cijelu Hrvatsku.

Predavanja su počela s gošćom iz Ljubljane, a završena s gostom iz Kruševca. G. Lapčević je uz malo problema u engleskom jeziku ipak uspješno prikazao nastojanja Srbije da se uključi u europske tokove. Organizatori su se držali strogo predviđenog rasporeda vremena, tako da nije bilo dovoljno vremena za pitanja i odgovore. Međutim, bilo je dosta prilika za razgovore u prekidima između prijedpodnevnih i poslijepodnevnih predavanja i to su svi nazočni obilno koristili. Tako sam se drugog dana, za vrijeme objeda, pridružio skupini od tri, četiri studenta, od kojih su barem dvojica bila srpskog podrijetla, u razgovor sa bivšim kanadskim ambasadorom u Beogradu za vrijeme Markovića. Činilo mi se da vrlo dobro poznaje stvari sve dok nije rekao da je Vukovar srpski grad, jer da su u njemu većina Srbi! Gotovo da me je tada izveo iz takta! Ja bih mu se rado, radi toga, ispričao i mislim da će on shvatiti kako se osjeća Hrvat kojemu se tako nešto kaže za hrvatski grad nad kojim je izvršena najgora agresija proteklog rata. Kada se kaže da su tamo većina Srbi, onda je to opravdavanje agresije i stavljanje na stranu agresora! Zato sam se uzrujao! Da je to bilo tko od studenata rekao ne bih se ni malo uzbudio, ali bivši ambasador u Jugoslaviji, Bugarskoj i Grčkoj! A možda ipak i nije tako loše mislio, nego se jednostavno previše suživio s onom Vuka Karadžića da su "Srbi svi i svuda" i pretpostavljajući da je to tako i na University of Toronto, shodno tome "diplomatski" se ponio. Ipak, barem za one koji uvažavaju službeni jugoslavensku statistiku o popisu pučanstva, navedimo njihove brojke. Tamo se kaže da se 1991. godine u Vukovaru izjasnilo 21.065 građana Hrvatima, a 13.425 građana Srbima.

Vladimir Đurić

Godišnja skupština Kanadsko-hrvatskog kongresa (KHK), ogranka Toronto

U nedjelju, 1. travnja, u jednoj od prostorija župe Hrvatskih mučenika održana je Godišnja skupština KHK-a. Nažalost, kako se je u zajednici dosta toga događalo, došlo je tek nekolicina predstavnika udruga, i s obzirom da je ovaj sastanak već bio odgođen, odlučilo se da se ipak održi, jer postojao je kvorum.

Predsjednik KHK, ogranak Toronto, gosp. Michael Bukovac otvorio je godišnju skupštinu pozdravnim riječima. Nažalost nije bio u stanju predočiti zapisnik sa prošle skupštine, jer zapisničar gđa. Rina Šlezić nije bila niti na jednom sastanku ove godine. Gosp. Bukovac je podnio svoj izvještaj, u kojem je naglasio kako su odnosi sa Središnjicom vrlo loši, kako u stvari nema nikakvih kontakata, a posebno je kritizirao "upad" Središnjice iz Vancouvera na ovo torontsko i misisaško područje, kada su organizirali "Hrvatska kroz pjesmu i humor" u Torontu, kao i prošlogodišnju proslavu Dana državnosti, i pokupili sav prihod s tih dvaju vrlo uspješnih događanja. U svom kratkom govoru spomenuo je i akcije ovog KHK-a: vine and cheese party za hrvatski jezik na Erindale-u, večeru za hrvatski jezik, skupljanje potpisa za hrvatski konzulat u Mississaugi, učestvovanje KHK u Genocide Museum-u, predavanja hrvatskog jezika na U of T, i naveo mnogobrojne donatore koji su pomogli kada je U of T tražio hitno novac od KHK-a. Predsjednik Bukovac smatra da treba ukinuti odbor za povratke, no naglasio je da su nužno potrebni novi odbori koji bi se brinuli za

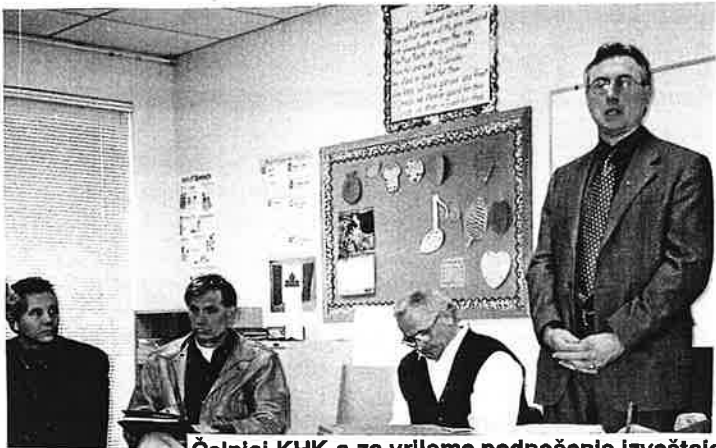
skupljanje članstva, kao i materijalnih sredstava za rad, za humanitarne potrebe Hrvatske i naše zajednice ovdje, i za društveni život.

U diskusiji koja se je razvila nakon njegovog izvješća rečeno je kako ni predsjednik KHK Canada gosp. Curman, niti fra Šito Čorić, predsjednik Svjetskog KHK, nisu odgovorili na poslana pisma. Po svemu sudeći članici ovih ogranka (Svjetskog KHK-a i Kanadskog) ponašaju se vrlo neodgovorno prema svom poslu i poziciji. Gosp. Bukovac je naglasio da bi svakog Hrvata u zajednici, ili u bilo kojoj udruzi, a posebno čelnike KHK-a trebalo voditi pitanje: "Je li ovo dobro za našu zajednicu i za Hrvatsku?"

U daljnjem govoru predložio je da se svakako osnuje Ontarijski provincijski odbor KHK-a, jer je Ontario jedini koji nema takav odbor, a ima veći broj manjih mjesnih kongresa, koji bi se trebali udružiti za bolji rad. Pozvao je sve da se priključe radu, i da daju svoje ideje.

Gosp. Milan Krijan u svom kratkom govoru je rekao kako smatra da bi se trebale pozvati sve udruge koje rade na našem području, da im se objasni situacija, i da se ponovno pokuša osnažiti naš mjesni KHK odbor.

Gosp. Flaviano Štanc, izaslanik hrvatskog kluba "Međimurje" rekao je kako je potrebno da se preko KHK-a organizira društveni kalendar, glavna lobby grupa, da se zahtijeva kanadska ambasada u Zagrebu, komentira na članke u novinama, kao i da se članovi Odbora pojavljuju na raznim zabavama i večerama, čak i izvan ove zajednice. Zatražio je da se hrvatski konzul više pojavljuje u narodu, kao i da je potrebno raditi na promociji KHK-a, jer će samo tako Hrvati s ovog područja prihvatiti ovaj KHK kao svoje tijelo.

Čelnici KHK-a za vrijeme podnošenja izveštaja

Gosp. Marko, Radočaj, predsjednik Mississaskog KHK-a rekao je da je ovaj Torontski odbor pogriješio što nije platio članarinu Središnjici, na što je odgovoreno da je ovaj Odbor teško radio na plaćanju hrvatskog jezika, na organizaciji Olimpijade za hendikepirane - što je sve odnijelo velike svote novca, a kako Središnjica traži 70% od svog novca, to nije bilo moguće. Predsjednik Bukovac je naglasio kako je on sam pitao koliko duuguje ovaj KHK Toronto i okolice za članarinu, no nikad nije dobio odgovor. Ipak, Predsjednik Bukovac zamolio je gosp. Marka Radočaja neka poradi po tome da se ti odnosi malo smire, tako da se može zajednički raditi.

Sastanak je završio time da članovi ovog Odbora nisu razriješeni dužnosti sve dok se ne sastanu sa raznim udrugama ove zajednice (u početku svibnja), a u postojeći Odbor kooptirani su Flaviano Štanc, dr. Ivan Hrvoić, gđa. Francisković, gosp. Ivica Lončarić, gosp. Marko Radočaj i Milan Krijan.

Pred ovim Odborom je proslava Dana Državnosti, i kad dođe obavijest o načinu proslave ovog posebnog dana, a sada je obljetnica - 10 godina, nadam se da će vas sve vidjeti na ovoj zaista važnoj proslavi. Ljudi u KHK-a se zaista trude kako bi organizirali rad u ovoj zajednici - podržimo ih svojim odazivom. (VK)

Iz župe Presvetog Trojstva

U župi Presvetog Trojstva u Oakvillu od 25. ožujka do 1. travnja održane su misije kao duhovna obnova i priprema za proslavu 25. godišnjice postojanja župe. Vlč. Ivo Plenković, dominikanac iz Dubrovnika, bio je voditelj misija. On je bio i voditelj prvih misija u našoj župi 1981.

Na završetku misija, u nedjelju, 1. travnja, na svečanoj Sv. Misi uz redovni zbor odraslih sudjelovao je i dječji zbor koji nas je ugodno iznenadio novim repertoarom pjesama pod vodstvom Sr. Smiljane i Vlč. Ilije. Plenković je u svojoj propovijedi i pozdravu podsjetio prisutne vjer-

HRVATSKI SABOR

Na izborima 20. svibnja glasovat će se samo za stranačke liste

ZAGREB - Nakon punih pet tjedana jučer je završena maratonska sjednica Hrvatskoga sabora, na kojoj je prihvaćeno više iznimno važnih zakona, izmijenjen Ustav i ukinut Županijski dom. Zastupnicima će stanka trajati dva tjedna, a potom će tjedan dana raditi kako bi se u svibnju mogli posvetiti predizbornim aktivnostima.

Sabor je jučer donio Zakon o lokalnoj samoupravi te Izborni zakon za provedbu lokalnih izbora. O zainteresiranosti za te teme govori i činjenica da je na prvi bilo dostavljeno 115 amandmana, a na izborni zakon - 66 amandmana. Donošenjem Zakona o lokalnoj samoupravi počinje druga faza reforme započete izmjenama Ustava lanjskog studenoga, koja podrazumijeva decentralizaciju ovlasti, sredstava i prenošenje dijela brige o zdravstvu, osnovnom i srednjem školstvu te socijalnoj skrbi na lokalnu i regionalnu samoupravu. Decentralizacija će započeti 1. srpnja, a dotad se općine, gradovi i županije te njihova upravna tijela koja će biti izabrana 20. svibnja imaju pripremiti za veću razinu odgovornosti. Uređeno je i kako će izgledati predstavnička tijela na toj razini, pa će u malim općinama

Haaški sud

Petar Stipetić: ZA ŠTO HAAŠKI SUD SUMNJIČI ZAPOVJEDNIKE "MEDAČKOG DŽEPA", "BLJESKA" I "OLUJE"?

ZAGREB, 25. ožujka - Načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske general Petar Stipetić dat će u utorak, kao osumnjičenik, iskaz haaškim istražiteljima u vezi s "Medačkom džepom", "Bljeskom" i "Olujom". "Objasniti ću svoju ulogu i obraniti ugled Hrvatske vojske", rekao je general Stipetić naglasivši da može dokazati kako na dijelovima fronte za koje je on bio odgovoran i gdje je zapovijedao "nisu učinjena djela koja bi se mogla tretirati ratnim zločinima, genocidom i kršenjem međunarodnog ratnog prava".

Haaški sud sumnjiči generala Stipetića (i neke druge vojne zapovjednike) na temelju široko tumačene zapovijedne odgovornosti i to na osnovi izvješća koje su tom sudu dostavili srpska udruga Veritas u što je vodi Savo Štrbac, i Hrvatski helsinški odbor, zagrebačka udruga za zaštitu ljudskih prava. Tako je u vezi s akcijom "Medački džep" kojom je u rujnu 1993. oslobođen dio gospičkog područja, udruga Veritas (kojoj mnogi odriču kredibilitet zbog uvećavanja žrtava) iznijela podatak da je na tom području nakon potpisivanja sporazuma o primirju na raznim mjestima stradalo 36 Srba.

Ti podaci, koliko je poznato, nisu potvrđeni iz neovisnih izvora. Stipetić nije sudjelovao u vodenju te akcije, nego je kao izaslanik pokojnog predsjednika Franje Tuđmana potpisao sporazum o primirju sa srpskom stranom. Što se tiče "Bljeska" kojim je početkom svibnja 1995. oslobođena zapadna Slavonija, Haaški sud želi ispitati generala Stipetića kao člana vojnog vrha jer ni u toj akciji on nije bio zapovjednik na terenu (već je u zapadnu Slavoniju došao nakon završene akcije). Tijekom "Bljeska" nisu se dogodili masovni zločini, niti danas srpska strana upire prstom u neka mjesta gdje su se, eventualno, dogodila brojna smaknuća. U medijima se jedino pojavljivala informacija da se tijekom završnog dijela operacije grupa srpskih vojnika i civila našla u unakrsnoj vatri. "Bljesak" je završio predajom jednog broja srpskih jedinica koje su se našle u okruženju.

Akcijom "Oluja", početkom kolovoza 1995., u četiri dana oslobođena je tzv. krajina. Ta akcija bila je odgovor hrvatskih vlasti na pokušaje hrvatskih i bosanskih Srba da eliminiraju bošnjačku enklavu (tzv. bihaćki džep) kako bi stvorili etnički čistu, kako su je zvali, zapadnu Srbiju koja bi dosegla do predgrađa Zadra, Karlovca i Siska. Prema izvješćima Veritasa, u "Olui" je stradalo 1548 Srba. HHO je, međutim, objavio podatke da je tijekom te akcije u Sektoru jug bilo 410 civilnih žrtava, a u Sektoru sjever 267. Kako su žrtve navedene imenom i prezimenom, potkrale su se očite greške jer su se neki poslije javili kao živi. Ukupne žrtve HHO je proglasio posljedicom navodne nakane tadašnjeg političkog vrha zemlje da Hrvatsku "etnički očisti" od Srba. To je kasnije prihvatio i Haaški sud kroz izjave nekih dužnosnika kako je akcija "Oluja" (kojoj je pridodan i "Bljesak") poduzeta s nakanom protjerivanja srpskog stanovništva iz Hrvatske.

Za potvrdu te teze bilo bi potrebno dokazati da su se zločini događali tijekom same akcije. S tim u vezi poznata je i polemika između čelnika HHOa tijekom jednog susreta u američkom veleposlanstvu. Aktivist HHOa Ivan Zvonimir Čičak napisao je u pismu da je njegov kolega iz udruge Damir Grubiša američkom veleposlaniku Williamu Montgomeryju rekao ka-

vijeća i poglavarstva biti objedinjena, a inače će se članovi poglavarstava uglavnom birati među članovima vijeća. Iako je Vladin prijedlog dobio potporu zastupnika, i njima je još uvijek upitno je li tom odredbom dovedena u sukob zakonodavna i izvršna funkcija vlasti.

Većina zastupnika podržala je i stav Vlade da se tim zakonom ne uvodi izravni izbor gradonačelnika, župana i načelnika općina, što su uz oporbene stranke amandmanima tražili i članovi koalicije HNS i LS.

Inače, argument ministra pravosuđa Stjepana Ivaniševića za neuvođenje izravnih izbora za prve ljude lokalne i područne samouprave bio je da za takav zaokret nema vremena, ali i da je vrijeme u Hrvatskoj još previše turbulentno da bi se uveo model u kojem bi ključne odluke donosio samo jedan čovjek.

Izbornim zakonom uveden je čisti razmjerni sustav, što znači da će birači na lokalnim izborima prvi put u 10 godina birati vijećnike sa stranačkih i neovisnih lista, dok glasovanja za konkretne pojedinačne kandidate više neće biti. Uveden je jedinstven izborni prag od pet posto za sve izborne kombinacije. (Večernji 7. travnja)

ko za "Oluj" nije bilo zločina, nego su ih učinile paramilitarne jedinice nakon te akcije. Čičak je, kako je sam napisao, zastupao tezu da je zločina bilo prije, za vrijeme i nakon akcije. Činjenica je, međutim, da su se veći pojedinačni zločini, poput ubojstva 16 Srba u Varivodama i Gošću kod Knina, dogodili u rujnu 1995., dakle mjesec dana nakon "Oluj".

U vezi s optužbom da se "Olujom" htjelo "etnički očistiti" hrvatske Srbe, zanimljivo je svjedočenje Milisava Sekulića, generala bivše "srpske vojske krajine". On tvrdi da je 4. kolovoza u 17 sati na sastanku u Kninu, nakon poraza na fronti u tom području, Mrkšić, zapovjednik "krajinske" vojske, prihvatio Martićev prijedlog o "nagloj evakuaciji stanovništva iz južnog dijela krajine". Ako su Milan Martić i Mile Mrkšić, što tvrdi ne samo Sekulić, naredili i proveli evakuaciju srpskog stanovništva, kako onda za nju mogu biti odgovorne hrvatske vlasti odnosno zapovjednici "Oluj", kako je to postavio HHO?

Uostalom, tog prvog dana "Oluj" Hrvatska vojska, kako je poznato, nije uspjela probiti srpske linije na Banovini. Zato je pozvan general Stipetić (bio je raspoređen u istočnoj Slavoniji) koji se vratio već dogovorenom planu o zauzimanju Petrinje. Kasnijim napredovanjem srpske jedinice su okružene i četvrtog dana "Oluj" "krajinski" general Bulat potpisao je predaju svog korpusa generalu Stipetiću. Sekulić piše u svojoj knjizi "Knin je pao u Beogradu" da je Milošević tada priželjkivao masakr Srba kako bi optužio Tuđmanovu Hrvatsku da je ista kao i Pavelićeva NDH. Međutim, čak i Srbi tvrde da su se Stipetić i njemu podređeni prema civilima i zarobljenicima ponašali vojnički besprijekorno. Zanimljivo je da na područjima oslobođenima u "Medačkom džepu", "Bljesku" i "Olui" nema mjesta masovnih stratišta poput vukovarske Ovčare, Škabrnje, Lovasa... (Vjesnik, 26. ožujka)

Srbi opet "ugroženi"?

29. ožujka - Predsjednik Samostalne demokratske srpske stranke (SDSS) dr. Vojislav Stanimirović izjavio je sinoć u Belom Manastiru, na izbornoj skupštini gradske organizacije SDSS-a, da su baranjski Srbi u neravnomernom položaju u odnosu na pripadnike drugih nacionalnosti, prije svega Hrvate. Rekao je kako o neravnopravnom položaju Srba u istočnoj Hrvatskoj govori i podatak da, primjerice, u Belju na rukovodećem položaju nema Srba. Dodao je da će se SDSS zalagati za obnovu bez diskriminacije i primjenu zakona o amnestiji za sve osim za ratne zločince.

Na predstojeće izbore u Belome Manastiru SDSS će ići samostalno, a poslije izbora su moguće koalicije, ali, kako je rečeno, nikako s HDZ-om i ostalim ekstremnim strankama.

Za predsjednika belomanastirskog SDSS-a izabran je Nikola Horvat, a za dopredsjednike Božana Šutanić i Milenko Vučetić. Na izbornoj je skupštini bio i generalni konzul SRJ u Vukovaru Aleksandar Besaradić, predstavnici OESS-a, te predstavnici HNS-a, SDP-a i osječke centrale Saveza Nijemaca i Austrijanaca Hrvatske. (HDZ infocentar)

DVA SKUPA NA PLITVICAMA

STJEPAN MESIĆ NA OBILJEŽAVANJU DESETE OBLJETNICE REDARSTVENE AKCIJE

Neće uspjeti oni koji nakon pljačke manipuliraju junacima našeg rata

PLITVICE -“ Ne smijemo dopustiti podjele, moramo se oduprijeti svakom pokušaju da se branitelji, po bilo kojem kriteriju, razvrstava na "vaše" i "naše". Svi smo mi "naši", svi smo mi ustali u borbu za očuvanje naše države, svima bi nam jednako trebala biti na srcu njezina budućnost. Samo oni koji su se pridružili obrambenom ratu iz posve sebičnih razloga, samo njima su puna usta digniteta Domovinskog rata, a zapravo su oni ti koji taj dignitet dovode u pitanje. Razmislite malo, pa odgovorite sami sebi, tko je zaslužniji za očuvanje dostojanstva Domovinskoga rata - onaj koji se samopožrtvovno u njemu borio dajući sve, a ne tražeći ništa i koji je i danas spreman dati sve kako bi nam sutra bilo bolje, ili onaj tko je i tada rat koristio kao plašt kojim je skrivao pljačku, pa i zločin, a danas manipulira uspomenom na pale junake da bi sačuvao svoje privilegije i da bi izbjegao odgovornost za ono što je činio. Takvima u ime Hrvatske, one za koju smo se tada borili i one koju sada gradimo, poručujem - nećete uspjeti". Istaknuo je to predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić u govoru na 10. obljetnici akcije hrvatskih specijalnih policijskih snaga protiv pobunjenih Srba na Plitvicama u kojoj je poginuo Josip Jović, prva žrtva u Domovinskome ratu.

Mandat za pogreške

Predsjednik Mesić na svečanu je pozornicu stigao oko 10 sati u pratnji ministra obrane Joze Radoša i ministra unutarnjih poslova Šime Lučina, a nakon minute šutnje za poginuloga Jovića, te intoniranja Lijepe naše, u svojem se govoru osvrnuo na aktualni trenutak u državi.

- Ja znam da niste zadovoljni stanjem u zemlji. Ni ja nisam zadovoljan, a siguran sam da nije ni Vlada. No mi smo na izborima prošle godine dobili mandat da ispravljamo pogreške protekloga desetljeća. U godinu dana ispraviti pogreške činjene kroz deset godina naprosto nije moguće - rekao je Mesić, naglasivši kako su napravljeni sitni pomaci, a da je put kojim idemo pravi put.

Predsjednik Mesić je po završetku svog govora uručio zapovjedniku ATJ Lučko odličje Red kneza Domagoja s ogrlicom za doprinos koji je ova postrojba dala u plitvičkoj akciji i Domovinskome ratu.

SUDIONICI PLITVIČKE AKCIJE, UMIROVLJENI GENERALI I PREDSTAVNICI UDRUGA BRANITELJA, PORUČILI:

Dok smo mi krvarili, oni su bili u tenkovima JNA

Sramota bi bila da smo svi pomiješani na Plitvicama, jer dok smo mi stvarali Hrvatsku, oni su se vozili na tenkovima JNA i čekali trenutak da prijeđu u salonska zapovjedništva, kazao je brigadir Miodrag Demo - Oni koji kažu da smo mi anonimci, ostavili su četnicima koridor da se izvuku, kazao je Ljubo Česić Rojs, koji je na Plitvicama 91. vozio autobus s hrvatskim specijalcima

“Nije sramota ovaj veliki događaj obilježiti s dva skupa. Sramota bi bila da smo se našli na jednome skupu i da smo na tom skupu svi pomiješani”- tim je riječima umirovljeni brigadir Miodrag Demo, i sam sudionik plitvičkih događanja kao specijalac iz Rakitja, započeo svoj govor na skupu što je u subotu održan u organizaciji Udruge uzdanica 90., a kojim je obilježena 10. godišnjica operacije hrvatskih policijskih snaga na Plitvicama i pogibije Josipa Jovića. Skupu, koji je započeo točno u podne, samo stotinjak metara od mjesta na kojem je sat ranije održan prvi skup uz obitelj poginulog Jovića, te pripadnike specijalnih postrojba, nazočni su bili predstavnici udruga iz Domovinskog rata. Među nazočnima je bio predsjednik Hvidre Marinko Liović, predsjednik Udruge HOS-a Velimir Kvesić, predsjednik Stožera za zaštitu digniteta Domovinskog rata, pukovnik Mirko Čondić, a skupu su se odazvali i umirovljeni generali HV-a na čelu sa stožernim generalom Jankom Bobetkom. Svečanosti su nazočili i generali HVO-a Stanko Sopta i Željko Glasnović, a posebno je pozdravljen i dolazak predstavnika Viteškog albarskog društva, kao i gradonačelnika Sinja, Pakraca, Knina i Slunja.

Na početku pozdravnih govora Anto Jurendić, predsjednik Udruge "Uzdanica", podsjetio je na generala Mirka Norca koji je sudjelovao u plitvičkoj akciji prije deset godina, a koji je, kako je rekao, sada u duhu sa svima nama. U ime organizacijskog odbora za obilježavanje ove akcije, a u

Uz velik broj državnih i vojnih dužnosnika, pripadnika specijalnih postrojba Lučko i Rakitje, koji su sudjelovali u akciji na Plitvicama, skupu na kojem se okupilo 400-tinjak ljudi bila je nazočna i obitelj poginulog Josipa Jovića.

Ministar Lučin u svojem je govoru podsjetio da je smrt Josipa Jovića bila nagovještaj krvavih stradanja i žrtava u mladoj hrvatskoj državi, te da policajci u toj akciji nisu imali namjeru otvarati vatru, nego su bili suočeni s prvim pokušajem zatiranja svega što je hrvatsko. “Nerazumno je danas tvrditi da su neki potezi vlasti usmjereni na urušavanje digniteta Domovinskog rata, jer svi smo mi na neki način iz njega proizašli” - istaknuo je Lučin.

Ministar obrane Radoš upozorio je, pak, kako je ovo prigoda da na pravi način postavimo odnos prema slavnim akcijama i događajima kao što je krvavi Uskrs. “Puno toga neprimjerenog govori se o Domovinskom ratu, previše je dnevnih interesa upleteno, pa se na neprimjeren način govori o 1991., akcijama Bljesak i Oluja”, istaknuo je Radoš upozorivši kako su te akcije dio nacionalnog ponosa i vrijednosti na kojima mora počivati hrvatska država.

Profesionalna akcija

Tadašnji zapovjednik specijalne postrojbe iz Rakitja general pukovnik Josip Lucić zahvalio je svim specijalcima koji su sudjelovali u akciji na Plitvicama na profesionalno izvedenoj zadaći, a prigodnim riječima obratio se i ličko-senjski župan Ante Frković. Sudionici ovoga skupa potom su se uputili na mjesto pogibije Josipa Jovića, gdje su brojna državna i vojna izaslanstva položila vijence na spomenik, a vojni ordinarij, biskup Juraj Jezerinac tom je prigodom održao molitvu za poginulog Josipa Jovića. Za sudionike prvoga skupa Hrvatska vojska priredila je vojnički grah u šatorima na parkiralištu Nacionalnog parka Plitvice. (Slobodna Dalmacija, 31.3.)

nastavku svojega govora, brigadir Demo upozorio je okupljene da ne nasjedaju na zamke onih koji zatvaraju najhrabrije hrvatske sinove.

Poruka izdajicama

- Mi smo krivi jer smo srušili Jugoslaviju, a stvarali Hrvatsku. Oni su se vozili na tenkovima JNA i čekali pogodan trenutak da prijeđu u salonska zapovjedništva dok smo mi krvarili na terenu. Skrivali su se tada kao i sada, jer da su imali hrabrosti bili bi to proljeće 91. s nama i danas ne bi trebali organizirati dva skupa - rekao je Demo. Na kraju je zaključio kako bi i pokojni Jović da je živ govorio tako, a predsjedniku Mesiću kao, kako je rekao, čovjeku kojemu žrtva malog čovjeka ništa ne znači, poručio da sudionici ove akcije imaju svoja imena, a jedno od njih je Josip Jović.

Predsjednik Hvidre Liović je rekao, pak, kako se ne želi izrugivati onima na prvome skupu, jer se oni izruguju sami sebi.- Ovdje smo da se prisjetimo plitvičke akcije i Josipa Jovića - zaključio je Liović.

- Jović, kao i svi poginuli u Domovinskom ratu veličina su koja odolijeva i vremenu i pokušaju kriminalizacije Domovinskog rata - istaknuo je, pak, Velimir Kvesić, poručivši predsjedniku Mesiću kako je bolje biti nepoznat i anonimn, nego izdajica naroda i svih vrijednosti Domovinskog rata. I pukovnik Mirko Čondić podsjetio je kako je upravo ta grupa anonimnih, ali vrlo svjesnih domoljuba, prije deset godina pružila otpor

su interesantne plesove sa žitnih polja, i završili berbom grožđa. Koreografija ove točke vrlo je uspjeta. Ova grupa je i završila program veselim slavonskim pjesmama, koje su odjekivale dvoranom. Zvonki glasovi pjevača širokih osmjeha dodirnuti su svakog u dvorani i nije bilo lica koje nije bilo široko nasmijano. Veselje i slavlje je bilo na pozornici! Pjesme koje su pjevali (Ljubio sam Baranjku) oduševile su sve prisutne, a kad su zapjevali “Slavonski Bečarac” - i završili onim “Živjeli!” - pljesak je bio više nego spontan - mnogi su stajali i time odavali počast mladim ljudima koji toliko daju za kulturu Hrvata na ovim prostorima.

Kuharice i kuhari pod strogom kontrolom glave kuharice gđe. Marije Francuz spremile su odličnu večeru

Vjerojatno ćete se pitati zašto je ova proslava posebna? Posebnost ove proslave je da su u toj dvorani tada bilo nekoliko generacija plesača, učitelja ili čelnika ove grupe. Možda je najveća posebnost to da su svi učitelji koji danas uče mlade hrvatskoj pjesmi i plesu rođeni ovdje u Kanadi, no ne zaboravljaju od kuda su im došli roditelji i pronose tu našu posebnu kulturu i jezik svojim upornim radom, odricanjem i zalaganjem.

Jedan od prošlih predsjednika gosp. Stanko Trtnanj, koji je vrlo “uro-njen” u rad ove grupe posebno se zahvalio svima koji daju sebe za nas. On i njegov partner Bob Galamaga (vlasnici ModernAge Plastics) poklonili su svima učiteljima i članovima odbora prigodne satove, a neki su dobili i druge poklone. Svakako moramo i naglasiti da je teško bilo gosp. Trtnaju zahvaliti svima koji rade u ovom ansamblu - gotovo da su ga suze zagušile! Moramo spomenuti i poseban poklon slikara Antuna Cetina, jednog od pokrovitelja ovog folklornog ansambla, koji je i ovaj puta poklonio jednu posebnu grafiku samom predsjedniku falklornog ansambla “Hrvatska”.

Na kraju potrebno je još nešto reći: u svom kratkom pozdravnom govoru cijeloj dvorani gosp. Trtnanj je spomenuo kako je važno pomagati ove

Predsjednik gosp. Pernar

naše mlade, koji toliko daju od sebe za hrvatsku kulturu, koju ne dobivaju u tako velikoj mjeri niti na jednom području (osim u hrvatskoj školi). Hrvatski ples i pjesma je ono što nas spaja, uči nas našoj kulturi, stvara prijatelje, a svaki od ovih roditelja žrtvuju ne samo svoje vrijeme, već i mnogo novaca. Gosp. Trtnanj je pozvao sve prisutne, no posebno se obratio poslovnim ljudima u dvorani i zajednici riječima da je nužno potrebno pomagati folklorashe bilo koje grupe, ne samo ove. I kako u Kanadi postoji način “otpisivanja” dijela donacije, ja Vas molim da pogledate svoje financije, posebno Vi, poslovni ljudi naše zajednice i pomozimo mlade učitelje, plesače, tamburaše - sve one koji toliko daju za širenje hrvatske kulture. Roditeljima nije lako i trebaju pomoć i kako dajete za, recimo, rak ili bolesti bubrega (što je vrlo važno) - pogledajte možete li odvojiti neku sumu za neki folklorni ansambl u našoj zajednici - bit će vam stotruko vraćeno - u zadovoljstvu!

Gosp. Pernar, predsjednik ansambla “Hrvatska”-dao mi je kratku izjavu za vas, dragi čitatelji HRVATSKE ISKRE. *“Folklorni ansambl ‘Hrvatska’ djeluje već tri desetljeća na području južnog Ontarija. U tom smo periodu prolazili kroz mnoge situacije, ugodne i neugodne. Upomošću članova, učitelja, kojih je bilo nekoliko, i uprava, također dobar broj, ovo je društvo opstalo. Svojim radom na kulturno-umjetničkom polju uspijevalo je i u težim vremenima za Hrvatsku promicati hrvatsko ime i kulturu, i dokazivati stranom svijetu kako Hrvati postoje, i da nisu onakvi kakvima su ih drugi prikazivali. Mi smo jedan poštenu narod, s bogatom kulturnom baštinom i vlastitim jezikom. Danas kad nam je domovina slobodna i kad ne moramo strahovati reći tko smo i što smo, još uvijek moramo puno raditi i ne dozvoliti da naši naraštaji rođeni ovdje, u stranom svijetu, zaborave njihove korijene i porijeklo njihovih predaka. Nadam se i želja mi je da se što više mladih uključi u rad hrvatskih organizacija bilo kroz sport ili folklor. Na taj način ćemo osigurati opstanak hrvatske baštine i jezika u našim pokoljenjima izvan domovine.*

Folklornom ansamblu “Hrvatska” želim još puno uspjeha u njihovom radu i još puno uspješnih godišnjica kao što je bila ova 30-ta.”

I nakon ovih lijepih riječi predsjednika gosp. Pernara, kojima se i on obvezuje na solidan rad, vratimo se slavlju. Kako već rekoh, mladi plesači su završili svoj program sa “Haj, haj uživaj....i sto godina poživjeli...!” Sto nam godina poživjeli, dragi naši učitelji, plesači, tamburaši, mame i tate i svi vi koji ste sebe ugradili u folklorni ansambl “Hrvatska” Missi-ssauga. Hvala Vam svima!

Valentina

Radni ljudi folklornog ansambla “Hrvatska” Miss. (nedostaje predsjednik gosp. Pernar) i jasno, mnogi roditelji, prijatelji, pokrovitelji čiji zajednički rad je učinilo “Hrvatsku” poznatom u našoj zajednici. Čestitamo svima!

Iz života naše zajednice

30. godišnjica postojanja folklornog ansambla "HRVATSKE" Miss. 1971. - 2001.

Ovih dana proslavljena je jedna vrlo važna obljetnica - 30. godina rada popularnog folklornog ansambla "Hrvatska" Missisauga. Ovaj važan datum proslavljen je velikom feštom u Litvanskoj dvoran 31. ožujka ove godine.

Pratim već dulje vrijeme rad ovog ansambla. Pred par mjeseci razgovarala sam s predsjednikom gosp. Pernarom, koji je u to vrijeme tek započeo s radom. Kao i svaki novi predsjednik želio je mnogo novih plesača, jaku grupu mladih ljudi koji bi nastavljali rad njihovih baka i djedova, majka i očeva. U to vrijeme "Hrvatska" Miss. trpjela je kao i sve druge folklorne grupe zbog nedostatka plesača, tamburaša, a posebno novca. No, gosp. Pernar je vjerovao da će sve biti dobro, i tako se i dogodilo: ova mlada folkloraska grupa (mlada po plesacima i tamburašima, a "starija" po iskustvu, jer 30 godina rada je ogromna radost za sve nas) je pokazala što znači vjerovanje učitelja, predsjednika, roditelja, kao i drugih koji prate napredak svakoga u društvu. Predsjednici su se mijenjali, no svaki od njih ostavio je svoj pečat i svoje srce u tom društvu. Učitelji su izrastali iz plesaca, a danas ti učitelji polako uče svoju vlastitu djecu prvim koracima prelijepih hrvatskih plesova. To nije lak rad, no rezultati su tako vidljivi, da svatko od njih mora nositi u srcu veliki ponos zbog ovog vrlo važnog dana u životu ove folkloraske grupe - 30. godina rada. Netko mi je rekao: "Zamislite, pa tek smo "jučer" počeli - a već je 30 godina!" Zaista, kad čovjek uživa u onome što radi - vrijeme, ali i uspjesi lete.

Prekrasna plesna scena, "Hrvatska" Miss, berba grožđa

soku profesionalnost u plesu - nije bilo zastoja, nije bilo niti jednog pokreta koji bi narušavao sklad. Sigurno je da će profesionalci pronaći neku griješku, no vjerujte mi, svatko je uživao u prekrasnim izvedbama raznih hrvatskih plesova i pjesama.

Program je započela napredna grupa (učiteljica Carol Laič) sa plesovima i pjesmama Međimurja. Publika je upravo uživala u "Čuk sedi...". Ovi mladi su zaista napredovali od prošle godine, tolika je njihova sigurnost u plesu i pjesmi.

Zatim su na pozornicu došli najmlađi i otplesali dva plesa "Jankić je dojahal" i "Sokačica". Ovu grupu malih plesaca i plesачica vodi Katarina Stanešić, čiji rad je nagrađen burnim pljeskom cijele dvorane! Pod vodstvom Gorana Krškape "srednji" tamburaši su izvrsno odsvirali dalmatinske pjesme, a dvije vesele, nasmijane pjevačice, Suzie Borošić i Margaret Trtanjek bile su više nego izvrsne. Cijela dvorana je pjevala s njima "Ljubav nas veže i spaja"! Pod vodstvom učiteljica Carol Ann Mandekić srednja grupa plesaca otplesala je dobro uvježbane plesove, no moram spomenuti malu Barbaru Pernar, njeno veselo i lijepo pjevanje, ali i njen prekrasni smijeh koji je oduševio dvoranu!

Sestre Ines i Nevera, zadubljene u program "Hrvatske" Miss.

Napredna grupa tamburaša pod vodstvom Gorana Krškape jako je dobro odsvirala poznate dalmatinske pjesme (Sve ptice iz gore, Ljubav nas veže i spaja). Nakon ove grupe tamburaša na pozornicu su izašle vrlo lijepo obučeni mladići i djevojke u narodnim nošnjama Slavonije i izveli

četničkim pobunjenicima. "Naša borba za očuvanje slobodne Hrvatske još traje i bit će nam vječna obveza da ne dopustimo skorojevićima da je privatiziraju - naglasio je.

Najveći pljesak i oduševljenje izazvao je govor Ljube Česića Rojsa, koji je rekao da je Hrvatska stvorena zahvaljujući najhrabrijim hrvatskim sinovima vođenih odlučnošću prvog predsjednika, pokojnog dr. Tuđmana.

Nova iskušenja

Ovih dana kažu da smo anonimci. To govore oni koji su ovdje ostavili koridor četnicima da se izvuku, oni koji nikada nisu željeli samostalnu Hrvatsku - naglasio je general Ljubo Česić Rojs, koji je u akciji Plitvice vozio autobus s hrvatskim specijalcima.

U ime Hrvatskog narodnog sabora i njegova predsjednika Jelavića okupljenima se obratio general Stanko Sopta, a kao zadnji u nizu govor je održao i umirovljeni general Janko Bobetko. On je istaknuo da je Jović prva žrtva koja je upozorila hrvatski narod da se nalazi pred povijesnim iskušenjima i planovima JNA za uništenje mlade hrvatske države.

Ta armija je poražena i nepristojno je sada dirati u one mladiće koji su zaustavili i uništili tu okupatorsku vojsku - rekao je Bobetko i nastavio: Oni koji su tada davali informacije hrvatskoj strani doslovce su time spasili glave kada su prelazili u HV.

Govor je završio riječima kako ne smijemo dopustiti da nam manjina ponovno odlučuje o sudbini, kao što je to bio slučaj na početku Domovinskog rata.

Skup koji je okupio 300-tinjak sudionika završio je svetom misom zadušnicom pokojnome Joviću, koju je vodio fra Jakob Begonja, gvardijan Gospe Lurdske, te polaganjem vijenaca na spomen-obilježje na mjestu pogibije Josipa Jovića.

Početak drugoga skupa obilježio je dolazak osam maratonaca koji su istrčali ultramaraton od Arzana (Slobodna Dalmacija 31.3.2001)

Kratke vijesti

HDZ NEĆE TOLERIRATI PARALELNO DJELOVANJE SVOJIH ČLANOVA

ZAGREB, 3. travnja (Hina) - Predsjedništvo HDZ-a poziva sve stranačke dužnosnike da se okane paralelnog djelovanja i ističe da neće tolerirati dvostruku politiku, izvijestio je na današnjoj konferenciji za novinare predsjednik HDZ-a Ivo Sanader, naglasivši da se ne radi o obračunu, nego o dovršenju konsolidacije stranke.

Sanader je kazao da Predsjedništvo na današnjoj sjednici nije raspravljalo o Iviću Pašaliću, ali da osobno kao predsjednik stranke ima najveću odgovornost za njezinu konsolidaciju i vraćanje na poziciju za koju misli da joj pripada. Predsjedništvo je zatražilo poštivanje dosadašnje jedanaestogodišnje hrvatske parlamentarne prakse da političke stranke same određuju kandidate za članstvo u saborskim odborima, pa na tome inzistira i u slučaju imenovanja Ivića Pašalića. Očekujemo da će se to pitanje riješiti na sjednici predsjednika klubova stranaka, a ne bude li to slučaj, vodstvo HDZ-a razmotrit će daljnje korake, najavio je Sanader.

U HDZ-u smatraju da su pri donošenju ustavnih promjena učinjene proceduralne pogreške, no ne spore pravo većine da donosi ustavne promjene i ukine Županijski dom, iako drže da je to trebalo učiniti na primjereniji način. Uvođenje jednodomnog parlamenta, iako legitimno, znači korak natrag u jačanju parlamentarizma za koji se vladajuća koalicija zala-

Prijedlog Klubova zastupnika šestorke i DC-a

2. travnja - Klubovi zastupnika 'šestorke' i Klub zastupnika Demokratskog centra (DC) uputili su u saborsku proceduru Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o političkim strankama i predložili predsjedniku Sabora da se taj zakonski tekst donese po hitnom postupku.

Prema predloženim zakonskim izmjenama političke stranke bile bi pravne osobe, a ne kao dosad udruge građana i više se ne bi mogle ustrojiti prema teritorijalnom principu. U obrazloženju se navodi da se izmjene i dopune važećega Zakona o političkim strankama predlažu zbog promjena Ustava, iz kojeg proizlazi da političke stranke nisu udruge, već specifične pravne osobe čiji pravni položaj uređuje poseban zakon. Izmjenama i dopunama Zakona o političkim strankama na drugačiji se način definira i financiranje političkih stranaka iz Državnog proračuna. Prema predloženom zakonu političke stranke obvezne su javno polagati račun o podrijetlu svojih sredstava.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 80, 15. IV. 2001.

Gosp. Trtanj i gosp. Cetin za vrijeme predavanja slike na 30. Obljetnici "Hrvatske" Miss.

gala. Upozorio je da šestorica marginalizira parlament budući da njezini čelnici donose odluke na zasebnim sastancima, a ne u sabornici. Time se Zastupnički dom svodi na servis Šestorke, ocijenio je Sanader.

Predsjedništvo HDZ-a danas je raspravljalo i o preliminarim pripremama za lokalne izbore, iako još nije donesen izborni zakon niti određen konačan datum održavanja izbora. HDZ će prepustiti mjesnim stranačkim odborima predlaganje kandidata za stranačke izborne liste kao i procjenu o tome s kim će koalirati predizborno ili postizborno. No, sigurno je da HDZ neće koalirati s krajnje lijevim niti krajnje desnim strankama, rekao je Sanader.

Komentirajući istupe predstavnika Udruge za hrvatski identitet i prosperitet (HIP) Sanader je ustvrdio da se ona postavlja kao arbitar i dijeli lekcije, no da bi, želi li djelovati politički, morala proći izbore i na njima dobiti legitimitet.

U vezi najave o mogućem ukidanju obveze služenja vojnog roka, Sanader je rekao kako bi za to bila potrebna ponovna promjena Ustava, što je, s obzirom na njihovu dosadašnju učestalost, moguće očekivati možda čak i prije ljeta.

Alkari se ipak ne odriču Mesića!

Sinj (Hina)-Neupitno je pokroviteljstvo hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića nad Sinjskom alkam do kraja njegova mandata, a špekulacije o tome da je on prihvatio pokroviteljstvo samo nad prošlogodišnjom Alkom potpuno su neutemeljene, rekao je na jučerašnjoj konferenciji za novinare predsjednik Viteškoga alkarskog društva (VAD) i sinjski gradonačelnik Mate Jukić. On je podsjetio da je predsjednik Mesić u svibnju 2000. Prihvatio pokroviteljstvo nad Alkom. "Uostalom, mi smo u našoj zamolbi upravo tražili pokroviteljstvo do kraja mandata predsjednika Mesića, jer je takva praksa bila i sa svim dosadašnjim državnim poglavarima od Franje Josipa, kralja Aleksandra, Josipa Broza Tita i kolektivnog Predsjedništva SFRJ do Franje Tuđmana", zaključio je Jukić. (Glas Slavonije, 28.3.)

HRVATSKA ISKRA

Počinje liberalizirana trgovina s Mađarskom, gotovi pregovori s Poljskom

ZAGREB, 1. travnja - S prvim danom travnja hrvatsko-mađarski uvoz i izvoz odvija se prema odredbama Ugovora o slobodnoj trgovini potpisanog 22. veljače. U petak su u Varšavi okončani pregovori o ugovoru s Poljskom, koji bi trebao biti potpisan potkraj travnja za vrijeme posjeta poljskog predsjednika Alexandra Kwasniewskog Hrvatskoj.

U travnju se očekuje i potpisivanje ugovora sa Česima i Slovcima, pa je sada već sigurno da će se s prvim danom 2002. početi primjenjivati ugovori o slobodnoj trgovini sa svim zemljama CEFTA-e - Bugarskom, Češkom, Mađarskom, Poljskom, Rumunjskom, Slovačkom i Slovenijom. Zemlje CEFTA-e nose 14,5 posto hrvatske robne razmjene sa svijetom, a među njima uvjerljivo najznačajnija je trgovina sa Slovenijom koja sama nosi oko 80 posto trgovine s CEFTA-om.

Upravo je ugovor sa Slovenijom najbolji dokaz da ugovori o slobodnoj trgovini donose pozitivne rezultate hrvatskim tvrtkama, kaže Olga Spevec, pomoćnica ministra gospodarstva, ukazujući na podatke da se nakog potpisivanja tog ugovora polako ali sigurno povećao hrvatski izvoz i smanjio trgovinski deficit, što pobija "katastrofičarske" tvrdnje da će otvaranje trgovinskih granica uništiti hrvatske proizvođače. Ti se ugovori sklapaju kako bi i hrvatski izvoznici dobili šansu kakvu imaju i njihovi konkurenti, kaže Spevec iako priznaje da kratkoročno oni nekim proizvođačima mogu donijeti probleme.

U sklopu pregovora o slobodnoj trgovini uvijek su najteži pregovori o poljoprivrednim proizvodima, budući da sve zemlje pokušavaju što čvršće zaštititi domaću poljoprivredu i prehrambenu industriju. Stoga su prosječne carine na te proizvode u svijetu čak deset puta veće od carina na ostale industrijske proizvode. No to, s druge strane, i hrvatskim pregovaračima omogućuje tvrde pozicije, jer se pregovara prema principu podjednake popuštanja odnosno davanja ustupaka.

Ipak, to hrvatski poljoprivredni lobi ne sprječava da i te kako glasno traže državnu zaštitu. Posebno su u tome uporni, na primjer, menadžeri Kraša, dok su, primjerice, tekstilci ili kožari neusporedivo tiši. Zanimljivo je

pritom da neki od najuspješnijih hrvatskih proizvođača prehrambenih proizvoda, na primjer Podravka, smatraju da bi im potpuna liberalizacija trgovine - bez carine i uvoznih kvota - više odgovarala od postupnog popuštanja, jer imaju dovoljno proizvoda koji mogu izdržati međunarodnu konkurenciju, pa ih zaštitne mjere, koje su uvijek obostrane, samo ograničavaju u širenju na stranim tržištima. Dva ovih dana najaktualnija ugovora - s Poljskom i Mađarskom - uvelike se razlikuju. Naime, Poljaci nisu htjeli pregovarati po tzv. CEFTA listi, jer smatraju, kao i neke druge članice, da je ta lista skrojena uglavnom po mjeri Mađarske i nije u skladu s njihovom poljoprivrednom politikom. Sami pregovori odvijali su se pod svojevrsnim pritiskom političara obiju zemalja koji su inzistirali da se dogovor postigne prije posjeta Kwasniewskog.

Svim industrijskim proizvodima od početka primjene ugovora trgovat će se bez kvota i carina, iako se razmišljalo da tekstil i namještaj još neko vrijeme budu u režimu carina i kvota. U najosjetljivijem, poljoprivredno-prehrambenom dijelu ugovora obuhvaćeno je sedamdesetak grupa proizvoda, odnosno tek desetak posto tzv. tarifnih brojeva. No, prema riječima pomoćnika ministra poljoprivrede Miroslava Božića, možemo biti prilično zadovoljni postignutim dogovorom, koji će se početi primjenjivati 1. siječnja 2002. Naime, Poljaci su u početku tražili da se kvote vežu uz postotak prosječnog izvoza što bi, budući da je Poljska velika zemlja, bilo vrlo nepovoljno po nas.

Iako se u posljednje vrijeme najviše bojazni po konkurentnu sposobnost hrvatskih proizvođača vezalo upravo za ugovore s članicama CEFTA-e, hrvatski pregovarači smatraju da mnogo više opasnosti donose pregovori s Europskom unijom, iako se Hrvatska našla u skupini zemalja koje su dobile neke povlastice koje još nemaju ni zemlje prvog kruga priključivanja EU. K tome, gotovo neprimijećeno prošli su pregovori sa zemljama EFTA-e (Island, Lichtenstein, Norveška i Švicarska), iako je u tim pregovorima bilo mnogo, najblaže rečeno, anegdota. Na primjer, Švicarci su kao povlasticu pri uvozu cvijeća ponudili carinu od 241 posto, jer je ona redovna 245 posto. (Vjesnik, 2. travnja)

INICIJATIVA

PODUZETNIK I INOVATOR IVAN MILKOVIĆ PREDSTAVLJA ORIGINALNI HRVATSKI PROIZVOD:

Ne trebamo izmišljati automobile, imamo auto kravatu!

- U Hrvatskoj, da bi postala poznatija u svijetu, nije potrebno proizvoditi i izmišljati novi tip automobila. Turistima se mora ponuditi proizvod koji će ih i kad odu iz naše zemlje, upravo u automobilu podsjećati na Hrvatsku, a auto kravata je takav proizvod - kaže poduzetnik i inovator Ivan Milković, vlasnik tvrtke "Prijatelj" iz Zagreba.

Ideju o auto kravati, osvježivaču prostora, Milković je dobio prije tri godine, a proizvod je promoviran koncertom prošle godine. Patenitiran je, pakiran po najsuvremenijim tržišnim i ekološkim standardima Europske unije, a za sada postoji sa šest prirodnih mirisa - lavande, jabuke, bora, vanilije, limuna i jagoda. Jedinstvenost auto kravate je što, za razliku od ostalih osvježivača prostora i takozvanih borića, dva mjeseca zadržava miris, a nakon otvaranja miris ne djeluje intenzivno.

- Kravata, samim imenom, svakog stranca odmah podsjeća na Hrvatsku i, ako se naša auto kravata nalazi u automobilu u Parizu, Pragu, Beču ili Londonu, logično je da će se ljudi stalno sjećati i nesvjesno promovirati Hrvatsku. Konačno, moramo po nečemu biti prepoznatljivi, i s ovako malim stvarima osvajati tržišta. Za sada je pet osoba angažirano oko tog artikla, a možemo zaposliti još 30 do 50 ljudi ako se proširi tržište. Bitno je da u Ministarstvu turizma i turističkim zajednicama shvate važnost i korist od cijelog projekta. Godišnje uvezemo oko pet milijuna tzv. "borića", što dođe 2,5 milijuna maraka! Zašto taj novac ne bi ostao u Hrvatskoj za pokretanje vlastite proizvodnje i razvoj malog i srednjeg poduzetništva? - pita Ivan Milković. Dodaje da bi s proširenjem proizvodnje potakli i proizvođače lavande s Hvara i samo od toga dobro živjeli.

Do sada je auto kravata proizvedena s dvadesetak logotipova, a voditelj marketinga Dino Kramer dino.kramer@zg.hinet.hr ističe primjer gradonačelnika Opatije, koji je u Münchenu vidio kravatu i tek onda naručio određenu količinu osvježivača prostora s grbom grada.

-Zanimljivo je da ljudi skupljaju auto kravate i stvaraju kolekcije, a na

web stranici www.auto-kravata.hr imamo više od 7000 posjetitelja iz cijelog svijeta. Već imamo ponude od stranih poslovnih ljudi o preuzimanju zamisli i proizvodnje, no to nećemo dopustiti jer je intencija da patent i dizajn, koji je originalno hrvatski, ostanu kod nas i da se ovdje stvara dobit - zaključuje Milković i očekuje da će se mala Hrvatska u svijetu početi prepoznavati po auto kravati, kao Italija po tjestenini. (Večernji list, 6. 4.)

Za vrijeme 60. obljetnice NDH, (s lijeva na desno) gosp. Polunić, gosp. S. Butković, gđe. B. Butković i Elza Bušić

Ivo Perić: Povijest Hrvata (Odlomak iz knjige)

PRETPOČECI HRVATSKOG NARODNOG PREPORODA (2.)

Osobito značajnu ulogu u pretpočecima hrvatskoga narodnog preporoda imao je *Maksimilijan Vrhovac*. Punih četrdeset godina, 1787.-1827., on je bio biskup zagrebački. Bilo je to vrijeme kad je Zagreb sve očitiše stasao u kulturno i političko središte svih Hrvata. U tom njegovom stasjanu stalno su se osjećale poduzetne aktivnosti biskupa Vrhovca. Kao pristaša prosvjetiteljstva, a u javnom životu eksponirani Hrvat, doživljavao je u zadnjem desetljeću 18. stoljeća poprilične neugodnosti. Optuživali su ga zbog masonstva, kojem je pripadao prije nego što je postao biskup, pa zbog liberalizma i najzad, najteže i najopasnije, zbog povezanosti s opatom Ignjatom Martinovićem, ugarskim 'jakobincem' i 'urotnikom', koji je u velikom sudskom procesu, započetom 1794., bio osuđen na smrt i justificiran na Kravoj poljani kod Pešte 1795. Vrhovac se jedva uspio opravdati, dokazavši da je bezrezervno odan habsburškom vladalačkom domu, svojim biskupskim dužnostima i svom hrvatskom narodu.

Kao hrvatski domoljub Vrhovac je podupirao težnje za ujedinjenje hrvatskih zemalja i pružao otpor Mađarima, koji su nastojali nametnuti svoj jezik i u Bansknoj Hrvatskoj. Zauzimao se za održanje latinskog kao službenog jezika u Bansknoj Hrvatskoj, videći u njemu bedem protiv germanizacije i mađarizacije. Ali zauzimao se i za 'ilirski' (hrvatski) jezik, držeći da ga treba njegovati u govoru, pismu i tisku, te tako pripremati za njegovu buduću ulogu službenoga jezika na hrvatskim područjima. Svoje zanimanje za 'ilirski' jezik dokazao je Vrhovac i osnutkom tiskare u Zagrebu 1794., u kojoj su tiskane knjige i na tom jeziku. Iskazao se on i kao mecena, te je potpomogao i hrvatske jezikoslovce Josipa Voltića, Istranina i Joakima Stullija, Dubrovčanina.

Zagovarajući potrebu jedinstvenog hrvatskog književnog jezika, Vrhovac je, kao štokavac - rodnom iz Karlovca - držao da bi taj jezik trebao biti jezik štokavskog narječja. Uvidao je, u svezi s tim, i potrebu jedinstvene ortografije, o čemu je želio saznati i mišljenje slovenskog jezikoslovca Jerneja Kopitara kad je ovaj postao cenzor slavenskih i novogrčkih knjiga u Beču. U lipnju 1813. uputio je okružnicu svim župama svoje biskupije, potičući svećenstvo da skuplja narodne pjesme i pripovjetke, narodne uzrečice i poslovice, a i stare rukopise i knjige. Tako dobivene stare knjige, kao i knjige koje je nabavljao iz Beča, Venecije i Pešte, uključivao je u fond knjiga biskupske knjižnice. Tu je knjižnicu otvorio javnosti. Mnogo je knjiga darovao i knjižnici Kraljevske akademije znanosti - visokoškolske ustanove u Zagrebu.

Vrhovac je povremeno u biskupski dvor pozivao na večere, ručkove i razne druge društvene susrete pojedine plemiće, istaknutije gradske dužnosnike, te uglednije književnike, profesore, slikare, glazbenike i kazališne djelatnike. Držao je takva okupljanja veoma važnim da se ljudi međusobno upoznaju i zbliže, da njeguju društvenost, da njihovi razgovori i dogovori promiču opće dobro Zagreba i hrvatskog naroda uopće. Koliko mu je i samom bilo stalo do promicanja toga šireg, općeg dobra, dokazao je svojom obilnom novčanom pomoći za gradnju zagrebačke bolnice, pa osnutkom zagrebačkog orfanotrofija i dodjelom ovećeg biskupijskog imanja u Zagrebu za uređenje gradskog parka, prozvanog kasnije *Maksimir* - prema Vrhovčevu imenu.

Cijeneći dramsku i glazbenu umjetnost, koje usporedno oplemenjuju i zabavljaju ljude, Vrhovac je svesrdno pomagao zagrebačko glumište, a isto tako i glazbenu aktivnost u Zagrebu. Bio je prvi pokrovitelj i mecena zagrebačkog društva *Musikverein für Kroaten in Agram* (Društvo skladnoglasja za Hrvatsku u Zagrebu) osnovanog 1827. Ono će kasnije, biti uvijek vrlo aktivno, djelovat će kontinuirano, ali pod raznim imenima, a od 1925. zove se *Hrvatski glazbeni zavod*.

Među pojedincima, koji su se javno zalagali za *jedinstveni hrvatski književni jezik i pravopis*, bili su 1814. kanonik Marko Mahanović, profesor teologije u Zagrebu, i 1816. Toma Koščak, zemaljski školski nadzornik u Bansknoj Hrvatskoj. Pjesnik Antun Mihanović izdao je 1815. brošuru 'Reč domovini od hasnovitosti pisanja v domorodnom jeziku', kojom je poticao na pisanje hrvatskim jezikom.

Bilo je pojedinaca, koji su nastojali izdavati i periodičke publikacije na hrvatskom jeziku. Tako je npr. Mirko Danijel Bogdanić još 1792. tražio i dobio dopuštenje za izdavanje jednog takvog lista u Zagrebu, ali

taj se list nije pojavio. I Antun Nagy tražio je 1813. te 1814. dobio dopuštenje za izdavanje lista na 'ilirskom' jeziku, latinicom i na slavonskoj štokavštini pod naslovom '*Slavonski i horvacki phoenix*', a list bi imao gospodarski i književni prilog. Ali ni taj se list nije pojavio. Slično je bilo i s izdavačkom namjerom Jurja Šporera. On je 1817. tražio i dobio dopuštenje za izdavanje lista '*Oglasnik ilirski*'. Ni njegov list također nije izašao. Razlozi su uglavnom bili identični: nije se moglo osigurati dovoljno pretplatnika, slobodna prodaja bila je odviše rizična, a uz to postojala je bojazan od vrlo oštire cenzure. Uporni Juraj Šporer odlučio je potom izdavati godišnjak pod naslovom '*Almanah ilirski*'. Uspio ga je izdati samo jednom - za godinu 1823.

Godine 1826. počele su u Zagrebu na njemačkom izlaziti tjedne novine '*Luna, Agramer Zeitschrift*', koje od 1828. sadrže i zabavni prilog '*Unterhaltungsblatt*'. Od 1830. te su novine preimenovane u '*Agramer politische Zeitung*', a njihov zabavni prilog nosio je naziv '*Luna*'. U 'Luni' su katkad izlazili i pojedini prilozi na hrvatskom jeziku kajkavskog narječja. Bili su to uglavnom stihovi Tome Mikloušića, Romualda Kvaternika, Ljudevita Gaja i dr.

Mađari su i dalje nastojali ukorijeniti svoj jezik u Bansknoj Hrvatskoj. Onako, kako su to pokušali 1790., činili su to i kasnije na zajedničkom Ugarskom saboru u Požunu 1805., 1807., 1811. Njihovi mađarizatorski zahtjevi osobito su bili uporni 1811. Tada su tražili da se mađarski jezik već od iduće školske godine uvede u hrvatske škole kao nastavni predmet, a nakon šest godina i kao nastavni jezik. Također su snažno zagovarali svoje stajalište da postupno, kroz deset godina, mađarski jezik postane službeni jezik u Bansknoj Hrvatskoj.

Hrvatski nunciji, sudionici u tom zajedničkom Hrvatsko-Ugarskom saboru energično su se, kao i uvijek ranije, suprotstavljali tim zahtjevima. Do izglasavanja zaključka o tom pitanju nije došlo jer je 1. lipnja 1812. zajednički Ugarski sabor bio raspušten. Kad se taj sabor 1825./26. ponovno sastao - nakon sloma francisejskog apsolutizma i uvođenja ustavnosti - Mađari su opet, u skladu sa svojim namjerama, pokrenuli jezično pitanje. Odupirući se njihovim pritiscima, hrvatski su nunciji ostali pri svom stavu da o jezičnom pitanju u Bansknoj Hrvatskoj može nadležno i konačno odlučivati samo Hrvatski sabor. I zaista, Hrvatski je sabor 10. rujna 1827. raspravljao o tome i donio zaključak da se mađarski jezik može uvesti u hrvatske škole kao obavezan predmet. Bio je to uzmak hrvatskog plemstva, koje je mislilo da će tim ustupkom zadovoljiti Mađare i omogućiti daljnju političku suradnju s njima u zajedničkom interesu.

To, međutim, nije u potpunosti zadovoljilo Mađare. Oni su, ponoseni svojom nacionalističkom, velikomađarskom politikom, htjeli potpunu supremaciju u Ugarskoj, koja je, kao država, trebala biti velika Mađarska od Karpata do Jadranskog mora, s jednim službenim jezikom - mađarskim, i s jednim narodom - koji bi, uz Mađare, na tom teritoriju obuhvaćao i ostale pomadarene narodne manjine.

Razumije se da se Hrvati - ni hrvatsko plemstvo, ni hrvatsko građanstvo, ni hrvatska inteligencija - nisu mogli pomiriti s tom velikomađarskom težnjom. Hrvatsko plemstvo držalo je da velikomađarske namjere ne mogu uspjeti, da će Hrvati ostati trajno Hrvatima i svoji na svome, te da se Hrvatska u Ugarskoj zajednici neće nikada odreći svojih municipalnih prava. Hrvatsko građanstvo - osobito oni njegovi sve brojniji pripadnici koji su poduzetnički bili vezani za razne gospodarske aktivnosti i postajali sve imućniji - vidjelo je u velikomađarskoj politici izraze zainteresiranosti za ovladavanje Banskim Hrvatskom prvenstveno kao gospodarskim prostorom. Jer, Banska Hrvatska imala je svoja plodna polja, šume, stočarstvo, sajmove, obrt i sve više manufakturni veleobrt, djelomično plovne rijeke (Drava, Sava, Kupa), ceste, cestovne pravce prema moru, izlaz na more, morske luke i jedrenjačko pomorsko brodarstvo. Prepustiti to Mađarima, značilo bi podvrći se njihovoj dominaciji i volji, omogućiti im da se bogate na štetu Hrvata i dovesti sebe - Hrvate - u položaj obespravljenih sluga. Zbog toga su u hrvatskom građanstvu, usporedno sa spoznajama o tendencijama mađarskog ekspanzionizma, postupno rasli antimadarsko raspoloženje i svijest o potrebi jačanja hrvatskog otpora. (Nastavlja se...)

OSVOJENA PRAVOPISNA SLOBODA

Nakon nekoliko desetljeća zabranjivanja ili nametanja pravopisa, Hrvati su i u tom jezičnom području napokon osvojili slobodu: danas, bez dosad uobičajene političke prisile, mogu slobodno odlučivati po kojem će od dva aktualna pravopisa pisati. Poslije nedavne promocije *Babić-Finka-Moguševa Hrvatskoga pravopisa*, 27. ožujka je u javnost ispraćen i drugi pravopisni priručnik: *Anić-Silićev Pravopis hrvatskoga jezika* objavljen u sunakladništvu *"Školske knjige"* i *"Novoga Libera"*. Uz prisjećanje na nedavno preminulog prof. dr. Vladimira Anića, o priručniku su govorili predstavnici nakladnika Slavko Goldstein i Ante Žužal, recenzent prof. dr. Ivo Pranjković i suator prof. dr. Josip Silić. Prema njihovim riječima posrijedi je djelo koje odlikuje logična koncepcija, konkretizirana pravila, poštovanje jezičnih zakonitosti a ne njihov zanemarivanje, strogo pridržavanje pravopisnih kompetencija... Na stručnoj javnosti i praksi ostaje da se uz argumetirano raspravljanje odluči kojemu će se priručniku dati prednost. (Večernji list)

KONCERT "HRVATSKA PRIČA" U BEČU

U bečkom kazalištu Akcent u nedjelju 25. ožujka je održan koncert pod naslovom *"Hrvatska priča"* na kojem je nastupio tamburaški orkestar Hrvatske radio-televizije pod ravnanjem Siniše Leopolda i njegovi gosti glazbenici - sopranistica Barbara Otman, mezosopranistica Sonja Schauer-Čačić, tenor Hrid Matić, pijanist Vitomir Ivanjek, te ženska i muška klapa "Filip Dević". U predvorju kazališta bili su izloženi plakati s ljepotama Hrvatske, a gosti su biti ponudeni istarskim vinima, licitarskim srcima i hvarskom lavandom.

Voditelj kulturnog odjela grada Beča Bernhard Denscher izjavio je da su *"hrvatski glazbenici donijeli u Beč proljetno raspoloženje"*, a pročelnik za kulturu grada Zagreba Dragutin Polašek istaknuo je tradicionalno dobre odnose Austrije i Hrvatske najavivši skoro održavanje Dana kulture Zagreba u Beču. Promotivna manifestacija "Hrvatska priča" projekt je Hrvatske matice iseljenika, glazbene produkcije HRT-a i Turističke zajednice Grada Zagreba. Bečki koncert održan je u organizaciji Veleposlanstva Republike Hrvatske u Austriji, Ministarstva kulture RH i HRT-a. "Hrvatska priča" će nakon Beča poći u Mađarsku, Italiju, Francusku, Južnu Ameriku... (Hina, Vjesnik)

"ŽAR PTICA" U LONDONU

Na poziv i u organizaciji Hrvatske katoličke misije zagrebačko *Gradsko kazalište "Žar ptica"* gostovalo je u nedjelju 25. ožujka u Londonu s predstavom Karela Novaka *"Malen si, malen kao maljušak"*. Spomenuta predstava namijenjena je djeci predškolskog uzrasta i nižih razreda osnovne škole. "Malen si, malen kao maljušak" prerađena je po motivima bajke o Palčiću. U zadnjih deset godina, predstava je s velikim uspjehom izvedena preko dvije stotine puta u matičnom kazalištu te diljem Hrvatske. U veseloj i duhovitoj obradi s puno songova glume Vanda Vujanić i Željko Mavrović. Simpatični "Maljušak" je ostvarenje velikog životnog sna, dvoje starijih ljudi koji napokon dobivaju sina, Maljuška, kojeg su silno željeli. Ali jednoga dana Maljušak odlazi kako bi roditelje izvukao iz neimaštine i obećava da će se vratiti. U okviru uspješne revitalizacije, Gradsko kazalište "Žar ptica" otpočinje i seriju gostovanja za našu djecu u inozemstvu. Tako će na Majčin dan, 6. svibnja, "Žar ptica" gostovati u njemačkim gradovima, a u lipnju u Parizu i New Yorku. (Vjesnik)

MAKEDONCI "TANEC" DOLAZI U ZAGREB

Nakon gotovo četnaest godina u Zagrebu će 26. ožujka gostovati jedini *makedonski profesionalni folklorni ansambl "Tanec"*. U Zagreb Makedonci dolaze s osam više nego zahtjevnih koreografija. Publici obično zastaje dah kod ritualnoga muškoga kola zvanog teškoto ili virtuoze dračevke koju neki zovu i ples smrti. Nastup "Taneca" praznik je i za oči zbog ljepote makedonskih narodnih nošnji koje će naročito doći do izražaja u tzv. nevestinskom kolu, jer su Makedonci u najljepše ruho, poput drugih naroda, oblačili nevjestu. Da Zagrepčane doista očekuje izniman koncert s ritmovima i zvukovima koje smo već pomalo zatomili, dokazuje i podatak da je garderoba s kojom "Tanec" dolazi u Zagreb teška dvije tone. (Večernji list)

MRVICI PRVA NAGRADA U FRANCUSKOJ

Mladi hrvatski *pijanist Maksim Mrvica* dobitnik je prve nagrade XI. međunarodnog natjecanja mladih pijanista. U završnici izbornog međunarodnog natjecanja u Pontoiseu nedaleko od Pariza, na koje je pristiglo više od 60 kandidatura, Maksim Mrvica nastupio je zajedno s dvoje francuskih i jednim brazilskim pijanistom. Zahvaljujući publici, koja mu je poklonila najviše glasova, osvojio je nagradu Grada Pontoisa. Mrvica je u obveznom dijelu svirao Brahmsa i Prokofjeva, a u slobodnom dijelu dvije Lisztove etude. U bisu nakon proglašenja nagrade, mladi je pijanist publici predstavio djelo suvremenoga hrvatskog kompozitora Frane Parača. (Večernji list)

Vel. Valent Bogadi sa gđom. Sofijom Krčmar za vrijeme Dana bolesnih i starijih osoba (Župa Naše Gospe Kraljice Hrvata)

ZAGREBAČKI "ČUDESNI MANDARIN"

U sklopu Budimpeštanskoga proljetnog festivala, koji traje do 1. travnja, održat će se i Festival "Čudesnih mandarina" gdje će s tim djelom na glazbu Bele Bartoka u vremenu od 25. do 30. ožujka nastupiti 11 skupina iz cijele Europe. Među njima je i *Balet Hrvatskoga narodnog kazališta* u Zagrebu s "Čudesnim mandarinom" u koreografiji Milka Šparembleka, koji je na domaćoj pozornici premijerno izveden krajem siječnja. Zagrepčani na pozornici Kazališta Thalia nastupaju u drugome dijelu pretposljednje večeri, 29. ožujka. (Večernji list)

ZBOR HVARANA U UN-U

Zbor crkve svetoga Stjepana iz Staroga grada na Hvaru održao je u sjedištu UN-a u New Yorku koncert narodnih i crkvenih napjeva karakterističnih za taj hrvatski otok. Brojni diplomati, djelatnici svjetske organizacije ali i turisti koji svakodnevno posjećuju zgradu na East Riveru bili su iznenađeni i zadivljeni bogatstvom vokalnog izražaja i napjeva koje su čuli. (Večernji list)

KNJIGA KOJA ĆE UZBUNITI JAVNOST

Čak i kad pisac komentira kulturnu politiku kao neovisni intelektualac, koji nema istaknutu društvenu poziciju, ne može se izbjeći stvaranje svojevrsne nove afere oko stavova. Knjiga *"Digresije"* koju naklada *"Ex libris"* za nekoliko dana pušta na tržište, u kojoj Jelena Hekman objavljuje svoje *razgovore s hrvatskim književnim klasikom Slobodom Novakom*, izaziva već veliko zanimanje, nakon što su u "Večernjem listu" objavljeni neki njezini zanimljivi dijelovi. Novak se osvrće na Tuđmana, na novu vlast i njenu prizemnu komunističku hajku na prvoga hrvatskog predsjednika, govori o hrvatskom proljeću, o Račanu, Matvejeviću, PEN-u, itd. Kultumjaci koje Novak spominje u okviru teme o razvitku hrvatske kulture rado su pristali reagirati, no bilo je i otklona. Premijer Iвица Račan kojeg Novak proziva kao jednog od onih koji ne znaju dobro govoriti hrvatski poručio je preko svoje tajnice: "Bez komentara". I reakcije i distance govore da je riječ o knjizi koja će uzburkati hrvatsku javnost. (Večernji list)

TURIZAM

POHVALA

NJEMAČKI AUTOKLUB ADAC I OVE GODINE SVOJIM ČLANOVIMA PRONALAZI MJESTA ZA ZDRAVO KUPANJE

Hrvatske plaže čistije od Costa Brave i Costa Blance

Višemilijunsko članstvo njemačkoga autokluba ADAC-a već 11 godina organizira ispitivanje kakvoće tisuća uzoraka Sredozemnoga mora. Eksperti instituta Hydra u Konstanci po nalogu ADAC-a prikupljaju, analiziraju i daju sve potrebne podatke u vezi s kvalitetom vode na plažama Sredozemlja. U prošlom broju ADAC-Motorwelt magazina objavljeni su podaci o čistoći plaža od španjolske do hrvatske obale na temelju istraživanja iz 2000. godine. U Hrvatskoj (a jednako tako i u susjednoj Sloveniji) ni na jednoj plaži nisu dokazana jaka zagađenja. Njemački stručnjaci hrvatske plaže preporučuju za, kako kažu, zdravo kupanje!

Kako su poimence označene posebne loše točke, na kojima je more zagađeno, valja reći da je uz razvikanu španjolsku obalu – Costa Blancu, Costa Doradu i Costa Bravu – zabilježeno devet plaža sa zagađenim morem. Obala Francuske ima jednu problematičnu plažu između Nice i Cannesa. Iako, kako tvrde u ADAC-u, Talijani imaju već godinama stroža mjerila od onih koja je propisala Europska unija, 22 su talijanske plaže zagađene no što bi smjele biti. Tvrde da više od 90 posto testiranih kupališta nije prekoračilo granične vrijednosti, što je dobra vijest za njemačke turiste. To je poholjšanje 13 posto u posljednje tri godine, izjavio je za ADAC-Motorwelt Peter Rey, rukovoditelj instituta Hydra.

Hrvatska obala je i na ovoj novoj karti uglavnom obilježena plavom bojom, koja simbolizira čisto more. Samo su pred riječkim industrijskim bazenom i malčice pred Splitom označeni mogući izvori zagađenja – tamošnja industrijska postrojenja. Pred Senjom, neznatno ispred Šibenika te oko Dubrovnika naznačeno je da je kvaliteta mora dobra. Zaključak je njemačkih ekologa: u primorskom dijelu Sredozemlja jače je razvijena ekološka svijest. (Večernji list, 3. travnja)

VIJEST DANA: DO POČETKA LJETA TURISTI BEZ PUTOVNICA DO DUBROVNIKA MOST PELJEŠAC - KLEK "PRESKAČE" NEUM!

Kad onomad - prije nekih petnaestak godina - osvanuh u Luneburgu kod Hamburga s bijelom najlonskom vrećicom u ruci i kad se zaposlih na crno u jednoj tvornici, nakon nekoliko dana prijatelj Gunter von Klaus će me zapitati:

- Herr Stefan, vama s mjehurom nešto nije u redu?

- Kako - zbunjeno ću ja - pa meni je bešika sasvim o ke.I cijeli urotrakt, von Klaus. Zašto?

- Pa što onda,herr Stefan,svakih pola sata idete u tvornički zahod?Ako vam treba pomoć samo recite, želim vam pomoći i preporučiti vas dobrome urologu...

- Ma neee - otegnut ću ja shvativši prijateljevu skrb za moje zdravlje - ne idem ja u zahod tako često zbog uriniranja, već poradi pušenja. Znaate, Von Klaus, ja sam pušać.

- To znači - zaprepašteno će Gunter - a ja mislio da vam sa zdravljem nešto nije u redu. Ah, time još gore.

- Kako?

- Pa ne možete, meine liebe herr, za vrijeme radnoga vremena pušiti kad hoćete i kad vam padne na pamet, već u za to određeno vrijeme. Stoga vam moram dati savjet: ili se ostavite pušenja ili se vratite u Split.

Dakako, pušenja se nisam ostavio, no jednako tako više nisam odlazio šesnaest puta u tvornički zahod za vrijeme rada. I prijatelj Gunter nikada više od mene nije tražio nikakvo pojašnjenje i objašnjenje ni za što - sve do minulog ljeta kad sam ga kao gosta poveo na jug Hrvatske.

- Zar nismo na putu za Dubrovnik? - zabrinuto će mi uputiti pitalicu Gunter nakon zaustavljanja na graničnom prijelazu kod Neuma i pitanja carinika imamo li što za cariniti.

- Ma ne, nema straha, Von Klaus - mimo ću ja - mi smo na dobrome putu, vozimo se Jadranskom magistralom i do Dubrovnika nam je još osamdesetak kilometara.

- Pa otkud granica? Zar je ovo kraj Hrvatske?

- Ma kakvi kraj. Hrvatski teritorij sad prestaje, pa onda dolazi Bosna i Hercegovina i potom ponovno Hrvatska. A to je tako još od Turaka...

- Ich verstehen nicht!

- Razumio ne razumio, tako je. Ili pokaži putovnicu ili se vrati u Luneburg.

Naravno, Gunter je nakon pokazivanja putovnice produžio k Dubrovniku, a u Njemačku se vratio tek nakon petnaest dana. Prijatelju iz Luneburga grad sv. Vlahu se nevjerojatno dojmio pa će mu u pohode i ovoga ljeta, no putovnica mu neće biti potrebna kod Neuma. Ne stoga što dalje više granice nema, ploča s latinično-ćirilčnim ispisom i dalje je na svome mjestu, već zato što se gradnja mosta Klek - Pelješac počela zahuktavati. Dakle i prije poskupljenja goriva od četrdeset lipa namijenjenih za brze i kvalitetne hrvatske ceste.

- Gradnja mosta kopno-poluotok Pelješac konačno je započela - informirat će nas odgovorni u rascijepljenoj Dubrovačko-neretvanskoj županiji - i ide mimo planiranoga roka tako da će most biti dovršen i prije prave turističke sezone. Puštanjem mosta u promet izbjeći će se prijelazi granica prije i poslije Neuma, skratit će se putovanje od Splita do Dubrov-

nika jer više neće biti čekanja na carini i što je najvažnije - neće više biti čuđenja na putovanju prema jugu Hrvatske. Znaate, uistinu je grubo prelaziti granicu dok čovjek putuje svojom zemljom.

Najbolja ponuda

- Dobro i lijepo, no recite nam kako je javnost malo ili nikako upoznata s početkom gradnje mosta Klek - Pelješac?

Ovaj projekt je ostao u sjeni gradnje brze ceste Zagreb - Split i zato je javnost o njemu slabo informirana, ali ta cesta ni blizu neće brzo biti izgrađena kao ovaj most. Imali smo sreće i s investitorom i s izvođačem.

- A tko su oni?

Investitor je poduzeće "Tajfun", a izvođač radova hercegovačka tvrtka specijalizirana za cestovno-mosne projekte. "Mon & Tor", koja je na raspisanom međunarodnom natječaju dala najbolju ponudu. I to je sve što vam možemo kazati jer nama nije do publiciteta, nama je do uspješnog povezivanja juga Hrvatske s ostalim dijelom naše domovine. Treba se jednom početi držati one narodne - sve se hoće kad se može. A cijelom Hrvatskom uskoro će se moći putovati bez ikakvih prijelaza granica. Ovim mostom mi ćemo preskočiti, slikovito rečeno, Neum. Pa neka se oni misle... Vlasnik "Mon & Tora" pristao je na kratki razgovor.

- Most je duljine 618 metara, betonsko-čelične konstrukcije. Paralelno s gradnjom mosta izvode se radovi na priključcima kako s kopnene strane u Kleku tako i na Pelješcu. Eto...

- A što je s cijenom? Koliko će most u konačnici koštati?

Hm, cijena!? O koštanju sada ne bih govorio jer on neće ni blizu koštati koliko smo mi Hercegovci koštali Hrvatsku u ovih deset godina.

- Dobro, za kada je planirano puštanje mosta u promet?

Ako sve bude u redu, a to znači ako se uspješno izvrši popis stanovništva, ako kava u Žrnovnici i dalje bude mlila, ako nam ne ponestane čelične volje, ako smeća ne bude na sve strane, ako bura ne bude smetala...

- Čekajte, kad smo kod bure: hoće li i ovaj most poput Masleničkog biti zatvoren za promet dočim zapuše vjetar?

Ni slučajno. Ovaj most je zaklonjen od bure. O gradnji ovoga mosta struka je vodila računa i u obzir su uzete sve komponente. Dakle, ako sve bude kako Bog zapovida, prvo vozilo prijeći će most dvadeset i petog svibnja.

Navala turista

— Što baš tada?

Jer se već prvoga lipnja očekuje prava turistička sezona, navala turista na jug Hrvatske.Mostu Klek - Pelješac svi se raduju, a naročito Pelješčani. Žitelji ovoga našeg poluotoka glade toga vele:- Napokon ćemo i mi moći kao ljudi komunicirati s ostalim dijelom svijeta. I moći ćemo ići na posao u Ploče i Metković bez problema. Osim toga očekujemo da konačno počne i gradnja pelješke magistrale jer bez nje je od mosta slaba korist. (Slobodna Dalmacija)

VUKOVAR NIKAD VIŠE GRAD?

Rano jutro, zimski musavo, na izlazu iz Osijeka mirisalo mi je baš kao i ono jutro prvog posjeta prije više od tri godine kada je UNTAES bio zakon u Vukovaru u kojem tada samo mali Cigo pred hotelom Dunav nije imao predrasuda prema kunama. Ili je to miris masne crne zemlje što se pruža sve do horizonta na obje strane Trpinjske ceste. Mediji vele da se u ove tri godine u Vukovaru malo šta promijenilo, da ruševine još stoje, da ni javne rasvjete nema, a i da se Vukovarci slabo vraćaju. Je li baš tako?

Od Osijeka do Vukovara je nekih pedesetak minuta, automobili Trpinjskom cestom, ravnom kao redalicom iscrtanom, jure kao na trkama, leševi zgaženih pasa i mačaka, barem dvadesetak njih, leže oko. Sa strane veliki stroj ore po beskrajnjoj ravnici. Ima li tu mina? - Ne bi trebalo biti, tu nije bila linija - smireno će kolega Tomislav, Baranjac.

"Linija crte", kako naš svijet zna reći, bila je puno bliže prema Osijeku. Klisa, Bobota, smjenjuju se srpska ušorena sela uz cestu. U Trpinji kafe-bar Arizona. Na njemu ploča: "Prodajem kuću i lokal." Tamo prema Borovu i Borovu Naselju vide se obnovljeni neboderi i kuće. A onda ruševine na ulazu u Vukovar oko luke i željezničke stanice. Jedna od prvih novih kuća uz cestu je ona jugoslavenske ambasade. Na njoj zastava, a pred vratima ljudi u dugačkom redu.

Orlon Vučedolski

Pored ruševnog dvorca Eltz prolaze nasmijana djeca i psić. Kao bilo gdje na svijetu. Unutra, u Gradskom muzeju mlada kustosica Mirela Dalić vodi nas kroz sjajnu izložbu Vučedolski Orion. U pocrnjeloj, izgorenoj nekadašnjoj vukovarskoj vjenčاونici, prostoriji koja se zvala Mramorna dvorana, dok drhturi crna plastika umjesto stakala na oknima, uz 5000 godina stare lutanje ljudi iz Vučedola. Mirela priča zanimljivu priču o kalendaru koji su ljudi Vučedolske kulture sklopili po zvijezdama, prateći Orion. Izložba koja ovih dana traje u Gradskom muzeju kao da je došla iz nekog blistavog budućeg sretnijeg vukovarskog vremena.

Za ruševine u središtu grada kao da je vrijeme stalo. Kako je tek na Mitnici koja se branila i kad više nitko nije. Hoćemo li tamo ugledati stabla što rastu iz obiteljskih kuća pa će se jednom po njihovim godovima moći ispričati koliko je prošlo od vremena ubijanja grada? Iznenadjenje: Mitnica je gotovo cijela obnovljena, cijele nove ulice čekaju Vukovarce da se vrate. Ilija Lovrić nas vodi do svoje obnovljene kuće, nedaleko od izgranutiranog vodotornja. U kuhinji toplo, pucketa peč, supruga mu Milka brže-bolje naslagala pladanj za goste. Sjećaju se vremena svog progonstva u Kaštelima i Medenoj.

- Najviše me boli ovaj sin što je nestao. Ništa se ne zna za njega, odvelo ga na Velepromet, a tamo se veliko zlo događalo. Da ga bar mrtva pronađem pa da sam miran. Koliko sam puta tražio za tu identifikaciju, tako se kaže, je l' da, u Zagrebu. Tamo ima oko šest stotina njih koji nisu još identificirani. A ja toliko puta tražio da nas dvoje dadnemo krv, da naprave onu analizu DNA. Ma kakvi - ne more! Kažu ne može to pojedinačno, nego nas se mora skupiti barem 50 pa da oni mogu to radit. Evo ja čekam to otkad san došo u Vukovar pa nikako da me zovnu - priča polagano Ilija. Kako je u gradu? "Dobro, nema incidence-nata, znam ja. Još malo odamo po granatama, ali dobro je", kaže. - Ma gdje to hodate po granatama? Po ulicama, ali ne mogu nam više ništa.

Isto kao i '91.

Poveo nas niz svoju Ulicu narodnih mučenika pa pokazuje zabijene granate u asfaltu. Usput priča: "A Srbi..., ni njih nemoš sve u istu vreću. Eto u mom podrumu se skrivao komšija mi Rade zajedno s nama. I psovao kao i mi kad su nas zasipali granatama. Kad su oni došli, reko mi: samo se ti drž mene, samo preko mene mrtva mogu do tebe. Znae šta je to meni u tim trenucima značilo!!! A i onaj naš susjed što kopa pred svojom kućom, Srbin je, ali je branio Mitnicu s nama. Umirovljeni je branitelj."

Predrag Mišić je pokušavao iz zemlje iščakati nekakve ostatke rata. Loše je volje. - Kako je u Vukovaru? Nikako! - veli pomalo nabusito. - Mladi ste... Tim gore! - otpovme. - Ovo je mrtav grad!...Obnova ide, ali pogledajte od ovih 150 obnovljenih kuća - u samo tri netko živi. Gdje ću djecu pustit na ulicu! S kim će se igrati? S kerovima ovim napuštenima? Ja sad da mogu kuću prodat, išo bi! - Gdje? Od Slavenskog Broda pa dalje bilo gdje gdje nije bilo rata. Više je mogućnosti. A ovdje dok privreda ne proradi i dok obični ljudi budu vodili politiku, ništa od svega. Ovdje je sad kao 91. kad smo bili ostavljeni pa smo se sami snalazili.

- Srbin ste i hrvatski branitelj? Branio sam grad... Poslije me zajedno s ostalima odvelo u logor u Mitrovicu. Predrag ogorčeno veli da je 80 posto zaposlenih u gradu iz Vinkovaca i okolnih mjesta, a da za vukovarske supruge, jer su im muževi umirovljeni branitelji, nema posla. Kako prolaze dani? Kad se zaželim društva, odem u grad u kafić, izjadam se i vratim se kući. Koga da sretnem ovdje u ulici na Mitnici kad nikoga nema! I kafići su u Vukovaru podijeljeni pa u Valkov, Dinamo i Blondi idu Hrvati, a u Tri ruže i Den Haag Srbi.

Kako preko 3000 mrtvih?

- U koji kafić Vi idete? - pitam Predraga. U hrvatski! Zašto bih zalazio tamo k njima! Kako preći preko tri hiljade mrtvih! Ono što sam ja proživio zaboravit neću! Imali su priliku pokazat da su ljudi, ali...Eto ih tamo pa nek žive svoj život... Nego zapitajte vi u novinama kad će doći ovdje Božo Kovačević rušit tržni centar u Vukovaru. I srpska ambasada je na tuđem zemljištu i bespravno izgrađena. - Je li Vam mrak u Vukovaru? Televizija kaže da nema javne rasvjete... Nije - odlučno će Ilija Lovrić i Predrag Mišić - Mitnica navečer svijetli ko avenija. Jedino dole u centru nema javne rasvjete, ali bit će i to.

Kako je na Mitnici barba Iliji, druži li se sa susjedima kao prije rata. Slabo, kaže, prije je bilo da komšija zove komšiju, ajde ti kod mene popit rakiju, ajde ti kod mene kavu, a sad se bogme svak zatvorio u svoju kuću. Kao da sam ja njemu kriv ili on meni. Koji je to vrag, ja to ne mogu razumit. Ma rat je to učinio. Mladih ima u gradu i djece ima, ali mladi koji su se vratili su uglavnom invalidi Domovinskog rata, umirovljenici koji nisu htjeli ostati ni u Rijeci, ni u Splitu, ni u Puli, ni u Zagrebu.

Jedna od sretnijih priča danas u Vukovaru je ona Dubravke (kćerke Ilije) i Joze Bilandžića te njihovog petogodišnjeg sina Josipa, stjecajem prognaničkih okolnosti - rođenog Splitsanina. A za sreću je zaslužan, pazite sad - Todorčićev Konzum. Kako to? U Todorčićevom Konzumu su '96. godine došli na ideju da bi financirali otvaranje jedne trgovine u Vukovaru. Tražili su mladu obitelj kojoj bi to ponudili. Naša dužnost je bila pronaći poslovni prostor, a oni su donijeli inventar i napunili trgovinu. Uložili su 250 tisuća kuna. Poslije prema njima nismo imali nikakvih obaveza. Konzum je tada apelirao i na druge tvrtke da na sličan način potaknu povratak u Vukovar, ali nitko više se nije odazvao. Bilandžićevi su se tako u Vukovar iz progonstva u Trogiru vratili među prvima, obnovljena im je kuća, zarade svoje dvije plaće, vratilo se i njihovo cijelo staro društvo s Mitnice i kažu dobro je.

I Srbi dolaze u našu trgovinu, ali to je strogo poslovni odnos. Ja čak nikog ne znam tko se druži s njima. Stanje se ipak puno popravilo u odnosu na ono kad smo tek došli natrag. Ide to u Vukovaru k boljem, tenzije su manje nego prije. U školama i vrtićima djeca srpska i ostala rastu odvojeno, živi grad Vukovar danas u svoja dva paralelna svijeta koja se jedva podnose i prolaze jedan mimo drugoga ignorirajući se. Do kada tako? Dok se ne pronađu svi mrtvi, reče nam jedna gospoda (mnogi se uz svoj jad ne bi predstavljali) sa suzama u očima: "Kolega nam je nestao, odveli su ga i do danas se o njemu ne zna ništa, a u susjednoj sobi radi kolega koji je cijelo vrijeme bio tu i zna što mu se dogodilo i neće reći! Kako možemo s njima!" Jedna mlada gospoda je kazala da će Vukovar ponovno postati grad kad jedna od dvije strane nestane iz grada. Kako će nestati? "Stariji će umrijeti, a mladi hoće svjedodžbe na ćirilici. Pa će morati poslije posao potražiti prijeko!", veli gorko.

U hotelskom kafetu jedini smo gosti pa zapitkujemo konobara. Tih čovjek, malo mu je nelagodno, ali želi razgovarati za novine. Ime mu je Dušan Grebić i, veli, oduvijek je bio konobar u Dunavu. Za vrijeme rata bio je u progonstvu u Čaglinu kod Požege. Vratio se u svoj stan u Borovu Naselju. Veli, Srbin je iz mješovitog braka. Oženio je Hrvaticu pa su u progonstvu bili kod njenih. A kako je? Previše toga je uništeno da bi se napravilo za pet ili deset godina. Ali vrijeme liječi sve pa će i to.

Hotelska pustinja

Recepcionar nam veli da je samo 12 gostiju u hotelu od 80 kreveta. I da su uglavnom poslovnjaci stranci. Krenu sklapati poslove u SRJ i onda ih s granice vrate da im treba viza pa prespavaju u hotelu Dunav i sutra pred Jugoslavensku ambasadu. Tužno je ovdje. Pogledajte sad na ulicu. Tri popodne je, u sat vremena proći će troje-četvero ljudi i dva-tri auta. Za sat vremena ulicom će proći tek pokoji čovjek, jedan auto i jedna mačka. U sedam navečer na ulici više nema nikoga. Ni te mačke!

S Dunava je hladno brijalo, u zraku se osjećao snijeg. Na obližnjem trgu su na gelerima izrešetanom brončanom spomeniku ranjenicima iz onog prethodnog rata bili zalijepljeni plakati podrške Norcu, a s ruševina okolnih zgrada prhnula bi svaki čas velika jata ptica. Korak-

Zanimljivosti

JAPANCI ZA ZAŠTITU HRVATSKE PRIRODNE BAŠTINE

Prvi ljudi lanjske svjetske hortikulture izložbe "Japan Flora 2000" direktor Shing Nishiguchi i direktor za međunarodnu suradnju Hyogo Prefektore posjetili su Hrvatsku, a među ostalim i Šibensko-kninsku županiju te, na izložbi predstavljene, glasovite primoštenske vinograde i podrume babića. Donijelo je to osnutak japansko-hrvatskog udruženja za hortikulturu, koje bi poticalo i financiralo zaštitu i uređivanje jedin-stvenih prirodnih i kulturoloških cjelina na našoj obali, ali i drugdje po Hrvatskoj - doznali smo od Branke Perinčić, koja je, uz Dragutina Kiša, Nadu Čaren i Zvonka Pongreca pripremala nastup u Japanu. Vodič po primoštenskim vinogradima i podrumu glasovita babića japanskim je gostima bio Mirko Čala, direktor Vinoploda - Vinarije Šibenik.

Opčaran ljepotom izložena i zlatom ovjenčana *Hrvatskog vrta*, sastavljena od velebitskog kamenjarskog endemskog vrta, primoštenskih vinograda i jadranskog žala, i uživo viđenim skladom prirode i ljudske djelatnosti, Shingo Nishiguchi najavio je ulaganja u projekte zaštite i uređivanja, za što su njegovi bogati sunarodnjaci veoma zainteresirani. No, prije nego što Japanci ulože novac u očuvanje naše prirodne baštine, izabrane je cjeline prethodno potrebno i zakonski zaštititi, odnosno uvrstiti u neku od zaštićenih kategorija, a što treba potaknuti lokalna samouprava. Potrebno je naime budućim investorima osigurati jamstvo da netko već sutra neće moći ugroziti cjelinu u čije su uređivanje i očuvanje uložili novac.

Priča o uvrštavanju glasovitih primoštenskih vinograda babića na listu UNESCO-ve zaštićene baštine traje već godinama, no lokalne vlasti nikada nisu pokrenule postupak zaštite toga lokaliteta, uključujući i aktualnu županijsku vlast. Sve većem broju maslina, koje Primoštenci sade u tim vinogradima, prijeti potpuno uništenje i gubitak identiteta, pa je utanačeno da se hitno pripremi podloga za njihovo uvrštavanje pod UNESCO-vo zaštitu. - Vidio sam sjajnu i vrlo staru tradiciju vinograda, još od rimskih vremena. Pri tome mi je najdojmljiviji sklad prirode i čovjeka. Takav pristup ovdašnjih ljudi prema okolišu jedinstven je, sličan odnosu mojih sunarodnjaka prema prirodi i posve drukčiji od zapadnjačkog agresivnog pristupa obradi zemlje i mijenjanju krajolika - kazao je na kraju Shingo Nishiguchi, poželjevši da primoštenski vinogradi što prije budu proglašeni zaštićenim krajolikom.

Zeleni ambasador u Japanu

Zlatom ovjenčan na izložbi "Japan Flora 2000" *Hrvatski vrt* bit će u cijelosti prenesen u palaču guvernera Hyogo Prefektore, čiji je savjetnik upravo Shingo Nishiguchi. Tako će projekt, pomalo avantura nekolicine entuzijasta iz naše zemlje, uz presudnu financijsku pomoć sponzora Yoshinorija Kamasea, nakon pobjede na izložbi postati trajni hrvatski zeleni ambasador u Japanu.

Preko hortikulture do ulaganja u restoran i u vinarstvo

Sponzor hrvatskog nastupa u Japanu Yoshinori Kamase, koji gotovo nije ni čuo za Hrvatsku prije nego što je uložio velik novac u postavljanje *Hrvatskog vrta*, toliko je oduševljen otkrićem da je, po informacijama Branke Perinčić, odlučio otvoriti i hrvatski restoran, a doznajemo da je zainteresiran i za ulaganje u vinarstvo, upravo u kolijevci glasovita babića. (Hrvoje Gunjača, Večernji list)

Hrvat iz Nikaragve izmislio čaj "Croat"

Eusebio Ratislav Rebich do prije desetak godina živio je na vulkanskoj otoku na jezeru Nicaragui u Nikaragvi. Tamo je živjelo malo ljudi, bavili su se poljoprivredom, a g. Rebich (ili Rebić) uporno je proučavao autohtone biljke, posebno trave koje rastu na području prema Kostariki. Pridružio mu se i sin Pedro Branko koji je, kao i on, diplomirao na sveučilištu u glavnome nikaragvanskom gradu Managui. No, prije pet godina u Nikaragvi se pojavila nova vrsta čaja koji "među ostalim, skida temperaturu". Vrlo je pitak, pa ga se nije preporučalo samo za terapijsku primjenu. Čaj je dobio, većini Nikaragvanaca nejasno, ali lako izgovorljivo ime "*Croat*". Prodro je u kafeterije, kafiće i noćne lokale. Izvrstan je i u kombinaciji s akoholom, osobito nikaragvanskom tekilom.

G. Rebich, čiji su djedovi došli iz Hrvatske, iz Gorskog kotara, a supruga mu je iz okolice Zadra, kaže kako je tridesetak godina prouča-

vao karakteristike trava na niskom gorju s vulkanskim vrhuncima (Coseguina, Momotombo te Ometepe na jezeru Nicaragui). Osim toga, 58-godišnji Rebich prvi je put u povijesti Nikaragve zasadio i "*folia theae*". Čaj koji se pije i topao i hladan fermentira u strojevima, ali to nije postupak kao pri proizvodnji crnog ili zelenog čaja. Svojim čajnim kombinacijama pripisuje različite namjene, ali sva tri njegova čaja nose naziv "Croat", a samo se jedan upotrebljava ponajprije kao medikamentozno sredstvo - tonikum, astringens, diuretik.

Mladi čaj "Croat" najviše piju kao sok, pa je u takvu sastavu prešao granice s Hondurasom i Kostarikom, a već se prodaje i u jednoj latinsko-američkoj zemlji koja proizvodi klasični kineski ili ruski čaj. Zanimljivo je da je čuvena londonska trgovačka kuća "Selfridge" počela uvoziti čaj "Croat", a kako je u Velikoj Britaniji potrošnja čaja po stanovniku četiri kilograma godišnje, "Croat" bi mogao postupno naći svoje mjesto u Velikoj Britaniji. Od prošle godine izvozi se i u SAD, a g. Rebich kani uskoro doći u Hrvatsku i ponuditi svoje čajeve. "Najprije kao poklon, a poslije u trgovini", kaže g. Eusebio Ratislav Rebich. (Branko Bucalo, Večernji list)

Gosp. Mile Paulić(desno) s prijateljem

MERCKOV PRIRUČNIK NA HRVATSKOM

Priručnik za dijagnostiku i terapiju koji već sto godina objavljuje jedna od vodećih svjetskih farmaceutskih tvrtki, MSD, prvi je put izdan na hrvatskom jeziku. Predstavljanju hrvatskoga izdanja Priručnika bio je nazočan i glavni urednik Merckova Priručnika prof. dr. Robert Berkow iz SAD-a. U stoljetno izdanje Priručnika (prvo je objavljeno 1899. godine) uneseno je više promjena nego u bilo koje u proteklih 20 godina. Svrha je Priručnika pomoć liječnicima, medicinskim sestrama, studentima i ostalim medicinarima da dođu do brze i pouzdane medicinske informacije. (Večernji list)

OLDEST EUROPEAN CALENDAR COMES FROM CROATIA

The 'Vučedol Orion and Oldest European Calendar' Exhibition that closed in Vukovar on March 15 was opened on March 30 in Zagreb by Mayor Milan Bandić in the Zagreb Archaeological Museum. While in Vukovar the exhibition was visited by over 11 000 people. The Vučedol culture inhabited the western bank of the Danube River in Eastern Croatia three thousand years before Christ, the same period as early Troy, ancient Egypt (pyramid era) and the Sumerian period in Mesopotamia. The exhibit includes numerous illustrated artefacts depicting the Vučedol culture and its views of the world of its day. The most impressive exponent on display is a pot illustrated with a complete European (Indo-European) calendar clearly showing four seasons. The pot with the calendar was excavated in Vinkovci and is contemporary to calendars from the Sumerian and Egyptian cultures. Other pottery has images of horizons over water surfaces, daily births of the dawn and sun, as well as the spring, which was the beginning of the Vučedol year. It is hoped the exhibition will travel to Paris during the session of the UNESCO Main Assembly in November. (FPB)

i čemer oko pojasa. Na nogama su nosili čarape (suknenke) i povrh čarapa samo niže naratke. Jedna ili više kubura ili noževa bili su zataknuti za čemerom. Zimi su nosili tkane hlače od sukna. Čemer su nosili mladi ljudi i sapinjao se na tri mjesta. Bio je žute ili crvene boje, ili pak šaren. Žute su nosili za svaki dan, a crvene i šarene na blagdane.

Žene, djevojke i ženska djeca nosili su istu, samo djevojke i djeca svjetliju, a žene tamniju odjeću. Na glavi polak (zove se tako jer je od pola ride). Bijele je boje. Danas umjesto polka nose marame različitih boja. Zatim su nosile košuljicu "lajbak" raznih boja (crvene ili šarene), kojima su se opasivale, bijele skute od domaće tkanine, zastor (pregaču), šarene vunene čarape i opanke. O vratu su nosile crvene struke (koralje); između njih umetale su dukate (tko je imao).

Stari način predenja

Kako već rekoh naši Hrvati Kordunaši rasuti su po svijetu, i često ćete sresti ljude za koje ne ćete niti znati da su iz toga kraja. Pregledala sam malo poznatija imena i začudila se koliko poznatih prezimena je u tom kraju: Cindrić, Pleš, Mrkonja, Salopek, Paulić, Turkalj. Ovaj kraj je dao zavidan broj svećenika i časnih sestara, kao i mnoge biskupe. Jedan od njih Msgr. Mile Bogović, biskup u Gospiću, poznat je svima nama, i uskoro će biti gost naše zajednice. Iz ovog kraja potekao je i poznati akademski kipar Josip Turkalj, koji živi izvan domovine, u Clevelandu. Radovi ovog kipara krase mnoge crkve u USA, a ima čak preko 180 značajnijih radova. U brojnim likovima njegovih kipova čitamo izdržljivost, otpornost i prkos ljudskog duha u povijesnim, često puta tragičnim mijenama. Rekla bih, u svakom njegovom kipu kao da vidite čovjeka njegova kraja, Kordunaša koji su svoj kraj branili i obranili i od Turaka i od najnovijih hordi, koje su ostavile za sobom krvavi trag rušenja i ubijanja. U ovom zadnjem Domovinskom ratu gotovo su sve crkve porušene, svi gradovi i sela uništeni, no sve se polako obnavlja, jer Kordunaši su marljiv narod. Oni tamo, a i ovi ovdje rade zajedno na obnavljanju svog kraja. Rijetko koje društvo toliko brine za svoj kraj kao društva koja su potekla iz Korduna. U prijašnjim brojevima HRVATSKE ISKRE pisali smo o radu Hrvatskog društva Kordun u Mississaugi i njihovoj pomoći domovini, kao i onima iz Clevelanda. Velika je ljubav Kordunaša za svoj kraj, i to je očito u svakoj riječi mog sugovornika gosp. Paulića, koji je svoju ljubav prenio i u pisanu riječ, pjesme o Kordunu, koje namjerava jednog dana i izdati.

I na kraju ovog članka o kraju naše Hrvatske o kojem je vrlo malo znam samo nekoliko podataka: glavnija mjesta su Rakovica, Slunj (nikad osvojen od Turaka, inače dobio ime po jednom od Frankopana, knezu Franji Frankopanu koji je bio rođen u Slunju); Cetingrad (u kojem se proslavio Ban Jelačić kad je pobijedio veliku tursku silu. Negdje u to vrijeme nastala je i legenda da je nakon jedne od bitaka u kojoj su snage turske i kršćanske bile izjednačene, dogovor između dviju zaraćenih strana bio je da se hrvaju dva predstavnika protivnika. Kad su pitali turskog mladića, po imenu Šaban, što bi on učinio ako pobijedi, rekao je da bi odrezao glavu svom protivniku, dok je mladi Hrvat Cindrić rekao da bi mu, u slučaju pobjede, uzeo ime. Pobijedio je mladi Cindrić, i danas oko

Cetingrada ima puno Cindrića s nadimkom "Šaban"). Dalje poznata su mjesta Hrvatski Blagaj, Cetin, Furjan, Tržić itd.

Ovime napuštamo Kordun, ugodne domaćine Pauliće i sve prijatelje Kordunaše koje sam susrela ovdje u Kanadi. Na kraju vam moram reći da se gotovo nikad nisam tako nasmijala šalama koje samo frcaju iz usta svakog od njih - a ja sam, zamislite, mislila kako su oni "ozbiljan" narod. No uz pečenje s raznja, kako kaže gosp. Paulić, malo rakije i pjemsa i šala leti...

I završimo s ljepotama Korduna kako ih vidi pjesnik Ratko Zvrko:

Rastoke

*Stani ovdje! Ne daj dalje da Te vode,
jer ovdje se život u rastočje toči,
a u ovom huku pobješnjele vode
čuči mir za dušu i slavlje za oči.*

*U kamenu ovdje golubovi se gnijezde,
dok se bure noću s gudurama bore,
u biserju slapa kupaju se zvijezde,
pa čiste ko suze dočekuju zore.*

*A Slušnica hladna divljinu hikom teče
i lopate starih vodenica vrti
kao rulet vječni zle kobi i sreće,
ko beskraju igru života i smrti.*

*Priroda se ovdje razmahuje snagom.
I kamen pod vodom ovdje iskrom frca.
Ljudi ovog kraja prijatelju dragom
otvaraju širom i vrata i srca.*

*Stani ovdje! Ne daj dalje da Te vode,
jer ovdje se život u rastočje toči,
a u ovom huku pobješnjele vode
čuči mir za dušu i slavlje za oči.*

I na kraju ove šetnje po povijesti, ljepotama i zanimljivostima Korduna, priznajem da me je moj sugovornik gosp. Paulić zaista zainteresirao ovaj kraj Hrvatske, tako da u lipnju mjesecu, kad posjetim Hrvatsku, koji dan ću provesti i tamo. U međuvremenu, gosp. Pauli, hvala za ugodan razgovor.

Valentina

Preporučujemo

Posebno preporučujemo ovaj dućan, jer ima izvrstan izbor proizvoda iz Hrvatske, jako dobre kranjske kobasice, domaće kolače, šunke..., a tamo isto možete kupiti I HRVATSKU ISKRU!

Taste of Europe

MEAT & DELICATESSEN INC.

- * Zadovoljava srca svih gurmana sa kvalitetnim odrescima za vaše roštilje.
- * Taste of Europe vas očekuje danas i svaki dan s velikim izborom mesa, kobasica, salama i velikim izborom proizvoda iz Hrvatske i Europe.
- * Snabdijevamo meso za duboko smrzavanje.
- * Povoljne cijene za bankete i slavlja.

Posjetite nas na

200 County Court Blvd. Brampton, Ontario

905-455-1077

OBITELJ POLUNIĆ RADO VAS OČEKUJE

„HRVATSKA ISKRA” - Broj 80, 15. IV. 2001.

UHIĆENJE MILOŠEVIĆA

JE LI MOGUĆE SUDITI (SAMO) BIVŠEM PREDSJEDNIKU SRJ

Miloševićeva kći vikala

ocu: Ubij se!

Kada danas bivši predsjednik SRJ Slobodan Milošević sjedne na optuženičku klupu, uvjereni su svi normalni i realni pravnici, niti jedan sud na svijetu ne može ga osloboditi najteže kazne! To najvjerojatnije zna i Miloševićev odvjetnik Toma Fila (zastupa i Jovanku Broz), pa nije nerealno očekivati da će pokušati povući potez koji do danas nitko nije spominjao.

Za kriminalne radnje u SRJ opravdanje će se pokušati naći svaljivanjem krivnje na druge (Milošević je u prvom preslušanju to već najavio), a za najtežu osudu, ratne zločine, Fila će možda pokušati upitati "je li moj klijent bio uračunljiv u trenutku izvršenja kaznenih djela".

Beogradski psihijatri, naime, već godinama tvrde da nitko od njih nije imao pacijenta čiji su otac, majka pa čak i ujak učinili samoubojstvo! Milošević je upravo to imao u obitelji, što je utjecalo na njegov destruktivni potencijal a ostavilo je trag i na sinu Marku i kćeri Mariji koja je u nedelju

Priznanje bivšeg predsjednika SRJ o umiješanosti u ratove protiv Hrvatske i BiH izazvalo veliku pozornost u svijetu:

SVIJET NAPOKON OTKRIO AGRESORA NA BALKANU

Priznanje Slobodana Miloševića da je Srbija sudjelovala u ratu protiv Hrvatske i BiH izazvalo je veliku pozornost u Britaniji, gdje svi vodeći mediji objavljuju to priznanje kao "prvi neposredan dokaz" da je vlast u Srbiji i Jugoslaviji bila izravan sudionik agresije. Slobodan Milošević upomo je ponavljao deset godina kako "Srbija nije u ratu", odbijajući odgovornost za agresiju, koju je sada priznao.

Glasnogovornik britanskog ministarstva vanjskih poslova Michael Fox u ekskluzivnoj izjavi za Večernji list nazvao je Miloševićevu izjavu "izuzetno zanimljivim priznanjem" i "značajnim dokazom" u razotkrivanju njegove odgovornost za genocid i zločine protiv čovječanstva, za što ga optužuje Međunarodni sud. Mijenja li Miloševićevo priznanje dosadašnje tvrdnje u Britaniji da je u Hrvatskoj i BiH bio "građanski rat", a ne agresija strane sile - upitali smo glasnogovornika ministarstva vanjskih poslova. "Britanska vlada i zapadne sile bile su i do sada svjesne Miloševićeve uloge u raspadu Jugoslavije i u ratovima u Bosni i Hercegovini i u Hrvatskoj. Zapadne sile uviđaju Miloševićevu odgovornost, a od suđenja očekujemo da će otkriti još više dokaza o onome što je Milošević činio u proteklih 10

Zapad suglasan da se Miloševiću sudi u Srbiji

ZAGREB, 26. ožujka - Premijer Srbije Zoran Đinđić iznio je uvjerenje kako postoji prešutna suglasnost relevantnih međunarodnih organizacija da bivšem predsjedniku SRJ Slobodanu Miloševiću bude suđeno najprije u Jugoslaviji. "Mi trebamo pokušati riješiti taj problem u našoj zemlji", odgovorio je Đinđić na pitanje kad će Milošević biti izručen Haagu, a potom objasnio: "Kroz Miloševićevu političku funkciju prelama se čitava naša tragedija u posljednjih 10 do 12 godina. Mislim da naša javnost zaslužuje da se kroz sudski postupak rekonstruira tih deset godina". Đinđić drži da bi se suđenjem Miloševiću u SRJ moglo vidjeti "koji su zločini počinjeni i kako je izgledala kriminalna organizacija koja je te zločine naređivala i provodila".

Ove Đinđićeve riječi idu u prilog često rabljenoj tezi kako je Milošević ipak i prije svega unutarnji problem Srbije i SRJ, te da izostanak strogih zahtjeva za njegovim izručenjem Haagu zapravo znači prešutni pristanak da mu se sudi prvo, a po nekima i jedino u Beogradu. Đinđić se upravo vratio iz službenog posjeta Washingtonu gdje se susreo i s državnim tajnikom Colinom Powellom, a po povratku je domaćoj javnosti priopćio da s optimizmom očekuje 31.ožujka, "jer bi sve drugo, osim pozitivnog stava SAD-a, bilo loše i za regiju i za Jugoslaviju, i u krajnjem slučaju za reformsku politiku koju demokratske zemlje podupiru na cijelom Balkanu".

Tako se saznalo da američka vlada navodno neće primijeniti rigorozne sankcije prema Beogradu, budući da je kraj ožujka prekratak rok ne samo za bilo kakva izručenja jugoslavenskih državljana Haagu (što nikome u domaćoj javnosti i nije prva pomisao) već i za zakonsko sankcioniranje suradnje sa sudom koje treba proći skupštinsku proceduru.

„HRVATSKA ISKRA” - Broj 80, 15. IV. 2001.

ujutru, kada se Milošević odlučio predati, histerično vriskala: "Ubij se, ubij se - nemoj se predati!" Posve duhovno uništena, čak je nekontrolirano ispala pet hitaca iz pištolja!

Zbog svega toga, za Miloševića psihijatri kažu da je posrijedi "nesretno formirana osoba zbog tragedije obitelji" a koja je u "neraskidivoj vezi sa suprugom" koja je također imala velike probleme jer je izvanbračno dijete s velikim kompleksima!

U svakom slučaju, riječ je o diktatoru koji je radi očuvanja svoje vlasti žrtvovao prijatelje, najbliže suradnike, cijelu stranku kojoj je na čelu, državu, pa i svoj narod!

Milošević, u svakom slučaju, čak i kao "neuračunljiva" osoba, jest kriv, ali njemu se ne može i ne smije suditi samo zbog kriminala koji je kod njega sasvim sporedna stvar, već se mora suditi velikosrpskom nacionalizmu i šovinizmu koji je najvećim dijelom i krivac za desetogodišnje krvarenje na prostorima bivše Jugoslavije. Milošević je, normalan ili lud, ipak bio samo na vrhu toga šovinističkog ledenog brijega i bez pomoći milijuna svojih pristaša koji su sada protiv njega nikada ne bi bio to što je bio. (Večernji list, 2.travnja)

godina", izjavio je Večernjem listu glasnogovornik britanskog ministarstva vanjskih poslova. Dodao je kako Miloševićevo priznanje o financiranju rata u Hrvatskoj i BiH "i te kako zanima glavnu tužiteljicu Međunarodnog suda Carlu del Ponte", da će Miloševićevo priznanje biti potpuno ispitano i zasigurno će biti "važno za utvrđivanje dokaza na suđenju".

"Želimo da srpski narod i zemlje u susjedstvu doznaju što je Milošević učinio, a suđenje će razotkriti njegovu ulogu", ističe glasnogovornik britanske diplomacije. The Times objavljuje kao glavnu vijest iz svijeta Miloševićevo priznanje, pod naslovom "Ja sam financirao bosanski rat", a u opširnomo izvješću dodaje kako je "bivši lider prvi put priznao da je financirao vojske bosanskih i hrvatskih Srba". The Times iznosi kako je Milošević napisao da pojedinosti iz njegove obrane trebaju "ostati državna tajna", upravo zbog priznanja da je "financirao pobunu protiv osamostaljenja Hrvatske i Bosne". Independent također upozorava na prvorazrednu važnost Miloševićeva priznanja: "Milošević je prvi put otkrio da je financirao srpske snage u susjednoj Bosni i Hrvatskoj, koje su se neuspjelo borile protiv osamostaljenja tih republika od Jugoslavije." (Večernji list, 4.4.)

"Prema neslužbenim informacijama, Haag je spreman godinu dana šutjeti o Miloševiću i ne spominjati njegovo izručenje, ako vlasti u SRJ ubrzaju donošenje zakona o suradnji sa Haaškim tribunalom i na druge načine pokažu spremnost da surađuju", rekao je ministar pravosuđa Srbije Batić televiziji Republike Srpske. Srbijanski se političari ne slažu ni oko najnovijeg znaka dobre volje prema Haagu vezanog za izručenje Milomira Stakića, državljana Republike Srpske. Batić je kazao da "pojedinačna shvaćanja o izručenju bivšeg gradonačelnika Prijedora Stakića Haaškom tribunalu nisu bitna". To je bio njegov odgovor na izjavu predsjednika SRJ Vojislava Koštunice koji je prije toga ocijenio da je uhićenje i izručenje Stakića "izuzetak koji se nije smio napraviti". Batić je upozorio da je uhićenje i izručenje podržao Momčilo Grubac kojega je upravo Vojislav Koštunica predložio za saveznog ministra pravosuđa. (Vjesnik)

Rekli su.....

Yesterday, in his first news conference since the weekend arrest of Milosevic, Kostunica told reporters that dealing with the West’s ultimatums fr the handover of his predecessor is low on his agenda, and that he would not put the country “national dignity” at risk by bowing to pressure. The Toronto Star, April 4.2001

Damir Borovčak : *Hello Toronto – ovdje Zagreb*

“NE BOJ SE MALO STADO”

Dočekajmo i ovogodišnje Kristovo Uskrsnuće s nadom, vjerom i molitvom, bez obzira na sve poteškoće, za bolju budućnost Hrvatske. Bolja Hrvatska dolazi s obraćenjem svakog pojedinca koji u njoj ili za nju živi i djeluje.

MOLITVOM PROTIV SOTONISTA

Nedavni događaj u jednom selu pokraj Vrbovca nedaleko Zagreba, kada je dva dana poslije ukopa iz groba netragom nestalo tijelo djevojčice, povezuje se s najavom sotonističkih okupljanja u Zagrebu i Medugorju u predstojećem Velikom tjednu. Na Veliki Četvrtak u Zagrebu je zakazan i veliki sotonistički rock koncert, koji se upomo najavljuje opcesnim, uvredljivim i mističnim plakatima. Sponzori su tih zbivanja Hrvatsko novinarsko društvo, Hrvatske telekomunikacije s programom Simpa, Tuborg pivo i tvornica jeansa Levi's.

O tom skupu u posljednje vrijeme brui hrvatski tisak, te je kao protutežu toj vijesti Večernji list od 5. travnja zabilježio i sljedeće: Molitve su maksimalno pojačane, a u Hrvatsku ovih dana stižu i najjača imena iz svjetskog miljea. Među njima je i ime patera Rufusa Pereire, koji će uskoro održati seminare u Dubrovniku, Sarajevu i Puli, a kani posjetiti i Vukovar. Zanimljivo, upravo je pater Rufus dijagnosticirao stanje u Hrvatskoj za svoga prvog posjeta prije dvije godine, kada je rekao da odavno nije susreo tako teško stanje u zemlji s toliko vjernika, a koje je istodobno pod utjecajem zlih sila. Stoga je njegova pažnja i te kako usmjerena prema Hrvatskoj. Međutim, Crkva ne može sotoniste i njihov naum tek tako eliminirati i isključiti, nego samo ublažiti njihovo djelovanje. I zahtijevati, naravno, od vjernika da dublje i sadržajnije žive svoju vjeru, ne ostavljajući prostor ni za kakove druge planove.”

Samo dva dana kasnije, isti list pod naslovom “James Manjocal, indijski katolički svećenik u Zagrebu:”Tu osjećam svijetlo i zato sotonisti žele donijeti mrak” donosi i životopis tog svećenika za kojeg kaže da je karizmatik od 1975.g., dakle već 26 godina i da je nakon zaređenja 1973.g. specijalizirao psihologiju, radio kao profesor u sjemeništu u Kareli. Tvrdi da ga je Bog iscijelio od smrtonosne bolesti bubrega i srca, kad ga je službena medicina otpisala, a dotad sramežljivi čovjek dobio je dar propovijedanja i spoznaje. James Manjocal o pojavi sotonista u Hrvatskoj kaže: “Sotonisti su velika organizacija u svijetu, a posebno je njihov utjecaj velik u Austriji, Njemačkoj i Engleskoj, gdje često izvode tzv. crne mise. Često putujem i kad uđem u neku zemlju mogu osjetiti snagu sotone i mraka. Najočitiiji znakovi prisutnosti sotone su strah, sumnja i tuga. U Njemačkoj i Austriji ljudi su jako uplašeni, svi su u nekom strahu. U Hrvatskoj i Zagrebu osjećam svjetlo, veliku vjeru i otvoren narod koji je mnogo pretrpio, i zato sotonisti žele donijeti tu mrak. Spriječit ćemo ih molitvom, postom i sakramentalnim životom. Crkva u Hrvatskoj i Bosni u budućnosti će dati vjeru Zapadu.”

FATIMSKE PORUKE

Nažalost živimo u vremenu kada je svjetovni tehnički, znanstveni i materijalni napredak čovjeka jako uzoholio. Čovjek danas lako zaboravlja Božje zapovijedi i stavlja se na Božje mjesto, gradeći svoju svjetovnu prosvjetu i zakone daleko od pravednosti, ljubavi, poštovanja i suosjećanja za bližnje. Danas je teorijski i praktični ateizam uzeo svjetske razmjere, stvorio je novu materijalističku situaciju u kojoj se općenito traži opravdanje za grijeh i ne gleda se više kao moralno zlo, nego se uz pomoć sredstva javnog priopćavanja uzdiže kao vrijednost i dobro. Nažalost upravo su neki mediji u Hrvatskoj godinama stvarali situacije javnog linča i prikaze raznih senzacija, intriga, ali i razotkrivali svu sebičnost i zlo poludjelog materijalizma kroz sve vrste razobličnog kriminala. Materijalizam, nastavak je vremena postkomunizma i klasičnog kapitalizma, te je kao takav bezdušno zahvatio i hrvatski narod. Mnogi su gladovali i gladovali još i danas, većina živi na rubu egzistencije, dok drugi uživaju preobilje i još im nije dosta. Pogodno je to tlo za sve sile zla

koje su se našle i na našim hrvatskim prostorima.

Događajem od sveopće važnosti, koji se još danas ne shvaća i laički ne proučava dovoljno, treba istaknuti Gospina prva ukazanja u Fatimi, u Portugalu počevši od 13. svibnja 1917.g. do 13. listopada iste godine. O tome postoji vrlo uvjerljiva knjižica s opisom, svjedočanstvima i autentičnim fotografijama iz tog vremena autora Antonio A. Borelli : Fatima: Poruka tragedije ili poruka nade?, po kojoj je kasnije snimljen i film. Od tada do danas počinju se ostvarivati mnoga proročanstva, od kojih još danas čekamo potpuno izliječenje od komunizma i njegovih posljedica. Katoličkim vjernicima manje je poznato da u svijetu postoji i Marijanski pokret, u potpunosti priznat od Svetog Oca Ivana Pavla II. koji je sam dva puta hodočastio u Fatimu i Gospinim čudom preživio atentat navješten u Fatimskim predskazanjima. Do danas mnogobrojna su hodočašća u Fatimu, čiju zahvalu Gospi portugalski narod između ostalog veže i uz događaje s početka stoljeća kao izbjavljenje od aveli komunizma. Tada je izgledalo posve sigurno da će se krvava komunistička revolucija uvezena u Španjolsku, proširiti i preplaviti Portugal. To se ipak nije dogodilo upravo zagovorom portugalskih biskupa i naroda Gospi u Fatimi, u svibnju 1936.g..

8. svibnja 1972.g. talijanski svećenik don Stefano Gobbi pohodi Fatimu i žarko moli u Kapelici ukazanja. Od tada po posebnom nadahnuću preko njega započinje cijeli niz Gospinih poruka i stvara se Marijanski pokret u cijelome svijetu. Don Stefano Gobbi započinje svoje pohode u svijetu i tumačeći Marijine poruke bilježi ih u knjizi Svećenicima Marijinim predragim sinovima. Tako će pri svom pohodu Hrvatskoj 20. rujna 1996.g. održati Cenakul, molitve bratske ljubavi u Zagrebu, pod predsjedanjem Kardinala Kuharića i tom prigodom navjestiti hrvatskom narodu “Ali sad vas očekuju još veće muke.”

USKRSNA NADA

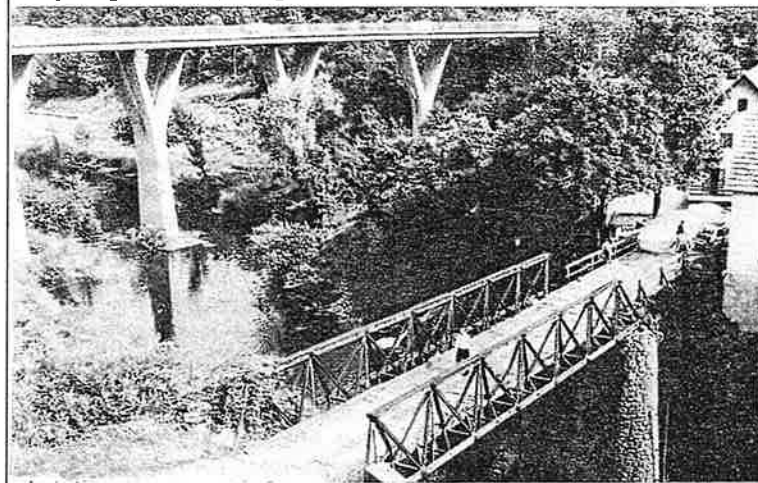
Prisjetimo se na vrijeme svega godinu dana poslije veličanstvenog oslobođenja hrvatskog naroda. Bilo je to vrijeme punog optimizma zbog pobjede nad agresorom u neravnopravnom ratu. Prisjetimo se, pobjeda je izvojevana s kunicom oko vrata premnogih hrvatskih branitelja, a već samo godinu dana kasnije, krunica je zaboravljena. Godine 1996. Hrvatska je u zanosu svojeg izbjavljenja i želji za gospodarskim napretkom i mirnijim životom. I upravo tada 20. rujna 1996.g. don Stefano Gobbi prenijeti će poruku Fatimske Gospe hrvatskom narodu pod naslovom “Ne boj se malo stado”. U skraćenom obliku Gospina poruka glasi: “(...) Na ovu se naciju moj Protivnik razbjesnio, donoseći u nju tešku kušnju nasilja i rata. Kolike su patnje morala podnijeti moja djeca! Ja sam se zauzela da dobiju veliki dar oslobođenja i mira. Ali sad vas očekuju još veće muke. (...) Ono što se dogodilo u ovoj Naciji postaje znak za sve. Zbog svoje vjernosti Isusu i vašoj nebeskoj Majci, Crkvi i Papi, Sotona je navalio na nju, u pokušaju da je uništi. Imajući na umu ovaj cilj, udružile su se sve sotonske i masonske sile. Međutim, Ja sam označila čas njihova poraza. Tako će biti za čitavo čovječanstvo. Zato vas pozivam na pouzdanje i nadu. - *Ne boj se malo stado.* Vama je povjereno poslanje da ostvarite trijumf mog Bezgrešnog Srca u svijetu.”

Ova se poruka i nagovještaj poklapaju s događajima koji su se u Hrvatskoj dogodili poslije njenog objavljivanja 1996.g. Stoga ne treba gubiti nadu u spas i obraćenje i bolju sudbinu cijelog hrvatskog naroda. Svake prve subote u mjesecu, u Zagrebu u crkvi Bezgrešnog Srca Marijinog na Jordanovcu, kao i u nekim drugim mjestima Hrvatske, redovito se održavaju Cenakuli, velike zajedničke molitve za obraćenje i spas hrvatske domovine od zla koje se na nju nadvilo. Hrvatska je kao država uskrsnula prije desetak godina. Sada prolazi vrijeme očekivanja do pot-

Lijepi naš Kordun...

Kako zamišljate Kordun? Osobno ne poznajem Kordun i željela sam ga upoznati kroz riječi ljudi koji su rođeni tamo. Moj sugovornik ovaj puta je čovjek iz naše zajednice, dobro poznat po svome radu. Ti naši Kordunaši veseo su narod, prepuni viceva, šala, a moj domaćin, inače suradnik HRVATSKE ISKRE gosp. Mile Paulić, uvijek nasmijan, nije odolao a da ne započne razgovor šalom. Kaže on, kupio Kordunaš cipele, i već drugi dan cipele propuštaju kišu. Odnio ih on natrag u dućan i govori kako su cipele loše, jer propuštaju vodu. Prodavač se nasmije i odgovori:”A što si mislio da će ti propuštati - rakuju?”

Kako izgleda Kordun? Odgovor sam našla u jednoj maloj knjižici, “Mostovi”: “*Što se više domiče Slunju sve je više predjel krševit i gol bez pitoma zelenila. Nakon pola sata dobroga kasa doprijev do Taborišta; sela što naprotiv Slunju leži. S daleka navješćivao je sve to jači šum vodopad Slunjčice, o kojem sam čuo toliko pripovijedati, a sada bijah sretan, vlastitim očima ga gledati. Kad opazih tu rijetku prirodnu ljepotu, obuze me neko tajanstveno udivljenje. Korana tu dolazi dubokim ponoritim jarkom usred klisura, a k njoj pritiče Slunjčica (Slušnica) po rastoki kroz više struga, kojih ima u suho ljetno doba, kad je najplića voda, najmanje petnaest, te pada šumeć i pjeneć se preko stijena i klisura u 15 hvati duboku kotlinu. Između pojedinih struga ima na rastoki na malenim dijelom zelenim ostrvima sedamnaest vodenica mutljika ili kašikara sa više od pedeset žrvanja za žito i stupa za sukno. Rajska prirodna slika uzveličava stara građina slunjska, koja otraga na lijevo strši na golaj pećini upravo nad samom rastokom, dočim se na desno prema zapadu nešto više od gradine pomalja mjesto Slunj sa crkvom i zvonikom. Osobito je čarobit pogled na vodopad, kad se u nj upru sunčani traci: tad se blista o kršu pjeneća voda kao kristal, a razbacane kapljice čine ti se poput iskra, titrajućih po zraku.”(R. Lopašić)*

Rastoke s mostovima na Korani

No, da se vratim gosp. Pauliću i našem razgovoru o Kordunu. Prvo, upoznajte se s gosp. Paulićem, Kordunašem, uvijek široko nasmijanim, s velikom i sretnom obitelji, 4 sina i kćer, žena Jelena, mnogo unuka. On bi mogao biti tipični predstavnik ljudi ovog kraja, koji su teško živjeli i masovno napuštali svoja ognjišta, kojih se i danas s tugom prisjećaju. On sam naputio je Kordun i došao u Kanadu 1958, zaposlio se, stvorio obitelj, a u toj svojoj povelikoj obitelji čvrsto je njegovao ono što je donio od kuće: ljubav za Hrvatsku i sve što označava Hrvatsku, dakle, običaje, pjesmu, glazbu, tamburice i tu ljubav je ugradio u svu svoju djecu. Njegovi sinovi, Ante, Vinko, Rafel, Rude i Kate bili su vam oni poznati “Grupa Paulić”, a kćer je pjevala s njima od malena, i plesala u grupi “Sljeme”. I danas se u kući Paulića stalno čuje hrvatska riječ, hrvatska glazba, kao i u mnogim kordunaškim kućama po cijelom svijetu. Pokazao mi je gosp. Paulić gdje su se sve “razbježali” Paulići iz Korduna: naći ćete ih po cijeloj USA, u Kanadi, po cijeloj Australiji - a broj tih ljudi je gotovo nemoguć! No, jedna stvar ih stalno povezuje - dobri obiteljski odnosi, tako da su Kordunaši jako dobro povezani među sobom - makar bili razbacani na sve strane svijeta.

Svih njih povezuju kao prvo, ljubav prema rodnom kraju, a onda i narodni običaji koje oni ne zaboravljaju i redovno ih obnavljaju, učeći mlade onome kako su stari živjeli. Tih narodnih običaja ima zaista mnogo, tako da ne možemo o svakome pisati, no neki od njih su posebni baš za ovaj dio Hrvatske. Recimo, znate li što su to “šikanci”? To je zanimljiv običaj koji i u Kordunu polako izčezava, ali je nekada bio jako raširen. Na “HRVATSKA ISKRA” - Broj 80, 15. IV. 2001.

Mladi bračni par Jelena i Mile Paulić, godine 1958

Stipanje navečer mladići se spremaju u šikance (riječ dolazi od glagola šikati se - dopasti se). Djevojke im prave kitice i rupčice, ili pletu vjenčić na glavu, i kite ih. Nekada obično s kozaricom, a danas s tamburama, gitarama i harmonikama idu od kuće do kuće gdje ima djevojaka. Nekad idu do svake djevojke, ako dospiju; ako ne dospiju, idu samo onima koje im se sviđaju ili svojoj djevojci. Kad dođu pred kuće djevojke, pjevaju gazdi:

*“Dobar večer, kućni gospodaru,
Tute jesmo a ljudi nam kažu
Da je ovdje lijepa djevojka,
Malo mrka, nami nije mrska,
Malo plava i nami je draga.
Il’ otvori, il’ nam odgovori.*

*Otvori vrata, lijepa djevojko,
Il’ otvori, il’ nam odgovori
I tvoja je majka otvarala
Dok je mila tvoje dobi bila.”*

Tada gazda kuće otvori vrata i pusti ih u kuću, ili otvori prozor govoreći im da ih ne želi primiti u kuću. Kad završe s obilaskom, odlože tovarije, to jest što su im djevojke dale: jabuke, lješnjake, orahe i drugo, i to razdjele djeci, a nakiće daju djevojkama. Ako imaju vjenčić na glavi, njega polože na oltar u crkvi.

Mali Paulići na jednom od nastupa, u Zelengaju

Naši Kordunaši imaju posebnu narodnu nošnju. Muškarci, mladići i muška djeca, svi su se jednako nosili. Na glavi crvene ličke kape s crnim resama otraga, zatim crnu ječermu, dugačku košulju do koljena, bijele gaće

koje se slažu čitave glavnje, suho grmlje i lišće, pa izide kao neki obelisk, a na sam vrh stavlja se tikva ili drugi kakav sud s barutom, no ima i jednostavnijih gomila. Stražarenje oko toga je posao pastira, uz ostalu seosku mladež. Budno treba stražariti da tko od drugih pastira ne potpali prije reda - jer se tako što drži za sramotu; a da na straži ne zaspu, pale vatricu, zbijaju šale, peku što na vatri. U određeno doba (oko 3-4 sata ujutro) zaplamsat će naglo jedna za drugom - da pogore kroz nekih pola sata kao veliki vatreni stupovi. I dojam je doista osobit i neizbrisiv, naročito onda kad je krajolik podesan da se mogu mnoge vatre vidjeti po brežuljcima i uvalama (npr. u Hrvatskom Zagorju.)

Općenita je hrvatska narodno-crkvena tradicija blagoslov jela na Veliku subotu ili rijeđe na sam Uskrs. Svaka kuća šalje u crkvu ukućanina s košarom ili kakvim sudom, napunjenim svim važnijim jestivima tih dana. Poredane u čitavim redovima, svećenik ih osobito blagoslovom blagoslovi, pri čemu se košare s jelom (zvanim *svetenje*, *posvećenje* i sl.) otkriju, dok su inače pokrivene i uređene što se ljepše može šarenim ručnicima, gdje je to običaj. Jela koja tu dolaze na blagoslov, gdjekada ima mnogo različitih i što više, da se vidi obilje i bogatstvo kuće; inače su tek neka određena po staroj tradiciji; kao manje više tipno i obavezno ističe se: obična ili šarena jaja, hljebac kruha ili osobito kakvo uskršno pecivo (kolač), sir (mladi), pa napose neizostavno hren ili so ili luk (ili po dvojce od ovoga), k svemu još obično i koji komad mesa (buta, kobasice i slič. katkada bude u košari, a i piće) Dosta je raširen običaj da onaj (redovno žensko) tko je nosio jelo k blagoslovu, odmah iza toga mora potrcati što bolje može s jelom kući - s vjerovanjem: tko prije stigne, bit će on, odnosno njegov dom, među prvima u radinosti i boljitku te godine, ili ako je djevojka, da će se udati. Tek tada ukućani mogu jesti od tih jela, da se prvi put omrse (gdje-gdje se i to odlaže tek na sam Uskrs). A ponajviše običaj svakome nalaže, da jede od blagoslovljenih jaja. O mrvicama (i otpacima) od tih jela postoji vjerovanje da imadu i one moći, pa se ne smiju baciti, već sve pokupiti, kao i sa božićnoga stola, te ili spremiti (za slučaj nekih bolesti) ili spaliti u vatri, rasuti u vrtu ili polju, a u sjevero-zapadnim hrvatskim krajevima takva uloga pripada osobito kosti od buta, koja će se nerijetko naći zabodena negdje pod strehom - da štiti kuću od groma, ili u polju, voćnjaku itd. Osim toga obiluje Velika subota, slično kao i Veliki petak znatnim brojem prognostika, propisivanja naročito o prirodu te godine, pa magičkim činima uopće, sve s dosta pokrajinskih razlika. Ovamo zapravo pripada običaj obrednoga umivanja (sličan i o Cvjetnici) - općenito poznatog: kad se uz "Gloria" sv. misu na Veliku subotu odvežu opet zvona i zazvone, svako hiti, da se umije - s vjerovanjem, da će mu to biti za zdravlje, naročito da će lice te godine biti čisto i lijepo. U toj vodi zna biti po običaju cvjetova ili ljuska uskršnjih jaja. S tim se veže i u narodu znana legenda, da su se zvona povratila iz Rima, gdje su bila za vrijeme šutnje u Velikom tjednu.

Godina dana hrvatskih narodnih običaja, M. Gavazzi

Štefica i Stanko Trtanj (bivši predsjednik "Hrvatske" Miss.) na večeri

Silvije Strahimir Kranjčević (1865. - 1908.):

ELI! ELI! LÂMA AZÂVTANI?!

Na Golgoti je umro — a za kog je izda'no?

Je l pala žrtva ova il kasno ili rano?

Na Golgoti je umro i svijet za to znade,

Al od te žrtve davne još ploda ne imade.

A krv je tekla mnoga i srce tu je stalo,

Što nikad nije više onako zakucalo . . .

I vjekovi su prošli daleki, strašni, crni,

Osušila se krvca i suha još se skvrni.

Prošetala se povijest u samrtničkoj halji

I što nebu bliži, sve od neba smo — dalji!

Na Golgoti je staro prelomilo se drvo,

Pokradoše mu čavle — i to je bilo prvo!

U ime čovječanstva i bratstva i slobode

Počeše krvno kolo da bezbožnički vode — — —

I derala se družba od gadne strasti pjana:

Mi ubijamo, Bože, sve zbog Tebe — Hosana!

Na Golgoti je mrtvo, i vjetrić tamo tajni

Tek cvili: Eli! Eli! lamâ azâvtani?

A pokraj krvi davne i ispod drva suha

Sve milijuni vape: O pravice, o kruha!

Da, ukidosmo ropstvo i cirkus i hijenu,

Pa odvedoste ljudstvo u kršćansku arenu!

I tu u sjajnim ložama, u zlatu i u slavi,

Pod vijencem i pod mitrom na debeloj si glavi,

Zapremili ste i vi i vaše gospe bijele

Na pozornici svijeta sve najprve fotelje!

I gledate u igru od bijede i od jada,

Gdje čovječanstvo mučno ko On pod drvom pada!

I tannice o crne, gdje mnogi plač se gubi,

Kad takovi su ljudi: il umri ili ubi!

I djevojčice gole, a ispred sita suca,

Ah, imale bi obraz, da nemaju želuca!

I sramotu i bijedu i uvrede i varke

I uzdahe i laži i mnoge suze žarke.

A usred bare ove, gdje trovna gamad plije,

Uzvisilo se drvo i Krist se na njem diže.

I gleda gdje su ljudstvu sve gori crni dani,

I plače: Eli! Eli! lamâ azâvtani!

Badava gordo kube i mramor Panteona,

I papuče od zlata i orgulje i zvona!

Badava tamjan mnogi i ponosni oltari,

Badava alem gori na kruni i tiari!

Ah, Golgota je pusta, i vjetrić tamo tajni

Tek cvili: "Eli! Eli! lamâ azâvtani?!"

Preporučujemo

Kresimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 80, 15. IV. 2001.

punog moralnog i duhovnog uskršnuća. Kao narod i kao pojedinci, prolazimo teška iskušenja i katarze. Ali to neka nas ne priječi s kršćanskom radošću u srcu dočekati i ovogodišnje Kristovo Uskršnuće. S nadom, vjerom i molitvom, bez obzira na sve poteškoće, za bolju budućnost Hrvatske. Bolja Hrvatska dolazi s obraćenjem svakog pojedinca koji u njoj ili za nju djeluje i živi.

Damir Borovčak

Tema dana: Ima li još živih Hrvata u srbijanskim logorima?

Ima li još živih Hrvata u srbijanskim zatvorima i može li predsjednik Stjepan Mesić svojim političkim utjecajem kod novih jugoslavenskih vlasti saznati više o nestalim Hrvatima, pitaju majke nestalih branitelja u pismima koja stižu Predsjedniku otkako su granicu na Bajakovu prešla najprije dvojica, a sada još trojica Hrvata puštenih iz zatvora u Subotici.

Predsjednik Mesić sada inzistira na prikupljanju dodatnih informacija o eventualnim hrvatskim zatočenicima jer smatra, čuli smo od njegovih najbližih suradnika, da svaku informaciju o nestalima treba ponovno provjeriti svim raspoloživim kanalima. Mišljenja je da treba preispitati svaki pojedinačni slučaj s liste nestalih i osobno će se, kažu, u tome založiti svojim utjecajem i poznanstvima u SR Jugoslaviji. Ako pak postoji ijedan promil nade i spoznaja da eventualno još ima živih u srpskim zatvorima, nema tog uvjeta koji predsjednik Mesić ne bi ispunio da se oni oslobode! Otvara se pitanje - je li hrvatski predsjednik krenuo u "solo" inicijativu rješavanja ovog osjetljivog problema? Naime, dalo bi se tako zaključiti već iz same činjenice da je posljednje hrvatske zatočenike na granici dočekaio tajnik predsjednikova Ureda, bez nazočnosti MUP-a, sigurnosnih službi, Crvenog križa domaćeg i međunarodnog, Vladine komisije za zatočene i nestale. Iako na Pantovčaku tvrde da su posljednju akciju oslobađanja, kojoj je prethodilo Mesićevo pomilovanje petorice Srba, izveli u odličnoj suradnji s ministrima policije i pravosuđa te Komisijom za zatočene i nestale, istodobno ne opovrgavaju ni činjenicu da Mesić kani vlastitim političkim žongliranjem učiniti sve što može da bi, u promijenjenim političkim okolnostima u SRJ, barem pokušao utjecati na priznanje o sudbini nestalih Hrvata.

Službeno, obje Komisije za nestale, hrvatska i jugoslavenska, tvrde da živih Hrvata u Jugoslaviji više nema. Neslužbeno se, pak, nakon povratka Nikole Kunca koji je još '91. godine "nestao" u Vukovaru, a deset godina poslije pronađen je u ludnici u Vršcu, te oslobađanja petorice osuđenih za špijunažu, zapravo nameće pitanje - hoće li netko od njih znati barem nešto o bilo kome s liste nestalih Hrvata na kojoj je i sada 1520 imena? Možda su bili zajedno u nekom od zatvora, logora u kojima su Srbima poslužili k'o najamni radnici?

Istina, nada postoji i ona zadnja umire, no šanse da se u SR Jugoslaviji otkriju živi Hrvati doista su male. Potvrdio nam je to pukovnik Ivan Grujić, predsjednik Vladine komisije za zatočene i nestale. Najnovija oslobađanja, poručuje, neće probuditi dodatnu nadu u obiteljima nestalih. "Vrlo jasno i otvoreno sam im rekao da su šanse vrlo male, iako mi je jasno da nade uvijek ima. Ovi što su sada oslobođeni posljednji su registrirani zatočenci za koje smo mi u Komisiji znali", rezolutno je ustvrdio. Podsjećajući da je u jugoslavenskim zatvorima ostalo 17 zatočenih Hrvata 1995. Godine, a Sporazumom Granić-Milutinović dogovoreno je oslobađanje svih zatočenika izuzev onih osuđenih za ratne zločine.

Međutim, sada oslobođena petorica Hrvata tada nisu mogla biti razmijenjena. Zašto, Grujić ovako pojašnjava: "Inzistirali smo na njihovu jednostranom oslobađanju temeljem tog sporazuma i nikakva razmjena nije dolazila u obzir jer Hrvatska jednostavno takvu kategoriju zatvorenika, osuđenih za špijunažu, nije imala". Predsjednik Vladine komisije ne želi komentirati najnovije akcije predsjednika Mesića, no ne krije da u oslobađanju trojice potpukovnika i majora bivše JNA osuđenih u SRJ za špijunažu u korist Hrvatske - nije sudjelovala Komisija kojoj je na čelu, niti on sam.

Marina Marića, Nedjeljka Varišaka, i Željka Draškovića oslobodio je zapravo predsjednik Mesić prethodnim pomilovanjem petorice Srba kojima je u hrvatskim zatvorima preostalo još pet ili sedam mjeseci, najviše dvije godine. "Nismo u tome sudjelovali, već su oslobađanja došla temeljem primjene Zakona o amnestiji u Srbiji", kazao nam je Grujić potvrđujući da je kod prve dvojice hrvatskih zatočenika, također nedavno puštenih iz srpskih zatvora, on kao predsjednik Komisije za zatočene i nestale sudjelovao tek kao ispomoć u transferu pri prelasku granice.

Srbijanski mediji u posljednje vrijeme sve otvorenije pišu o tijelima mrtvih Hrvata otkrivenih u Dunavu između lipnja '91. i studenoga '93. Godine. No, što se Grujića tiče, oko toga nema fame. Njegova je Komisija

We invite readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

odavno prikupila podatke o 300 neidentificiranih hrvatskih žrtava pokopanih u SRJ koji su na tko zna koje sve načine u ratnom vrtlogu dospjeli do Subotice, Sombora, Novog Sada, Stajićeve, Beograda... Dvije su Komisije tih 300 NN osoba imale na dnevnom redu nebrojeno puta, hrvatska je strana jugoslavenskoj dostavila preciznu dokumentaciju, ali srpske vlasti i beogradska komisija za nestale dosad taj problem - nisu riješile. Nisu ga, doduše, nikada ni negirale, a tek sad se o tome pojavljuju priznanja u srbijanskim medijima.

Tek sada pišu o groblju u Novom Sadu na kojemu je pokopano više desetina NN (nepoznatih) Hrvata. Neslužbeno se progovara i o hrvatskim ranjenicima koji su dospjeli do Vojno-medicinskog centra u Petrovaradinu, u istoj su bolnici liječeni i civili, a tu su prevoženi i mrtvi iz Vukovara. Sve to Komisija pukovnika Grujića zna. Na žalost, u više od stotinu mučnih natezanja u pregovorima s jugoslavenskom komisijom do današnjeg dana nisu uspjeli ishoditi priznanje ni povratak posmrtnih ostataka.

Možda će u tome uspjati predsjednik Mesić u kontekstu promijenjenih okolnosti u SR Jugoslaviji?! Na Pantovčaku tvrde da će pri tome iskoristiti sav svoj politički i ljudski utjecaj. U tom smislu doista je manje važno tko će dalje otvarati prve karte u problematici nestalih. Važno je imati na umu da je riječ o politički i ljudski vrlo osjetljivom problemu. I jedno je stoga sigurno - treba podržati svakoga tko uspije išta doznati o sudbini nestalih Hrvata. Jer, vrijedna je truda i jedna riješena ljudska sudbina. Na žalost, tragične spoznaje o nestalim Hrvatima rješavaju se, vidimo i ovih dana ekshumacijama na području Gline, Petrinje i Hrvatske Kostajnice. Samo na Banovini je još uvijek tristotinjak nestalih, u Glin-skom Novom selu ih je 23, među njima ima i djece. Nije li to dovoljan poziv za akciju i Predsjedniku i Komisiji?

Predsjednika Mesića obitelji nestalih sad pozivaju da utječe i na hrvatske Srbe ne bi li konačno otkrili ono što zasigurno znaju o nestanku svojih susjeda Hrvata. Jer, i najcrnja istina lakše se podnosi od desetak godina tinjajuće nade... (Vjesnik 8.travnja)

Vukovar, nastavak sa prošle strane

dva dalje uz Vuku su se pred osmrtnicama prikačenima na veliki stari hrast srele tri fine vremesne gospe. Tiho su jedna drugoj govorile: "Hvala bogu identificirali su ga. Eto i njega su pronašli. A teško njegovoj majci!" Kad smo ih zamolili za priču, jedna se bojažljivo izmakla: "Nemojte mene, dosta mi je, zgazit će me i jedni i drugi!" Otišla je pognute glave postidjena. Poznanice 70-godišnjakinje Blaženka Knežević, nekad prognanica u Makarskoj, i Ana Filipović, koja je prognostvo provela na Zlarinu, pozdravile su je pa su nam rekly: "Hvala Bogu, grad više nije priljav kao kad smo došli" i da nitko njih ne dira, niti one koga. "Neće grad doći sebi dok smo mi žive", kazale su gospe Ana i Blaženka, odmičući niz ulicu. Vukovar čeka još jedna velika bitka za život. Ona s vremenom.

(Meri Silović, Slobodna Dalmacija, 11. ožujka 2001.)

Zrinski-Frankopan za vrijeme intoniranja himni, 60. Obilježnica NDH

Osvit proljeća

Ove je godine proljeće stiglo ranije nego inače. Ustvari, posve se preplelo sa zimom koja nije bila ni osobito hladna ni duga. Već su sredinom veljače vjesnici proljeća na našoj Medvednici počeli provirivati iz suhe i tvrde zemlje na svjetlost slabasnoga zimskog sunca. Baš u to vrijeme, svake godine se u meni probudi snažna želja da pođem tamo gdje tek počinju cvasti prvi proljetni cvjetovi da iznova vidim i doživim ljepotu planinskih pejzaža kada se nakite raznobojnim tepisima cvijeća i natope zelenilom svježe trave i lišća na granama.

Na pragu smo ostvarenja te želje, s prijateljima na podnožju Snježnika. Uspinjemo se poznatom stazom i promatramo oko sebe buđenje novog dana i novoga godišnjega doba. Nije više rano jutro, ali mi smo ipak još sneni nakon kratke i gotovo neprospavane noći u domu na Platku. Namjera nam je bila ustati što ranije kako bismo se na Snježnik uspjeli još zarana. Uostalom, svitanje dana nad planinom poseban je doživljaj koji ni smo htjeli propustiti. Pa ipak, san je pred zoru bio tako sladak, a ni Snježnik ni proljeće ionako neće nikamo pobjeći. Kada smo napokon, spremni za polazak, krenuli iz doma, obradovalo nas je krasno jutro kakvo se samo poželjeti može. Tim više, jer smo znali da će se vidici sa Snježnika otvoriti na Učku, slovenski Snežnik, možda i Velebit na jugu...

Koraćamo polako, obuzeti nekim neodređenim razmišljanjima. Zapravo smo nerazgovorljivi, ili od slabo prospavane noći ili od nesređenih misli što se vrzmaju po glavi. Sve je oko nas tiho, tek se negdje u granatim, još neolistanim krošnjama čuje tih cvrkut ptica. Inače smo sasvim sami u tome širokom planinskom prostanstvu.

Mozgom vijugaju svakojake misli. Na trenutak oživljavaju stare, poznate slike i uspomene iz vremena kada sam se prije gotovo četiri godine prvi put uspinjao na Snježnik. Bilo je tada također proljetno doba godine, ali su strme padine Snježnika i livade Pribeniša već bile zelene, a plavim su nebom putovali veliki bijeli oblaci. Bilo nas je tada mnogo, većina se lica u međuvremenu izmijenila. Ostali su tek poneki, ali je prijateljstvo s njima zato danas snažnije nego sva moja dosadašnja prijateljstva. Koliko samo vrijede ta prijateljstva s planinarskih staza!

Nisam ni primijetio kako je brzo teklo vrijeme, već smo prošli raskrižje dvaju puteva, preko grebena i kroz Grlo. Uskoro ćemo stići i do Rimskih vrata, a onda počinje najljepši dio uspona, preko šumovitog, travnatog, pa stjenovitog grebena s nezaboravnim vidicima na sve strane. Dosta, začas dostižemo sa zapadne strane grebena, a s druge njegove strane dočekuje nas dugo traženi tračak proljetnoga sunca. Istinski sam uživao upijajući zrake sunca što se osmjeivalo s neba i rasulo sjaj u latice prvih šafrana, blijedožutih jaglaca i bijelih visibaba. Bilo je ugodno biti ovdje i gledati, sav je krajolik blistao u svoj svojoj ljepoti i nekoj uzgibanoj svježini. Ispunjen tim osjećajem, usporim hod, promatrajući radosti prirode i planine pred dolaskom toplijih dana. Ni prijatelji nisu žurili. U tom smo raspoloženju stigli i na travnati dio snježnikovog grebena. Prilikom jednog od mojih ranijih uspona na Snježnik, pratila nas je na tom dijelu puta neugodna kiša koja je zrak ispunila snažnim mirisom divljeg luka. Došavši konačno do planinarskog doma, na pitanje o usponu složao smo odgovorili: "Ukratko, luk i voda!"

U zraku se i danas osjeća vlaga i raznorazni mirisi, ali ne od kiše i luka, već od orošenog bilja i cvijeća. Posljednja isparavanja rose nestala su pod blještavim suncem, koje je sada, na vedrom nebu, blistalo u svoj svojoj veličini, grijući zemlju koja se gotovo naočigled budila iz zimskoga sna. Još se jutarnja rosa caklila u svjetlosti sunca, a moglo se gledati kako cvijeće počinje nicati iz mokre zemlje, šireći svoje latice prema suncu. Miris svježe trave ispunjavao je zrak, a tišina je ispunjavala uši. Nadolazeća toplina novoga godišnjeg doba osvajala je sve, širila se valom radosti u kojem su treperili uzdasi zemlje, šume i bilja.

Naposljetku, nadomak samoga vrha, stadosmo pred prizorom koji se pred nama otvorio, bez riječi i bez snage da išta kažemo. Posvuda uokolo nizali su se planinski grebeni, između njih šumovite doline, u daljini se naziralo duboko plavetnilo Jadrana. Pogled nam je bio zaokupljen i Risnjakom, koji se činio blizu kao da je nadohvat ruke.

Postupno me obuzima osjećaj one ugodne smirenosti i punoće koji se pojavljuje u trenucima potpunoga zadovoljstva. Rijetki su to trenuci kad se cijelim bićem možeš prepustiti užitku, slobodan od svega što se proganja i tišti, ne misliti ni na što. Okrenut suncu, zatvaram oči, osjećajući njegovu toplinu na licu. Uranjam u neku čudesnu, zaboravljenu bajku, svjestan da je iznad još samo nebo, da dižući glavu vidim modroplavu, neograničenu

Visibabe, prelijepo proljetno cvijeće

beskonačnost i - da je doživljaj koji osjećam posve stvaran.

Vjeter je u trenutku posve prestao i u uši se uvukla bešumna tišina. Mir koji je iznenada zavladao posvuda uokolo, bio je nekako svečan, kao da se očekuje nešto nesvakidašnje. Tišina se s protjecanjem vremena pretvara u iščekivanje. Smirujem se potpuno. Preda mnom gotovo da ništa ne postoji, sretan sam onoliko koliko ljudska duša uopće može biti sretna. Ta je sreća mnogo uzvišenija od svakodnevnog predodžbe sreće, to je druga, posve drugačija zbilja. Na licima prijatelja blistalo je isto to uzbuđenje i oduševljenje viđenim i doživljenim. A onda, s prvim daškom vjetra, misli i radost poletješe nad planinskim grebenima dotičući najviše njihove vrhove i provlačeći se kroz duboke dolove, a onda se izgube u visinama koje smo na trenutak dotaknuli.

Iz daljine su počeli dopirati jedva čujni glasovi skupine koja je kasnije krenula za nama i koja će nas uskoro sustići. Silazimo u dom i prepuštamo njima sunčani vrh Snježnika za uživanje u čarima proljeća u planini.

HRVATSKI PLANINAR, travanj, 1999

Budućnost folklornog ansabla "Hrvatska" Miss: mali Mathew Laič, sin dva učitelja plesa i pjesme, Carol i Borisa Laič

Uskrs i narodni običaji Hrvata

I kad ulazimo u proljetne tradicije Hrvata, pogledajmo malo kako su naši stari slavili Uskrs, kakvi su im bili običaji, i kako se ti običaji mijenjaju zavisno od mjesta stanovanja.

Na samo CVJETNU NEDJELJU (Cvitnica i sl. "uličnica" u Istri, nazvana tako po uljici, maslini), vidi se u narodnim običajima još najočitije proljetni karakter ovoga doba. Tako na pr. u lijepom kićenju bunara u nekim dijelovima Slavonije. Uoči te nedjelje seoske djevojke nakite ranim proljetnim cvijećem (jagorčina, drijemak) i "macama" pa gdje gdje i "otar-kom" (ručnikom) bunar, dermu, kabao - pjevajući osobitu pjesmu i zacrpivši domaćici vode za sutradan; to one čine naročito u kućama, gdje ima momak za ženidbu.

Kao i kod drugih narodnih običaja ovaj običaj prati, očito, vidna, premda diskretna i gotovo pjesnički zaodjenuta seljačka društvena svrha. U ovom kao i u daljem običaju kićenju plotova, vrata, prozora zelenilom i cvijećem, kako je to vrlo rašireno o Jurjevu, daljem važnom datumu ovoga doba godine, isti je cilj: proljetno kićenje zelenilom, cvijećem, macama, poetsko-simbolska kao i magična uloga, zbog prenošenja svježe vitalne snage na dom i sve živo u njemu. Drijenak je jedna od najvažnijih biljaka na ovaj dan. On je "biljka zdravlja" ("Zdrav kao drijen"), njegova šiba ili graničica puna je zdravonosne snage, njegov cvijet - zajedno s drugim biljem (zdravcem, miloduhom itd.) stavlja se na Cvjetnu nedjelju u vodu i mladež se tom vodom umiva zbog čistoće i zdravlja lica (slično i na Veliku subotu). No, ona zdravonosna moć koja se od davnina daje tim biljkama još se i potencira na Cvjetnicu svećeničkim blagoslovom, te se drijenak, ružmarin, lovor, tisa, mace, a i određene vrste cvijeća nose toga dana u crkvu na blagoslov. A za tu priliku blagoslivljanja odabiru se i udešavaju graničice, cvijeće ili mace u svakom kraju na svoj način: u zapadnoj Hrvatskoj u obliku košarica, ili krošnjica na dršku, u jadranskom području ističu se graničice maslina. Dodajmo tome blagoslovljene graničice palma, po kojima ta nedjelja dobiva i svoje ime ("Dominica in ramis palmarum"), a koje se u nas mogu vidjeti u južnoj Dalmaciji sa znalački isprepletenim perima palmına lista.

U određene dane Velikog tjedna (naročito na Veliki Četvrtak i Petak - kako u kojem kraju) pada i jedna od najznačajnijih tradicija uskrasnih - bojenje jaja. Osim sama bojenja, odnosno šaranja uskrasnih jaja (pisanice, pisanci, šarena jaja), spomenut treba svuda u nas i darivanje jajima. Jednako je rašireno i tucanje s jajima, obojenim i neobojenim, jasno, među mladeži. Slično je tome tucanju i dosta rašireno i gađanje jaja novcem, pri čemu treba novac da probije koru i probušivši je da ostane stojeći - pa ga je gađač dobio.

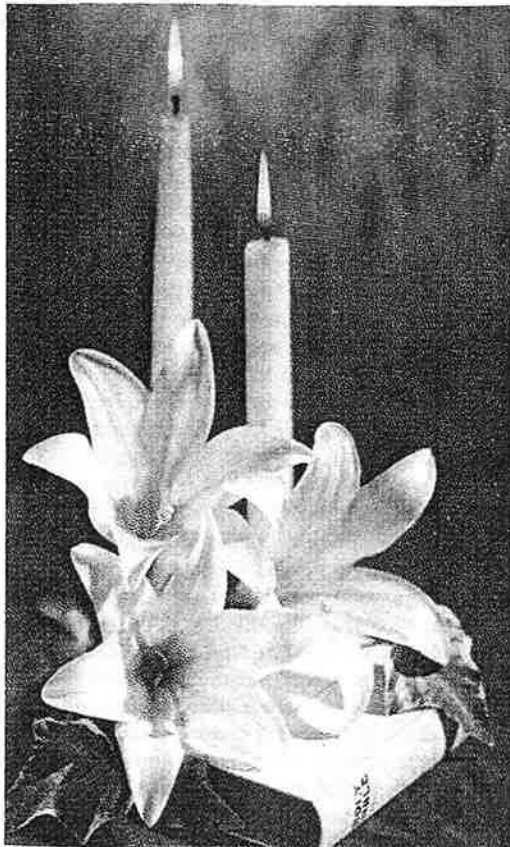
Uz šarena jaja mogu se spomenuti, za dio sjeverozapadnih Hrvata, i svoje vrste uskrasni amuleti, zvani "jagnjuši, jagneći, onjuši". Imadu obično oblik četvrtasta jastučića na uzici, od šarena platna ili nečim šarenim ukrašena, a u njemu blagoslovljeni vosak (i još što: nit od štole, zrna tamjana i slično). Kadkada su oni i zamjena za pisanice.

U Velikom tjednu jedno od prvih mjesta daje i narod Velikom Petku, ali taj dan nije u Hrvata obilježen kakvim osobitim običajima. No, postoji stroga zabrana "ticati" u zemlju (kopati i uopće obrađivati je), jer u njoj taj dan leži tijelo Isusovo; ili običaj da se obilnije pije vino, jer će upravo od toga na Veliki petak popitoga postati u tijelu više krvi; dalje naročita čaranja naročito prema voćkama zbog rodnosti. Kao neizostavan pribor Velikog tjedna u svim krajevima moraju se spomenuti "čegrtaljke" ("čagrtaljke, škrebetaljke) i klepetaljke (klepetarnice i slič.). Ove posljednje s drvenom pločicom i amo tamo pomičnim batićem, koji udara po njoj - u jadranskim stranama, a prve - s tankom drvenom daščicom, koja pri okre-taju zapinje o zupce i izaziva čegrtav zvuk - u ostalim krajevima. Kao zamjena zvona u te dane ovi su instrmenti bili pod okriljem crkve i udomačili se mnogo u samom narodu kod nas kao i drugdje i postali gotovo simbolički za Veliki tjedan, kao npr. šarena jaja za Uskrs uopće.

Velika Subota i sam Uskrs obilježavaju značajni običaji: dvama, koji se odnose na vatru, zatim obrednim umivanjem i osobitim vrstama jela, njihovim blagoslovom i drugim nekim činima i vjerovanjima s njima u svezi.

Gotovo svuda, s rijetkim izuzecima, sve do nedavne prošlosti, nije bilo na našim selima Velike subote bez obnove kućne vatre, a ta je u najužoj vezi s crkvenim obredom blagoslova vatre. Treba istaći, da je i kod toga učešće naroda u nekim krajevima toliko da to nije samo crkveni obred: jutrom će na taj dan svećenik pred crkvom, na očigled narodu, blagosloviti vatru, i to redovno priređenu već gomilu, koji sami seljaci naprave. Značajno je kao i radi folklorne njegove uloge, da u župama mnogih naših kra-

jeva još i danas obavezno da svećenik vatru za potpaljivanje i blagoslov ukreše i gubu zapali. Tu su okupljeni svi seljaci iz sela, iz svake kuće po jedno ili više čeljadi, pa onda svatko napali svoj komad na onoj blagoslovljeni, ili svatko budno pazi na glavnju, koju je stavio u gomilu drva, pa kad se upali, uzme je - i tako bilo s jednim ili s drugim hiti kući. Tu je domaćica ili sasvim pogasila staru vatru, pa s pomoću ove blagoslovljene pali novu, ili bar baca ono blagoslovljeno u svoju kućnu vatru, da je tim posveti i obnovi.

Sretan Vam i blagoslovljen Uskrs, Hrvati

Na jednom užem području srednje Hrvatske i danas je donekle održan običaj ophoda *raspetnika, križičara*. Na veliku subotu poslije svečanosti uskrasnica pa često kroz čitavu noć obilaze oni selima: jedan ili dva s crkvenim raspelom, nekoliko njih, koji pjevaju te sabiru darove, a katkada i jedan s bubnjem, koji naviještava dolazak, odnosno budi ukućane. Pro-lazeći selom pjevaju neki raspetnici vrlo staru nabožnu popijevku čisto crkvena značaja i napjeva ("Christus surrexit"), poznatu u nas već iz zapisa s hrvatskim tekstom u tzv. pavlinskoj pjesmarici iz g. 1644., a sada glasi prva kitica njezina:

*Kristuš je gore stal,
Naše grehe je odebral,
I koje je on ljubil,
Sobom si je v nebo zel.
Vezda se veselimo,
V srditosti ki smo bili.
Nas je Kristuš k sebi zval,
Vu očinsku diku,
Gde sam sebe alduval.
Kirje elejson, aleluja.*

Ušavši u kuću (ili pred kućom) daju ukućanima da ljube raspelo pa budu darovani novcem ili počašćeni.

S Velike subote na Uskrs postoji običaj "Uskrasnog krijesa" - kojemu je područje u nas mnogo uže nego običaja blagoslova vatre. Paljenje uskrasnih kresova je rašireno po sjevernozapadnoj Hrvatskoj (bez Primorja i otoka, Korduna i Like), gubeći se već prema granicama Slavonije. Te su *vuzmenke (vuzmice, krisi, u Žumberku vazmenke i slično zvane)* redovno visoke kadkada i do 6 m., do 4 jake, duge u zemlju pobodene motke, među